ATEITIS

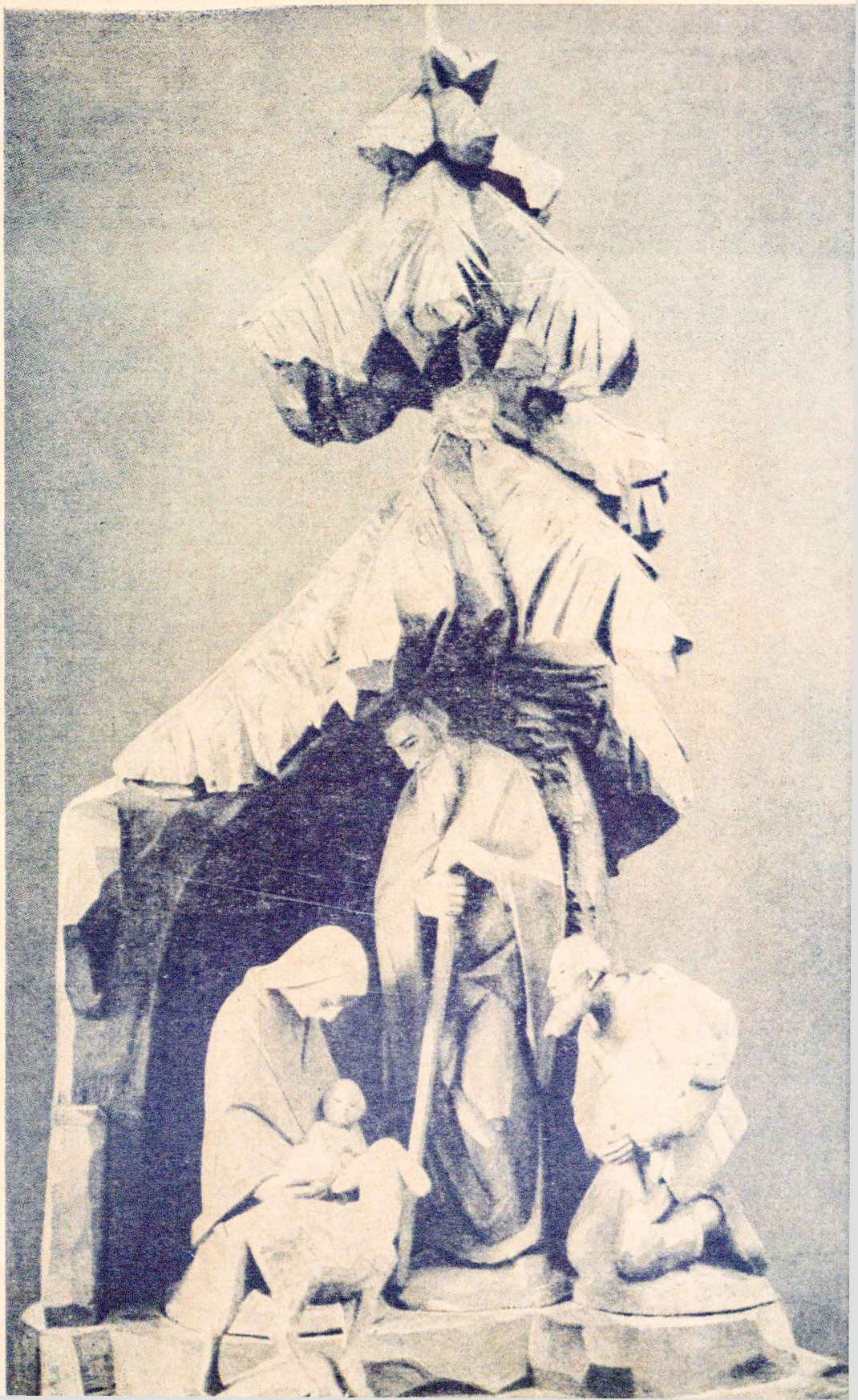

1955 M.

GRUODIS, NR. 10

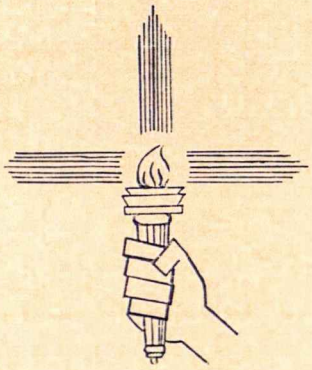

ATEITIS eina nuo 1911

KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

1955 METAI Nr. 10

GRUODIS—DECEMBER

☆

VYR. REDAKTORIUS — Kun. J. Petrėnas

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS — Antanas Sabaliauskas, Enata Skrupskelytė, Antanas Sužiedėlis.

ADMINISTRATORIUS — Kun. V. Dabušis

Redakcijos ir administracijos adresas:

ATEITIS, 916 WILLOUGHBY AVENUE, BROOKLYN 21, N. Y., U. S. A.

Prenumerata metams $5.00 pagal U. S. dol. kursą.

Garbės prenumerata metams $10.00. Atskiro numerio kaina 50c.

☆

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

Published monthly, except July and August, by the Lithuanian Catholic Youth Association

"Ateitis",

916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Subscription $5.00 per year. Single copy 50c.

*

Entered as second-class matter at the post office at Brooklyn, New York, March 31, 1950 under the Act of March 3, 1897.

TURINYS

Alfa Sušinskas, širdies Betliejus 217
Simas Sužiedėlis, Mūsų kova už Dievą 219
Galina Macelytė, Vienišieji 220
Aldona Baužinskaitė, Eilėraščiai 221
Jonas Petrėnas, Pijus X balsas Naujajame Pasaulyje 222
Kazys Bradūnas, Eilėraščiai 223
Elona Marijošiūtė, Venite adoremus 224
Danutė Giedraitytė, Kalėdoms atėjus (eil.) 224
J. P. Mažiesiems "Eglutė", paaugusiems "Ateitis" 225
Rugiagėlė, Prie jūros (eil.) 226
Pastabos, pastabėlės 227
Jaunos širdys užgimimo prakartėlėje 228
Indrė Paliokaitė, Kūčių belaukiant 229
Tarp nakties ir aušros 230
J. Drugelis, Rytai moko vakarus 232
Irmutė Stasaitė, Ateitininkų šūkis kasdienybėje 233
Enata, Ar moki skaityti? 234

SPORTAS

P. Ganvytas, Boksininkai mušasi—žiūrovai kaukia 234

DARBAI IR ŽMONĖS

Didysis Vilniaus Seimas 235
Waterburio scenos mėgėjų teatras 235
M. K. Čiurlionio galerija Kaune 237
Ateitininkų koncertas Čikagoje 238

ATSKLEISTA KNYGA 239

PLAČIAME PASAULYJE 241

KREIVOS ŠYPSENOS 246

1955 M. TURINYS 247

Viršelio 1 psl. — Betliejus tiroliečių liaudies mene.

Viršelio 4 psl. — Koplytinis kryžius. V. Augustino nuotr.

Viršelio 1 psl. vinjetė dail. T. Valiaus

DIEVO NUSILEIDIMAS ŽMOGUN

Krikščioniškoji tikrovė yra malonės tikrovė. Ji nėra nei teorija, nei ideologija, nei mokslas, nei menas, nei etika, o naujas buvimas Kristuje, buvimas, siekiąs pilnutinio žmogaus pavidalo. Atimk iš krikščionybės malonę, ir liks graži etika, šaunūs pamokymai, kuriuos gal studijuos religijų istorikai, bet nebebus esminės gyvybės. Kaip siela žiedžia kūną, taip malonė — visą žmogaus būtį. Tai tarsi nematomas kraujas, be kurio pilnutinis žmogaus pavidalas neįmanomas. Užtat krikščioniui svarbus yra ne tik prigimtinis gyvenimas su visom kultūrinėm apraiškom, bet ir antgamtinis, nes be pastarojo ir anas tėra pusiaukelėje. Krikščioniui svarbu yra neatitrūkti nuo antgamtinės srovės, einančios iš mistinio Kristaus Kūno sakramentiniais keliais, nes sakramentinis gyvenimas ir yra ne kas kita, kaip dalyvavimas malonės tikrovėje, kuris teikia specifiškai krikščionišką pobūdį. Nekrikščionis savo etinėm pastangom gali pasiekti taurumo ir net didvyriškumo, tačiau jis negali tuo būdu pasiekti tos specifinės charismos (malonės) dovanos, esmingai siejančios žmogų su Dievu.

Dr. Pr. Gaidamavičius, MILŽINAS, DIDVYRIS, ŠVENTASIS. Brooklynas, 1955, psl. 180—181.

ŠIRDIES BETLIEJUS

ALFA SUŠINSKAS

Gatvės šauksmas

Daugelyje pasaulio valstybių, ypač Jungtinėse Amerikos Valstybėse, gatvės šauksmas apie beprisiartinančias Kalėdas yra garsesnis už prieškalėdinį bažnyčių varpų gaudesį. Krautuvių vitrinos, patrauklios reklamos, įvairiaspalvės šviesos ir net kalėdinė muzika su giesmėmis hipnotizuojamai kviečia gatvės keleivį sustoti ir užeiti Kalėdoms pasipirkti...

Ir perka žmonės lyg pamišę: ko reikia ir ko visai nereikia. Didžiosios amerikinės krautuvės prieškalėdiniu metu visko tiek parduoda bei uždirba, kad jos lengvai gali verstis, per likusius metus nieko neparduodamos: taip giriasi jų valdytojai. Krautuvės išparduoda net tokias prekes, kurių šiaipjau niekas neperka ir, kurių pirkėjui nei Kalėdoms, nei kitu metu nereikia. Prieškalėdinis gatvės riksmas užglušina masės žmogų, iš jo nuovokos išstumdamas tikrąją Kalėdų prasmę, o pačias Kalėdas paversdamas vertelgų didžiąja prekybos ir pelno proga.

Šis prekybinis hipnozas yra toks didelis, kad dažnas, net padorus ir religingas, žmogus tinkamą Kalėdų šventimą matuoja pagal prisipirktus daiktus ir pagal gautas dovanas.

Ir taip plačiaburnė rėksnė prekyba savo šaukiančiomis reklamomis ir viliojančiomis prekėmis varo Kristų iš Kalėdų, jas padarydama pasaulinio džiaugsmo šventė. Juk faktas, kad Kalėdas mini ir tokie, kuriems Kūdikėlis Jėzus yra visai svetimas: jie mini jas be jokios religinės nuotaikos, be religinės prasmės; jie yra Kalėdas įspraudę į grynai materialistinį supratimą: į daiktus, į triukšmingą svečiavimąsi, į puotavimą ir net į šventinį siautėjimą.

Tikrieji krikščionys jau nuo seno atakuoja Kalėdų sumaterializavimą. Jie, kur galėdami, skelbia, kad Kalėdos yra Dieviškojo Kūdikėlio gimimo minėjimas: visomis jėgomis jie stengiasi iš Kalėdų išvarytąjį Kristų atgal į jas sugrąžinti.

Kalėdų iškilmingumas yra ne dovanų gausumas, bet gyvas, religinis išgyvenimas savo širdimi ir išorinėmis apeigomis. Kas nori, gali savo artimuosius bei brangiuosius ir dovana prisiminti, bet nereikia prekybiniame gatvės šauksme paskęsti ir netekti tikrosios, kalėdinės nuovokos: neapsvaigti prieškalėdiniame gatvės šauksme — eiti ir pirkti, viską pirkti...

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Kūdikėlio Jėzaus balsas

Kalėdinio Kūdikėlio balsas yra skirtas visiems žmonėms išgirsti: jis yra skirtas žmogui pabusti, sustoti ir susimąstyti.

Dieviškojo Kūdikėlio balsas yra žmogaus išganymo paskelbimas. Jis primena ne apsikrovimą nykstančiomis vertybėmis, bet širdies apvalymą ir nusilenkimą dieviškajai valiai. Jis skelbia džiaugsmą, kuris kyla ne iš materialinės dovanos, bet iš Dieviškojo Gerumo, atėjusio gelbėti žmogaus iš šėtono vergijos ir atnešusio pačią didžiąją, dieviškąją dovaną — amžinąją laimę po mirties tokiam žmogui, kuris nusilenkia Kūdikėliui Jėzui ir Jo šviesoje išgyvena žemiškąją kelionę.

Betgi išgirstąjį Kalėdinio Kūdikėlio balsą tepriima tie, kurie yra geros valios: kurie žino savo nevertumą ir siekia išeiti iš klystkelio — išsivaduoti iš nuodėmės raiščių ir kurie trokšta pasiekti dieviškosios malonės aukštumas. Prieš dieviškąją malonę kovojančiam žmogui Kūdikėlio Jėzaus balsas yra duslus ir nesuprantamas, nes Dievas sukūrė žmogų be jo valios, tačiau be jo valios, be jo paties bendradarbiavimo, Jis negali jo išganyti... Tokiam žmogui Kalėdos yra tuščios ir nieko amžino nežadančios.

Kalėdinio Kūdikėlio balsas sukelia šventąją Dievo revoliuciją žemėje — revoliuciją prieš blogį: prieš neteisybę, prieš žmogaus nuvertinimą, prieš visokį demono viešpatavimą žmogaus širdyje žemiausiomis formomis.

Dieviškojo Kūdikėlio balsas sukelia didįjį, dieviškąjį sąjūdį, krikščionybe vadinamą. Jo balso atbudinti ir įkvėpti gerosios valios žmonės nesuskaičiuojamu gausumu stoja kovon už patį Dieviškąjį Kūdikėlį, savo gyvenimu bei darbais grumdamiesi už Jį ir dėl Jo net mirdami šventų kankinių mirtimi.

Betliejaus Kūdikėlio balsas yra išgirstamas visur, ir Jo tikrieji sekėjai neužglūšta pagoniškosios gatvės reklamų šauksme: šitokie grąžina Kristų į Kalėdas ir jas švenčia ne žmogaus dovanų, bet Dievo malonės dvasioje.

Širdis, kurioje gimsta Išganytojas

Jėzus gimė vieną kartą istorijos eigoje Palestinos Betliejuje. Tačiau dvasiniu būdu Jis gimsta nesuskaitomus kartus milionuose žmonių širdžių: žmogaus širdis yra Jo dvasinio gimimo vieta. Kartą gimęs Betliejuje, Dieviškasis Kūdikėlis negalėtų savo misija karaliauti, jei Jis dar negimtų žmonių širdyse dieviškosios malonės keliu. Palestinos Betliejus yra negyvoji Jo gimimo vieta, o žmogaus širdis yra Jo gyvasis dvasinio atėjimo sostas, Jo tikroji karalystė, kurioje Jis gali karaliauti kaip Valdovas ir Išganytojas.

Istorinis Betliejus be žmogaus širdies Betliejaus maža ką žmogui tereikštų: kas jam iš to, kad bažnyčiose, aikštėse ir žurnaluose Dieviškojo Kūdikėlio gimimas iškilmingai švenčiamas, jei jo širdis nejaučia jokio dvasinio atgimimo, jei Dieviškasis Kūdikėlis jo širdyje negimsta savo malone, nes jis ją yra Jam uždaręs.

Kalėdos yra didinga religinio džiaugsmo šventė. Tačiau tikru, kalėdiniu džiaugsmu negali džiaugtis tas žmogus, kurio širdis nejaučia savyje dieviškojo gimimo: kuri yra likusi kurčia Kalėdinio Kūdikėlio balsui, kuri tebėra nepersimainiusi, kurioje nėra gyvo ir veiksmingo tikėjimo į Dieviškąjį Kūdikėlį... Šitoks žmogus tegali dalyvauti tik kalėdiniame triukšmingos gatvės parade: jis gali teikti dovanas kitam ir gali pats jų gauti, jis gali svečiuotis ir lūpomis klegėti, gi širdies gilumoje jis pergyvena tuštumą, skausmą, net nevilti, o gal ir tragediją... Toks žmogus gyvai jaučia, kad jis yra save išskyręs iš šventosios Kalėdinio Kūdikėlio bendruomenės, kad jis nepriklauso prie tų, kurie atsinaujinusiomis širdimis gieda džiaugsmingo tikėjimo himnus gimusiajam Išganytojui.

Tikros ir krikščioniškos Kalėdos yra ne žėrinčiose eglutėse, ne negyvuose, kalėdiniuose sveikinimuose ir ne išoriniame žmogaus bei jo namų puošnume, bet jo širdyje, Dievo malone švenčiančioje Išganytojo gimimą.

"Garbė Dievui aukštybėje ir žemėje ramybė geros valios žmonėms". Luk. 2, 14.

Č. JANUŠAS,
Kalėdų Rytą

MŪSŲ KOVA UŽ DIEVĄ

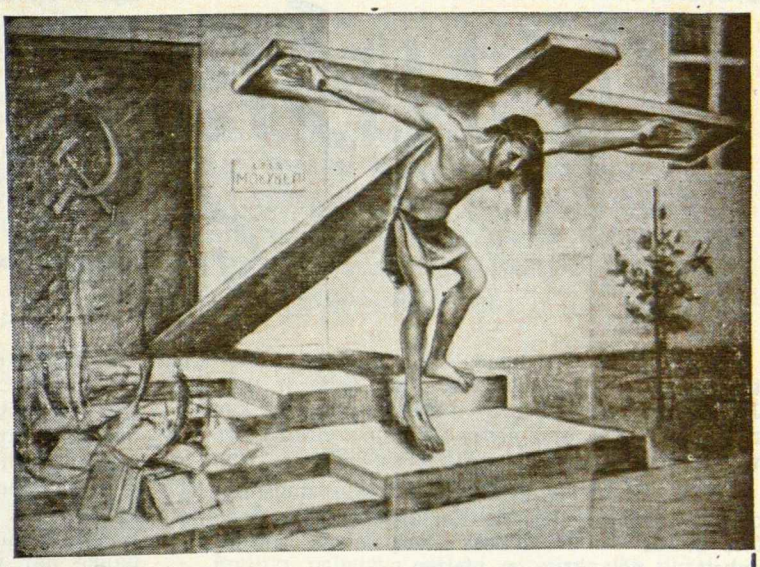

Svetur prisiglaudę, neturime savęs liūliuoti bėgties iš Lietuvos pasisekimu: nuo bedievybės, nuo kurios gynėsi ateitininkai dar prieš 45 metus, nuo ateistinės dvasios, nesame nė čia saugūs. Mes išsprūdome tiktai iš bolševikų kilpos, bet bolševizmą maitinanti dvasia, dvasia nukrikščionėjusio pasaulio, tebesiekia ir čia, gundydama užmiršti nuo ko bėgome ir kokių idealų siekėme. Ji čia pagauna žmogų dviem būdais: jo nesidomėjimu kovos su Dievu reiškiniais visuomenėje ir žavėjimusi patogaus gyvenimo kerėsiais. Nesidomėjimas jokia kova yra ženklas senystos, žavėsys gyvenimo smagybėmis pagauna daugiau jaunuosius. Ateitininkai privalo atsispirti abiem tiem pavojam, nes reikia kovoti, ir kovoti ne vien su politiniu bolševizmu, bet ir su visomis jo apraiškomis žmogaus dvasioje.

Ta antroji kova nė kiek nėra lengvesnė už pirmąją, jei norima, kad Dievo įstatymai ir Jo teisės būtų saugomos visame gyvenimo plote. Mat, kai Dievas daugiau viešai ir atvirai neigiamas, tai iššaukia pasipriešinimą, kovą, neleidžia užsnūsti; bet kai Jis gyvenime apeinamas arba nutylimas, prityla ir Jo apaštalai.

Žmonės apsipranta su dažnu reiškiniu visuomenėje, kai labiau vertinamos riebios kiaulės pievoje, kad ir velnio apsėstos, negu sumurgdytos į ežerą (Luk. 8. 33). Kai Kristus tai padarė, Jis buvo paprašytas iš Gerazėnų krašto pasitraukti. Dievo skelbėjas taip pat prašomas eiti sau ir nevarginti tuo, kad Dievo įstatymai to ar kito neleidžia daryti. Kas tokiu atveju lieka daryti? Joks žodis bei įtikinėjimas neveikia. Tačiau stipriai paveikia krikščioniškas pavyzdys. Mūsų laikai labiausiai reikalauja tokio gyvo Dievo liudijimo, švytinčio pavyzdžio, tarsi "Dievo lango, pro kurį Viešpats nori patraukti į save pasaulį" — sako amerikietis konvertitas Tomas Merton.

Dabarties laikų sąlygos ateitininkus kaip tik bando, ar jie pakankamai yra stiprūs savo dvasia, ar įstengia pakilti aukščiau savo aplinkos ir laiko. "Mes turime dėkoti Dievui, — kalbėjo popiežius Pijus XI praėjusio karo išvakarėse, — kad Jis leido mums gyventi tokiose sunkiose dienose — istorinės lūžties ir klystkelių laikais, kurie skatina ir duoda progos reikštis aukščiau vidutiniškumo, reikštis dideliu pasiaukojimu ir karžygiškumu kūrybiniam darbui... Tik tokiais laikais yra progos įnešti naujo į besikeičiančią visuomeninę santvarką". Tai padrąsinimo žodžiai nenusiminti jokiomis sąlygomis ir jokiais laikais, tai paskatinimas atkreipti dėmesį, kad sunkiais laikais Dievas jieško dideliem darbam žmonių drąsių, ryžtingų, veiklių, sugebančių ir norinčių aukotis.

Šitoje kovoje reikia Dievu pasitikėti ir ištverti. Popiežius Pijus XII neseniai savo kalboje užsiminė, kad Dievas "ruošia žmonijai kažką nepaprastą". Tikėkime, jog tai bus naujas istorijos vingis, gėrio pergalės prieš piktą; o to visi taip laukiame.

Laukdami to naujo atgimimo, tos naujos ateities, turėkime viltį, kaip ją turėjo pirmieji ateitininkai, kurie rinkosi į Lietuvą iš visų Rusijos plotų, kad tai bus "mūsų ateitis — nepriklausoma ir krikščionybės dėsniais sutvarkyta Lietuva". Taip rašė "Ateities Spinduliai" 1918 m. paskutiniame savo numeryje, išleistame dar Rusijoje. Tą patį mes rašysime "Ateityje", kai rinksimės iš visų pasaulio plotų.

(Ištrauka iš Federacijos Vado

Simo Sužiedėlio

paskaitos, skaitytos per ateitininkų dienas Hartforde 1955 m. spalio 8 d.)

VIENIŠIEJI

GALINA MACELYTĖ

Lauke buvo dar tamsu, kai Emilija atsikėlė. Lietus srovėmis tekėjo langais. Buvo šalta ir nejauku. Ji lėtais ir pripratusiais judėsiais tvarkėsi kambariuose. Virtuvėj ant plytos stovėjo virdulys šaltos, vakarykščios kavos.

Švito. Už sienos girdėjosi kaimynų žingsniai, leidžiamas vanduo, lėkštės. Ir tarpais mieguistas moters balsas — "Neužmiršk lietpalčio... Ir sugrįžk anksti — nelauksiu su pietum..."

Dar pusvalandis, ir ateis Jolė. Linksma, kantri Jolė. Jai nereikia savęs taip prisiversti, galvojo Emilija, jai nereikia stengtis taip vien todėl, kad aš jos motina. Ji nenori manęs pasiimti — aš žinau, aš mačiau jos ir žento žvilgsnius aną dieną. Tai jis manęs nekenčia, nes aš visada mačiau jo tikrą vertę. Bet Jolė tada buvo dar visai jaunutė ir įsimylėjusi. "Aš išeisiu su juo, mama, jei tu jo nepriimsi". Kvailutė, užsispyrusi Jolė. O dabar jai tamsūs šešėliai po akimis, ir trys mažyčiai namuose. Ne, perdaug metų tarpe mūsų, kad vėl galėtumėm kartu šalia gyventi.

Emilija skubiai atsistojo. Ji buvo susijaudinus ir jos rankos drebėjo. Kažkur tai, už akių, lindėjo vos beprasidedąs galvos skaudulys. Ji pridėjo šaltus pirštų galus prie smilkinių — Viešpatie, kad nereikėtų niekur šiandien skubėti!..

Prieš ją, nuo staliuko, iš fotografijos žvelgė pažįstamos akys, šypsena. Tartum bijodama išsklaidyti momento kerus, ji atsargiai ištiesė ranką ir perbraukė pirštais. Nieko — tik slidus, šaltas stiklas, be kontūrų, be šilumos, be to keisto mielo trukčiojimo lūpų kampučiuose.

Jau dvi savaitės, kaip ji viena. Jau be galo daug dienų ir naktų, kaip jo nebėra. Ir tie dvidešimt penkeri metai kartu — tartum vėjo nupūsti. Liko tik stiklinė fotografija, pageltusi pypkė stalčiuje, ir Jolė. Bet niekas, net ir Jolė, nežino tų ramios laimės valandų, kurių jie tiek daug turėjo. Yra kažkas tarp tėvų, ko niekad pilnai nesupras ir nežinos net vaikai — kažkas privataus, vienkartinio, nepaskolinamo net tėviškuose patarimuose.

Jolė sakė, kad negera motinai būti vienai tuose pačiuose kambariuose, dieną iš dienos su tėvo pėdsakais kiekvienoje kertelėje. Ji turinti vėl išmokti iš naujo gyventi, užmiršti praeitį. Bet kad dabartis yra sunkiausiai pakeliama, atsiduso Emilija. Ateities ji nebeturi, o praeitis visa telpa nedideliame stalčiuje.

Emilija juto smauguli gerklėje. Nekantriais žingsniais priėjo prie stalo ir drebančiom rankom išėmė pypkę. Į veidą padvelkė joje dar užsilikęs tabako ir dūmų kvapas, ir svaigino tartum brangiausi kvepalai. Kad taip būtų galima, Viešpatie, užmiršti daug ką... Kad būtų įmanoma atbusti vieną rytą su visai tyra, prisiminimais neapsunkinta jauna širdim... Emilija spaudė pypkę prie lūpų, lietė skruostus, akis. Jos pirštai palengva sroveno ašaros.

Išeidama iš namų, ji paliko rašteli Jolei, žadėdama sugrįžti greitai ir naujienom nešina. Jie pamatys — man dar nereikia pagalbos, mąstė ji, link stoties eidama. Vėsūs lietaus lašai plovė jos veidą ir gaivino įkaitusias akis. Vėjas plakė palaidinuką, sukdamas jį aplink jos sausą, nuvargintą kūną. Prie stoties Emilija nusipirko rytinį laikraštį, nors dar ir nežinojo, kur važiuos. Žmonės stoviniavo ant platformos, visi ką nors skaitė. Traukinys atvažiavo jau pilnas, ir Emilija tegavo mažytį kampelį prie durų. Lauke dar vis lijo.

Po pusvalandžio išlipančių banga išstūmė ir ją. Ji dairėsi stoties pavadinimo. "Nestoviniuok, tamsta, skersai ant kelio. Argi nematai, kad žmonės skuba!.." kažkas šiurkščiai užkliudė jos alkūnę ir išmetė laikraštį. Taip, taip, Emilija norėjo atsiprašyti, tiesa, ji trukdo judėjimą, o jie visi dirba ką nors svarbaus. Ji pasitraukė nuo sienos ir atskleidė laikraštį. Smulkus skelbimų raštas liejosi į vieną neišskaitomą liniją. Ji paieškojo rankinuke, bet akinių ten nebuvo. Negi bus palikusi namie? Emilija apsidairė — tai būtų absurdiška, jei ji štai dabar turėtų grįžti, nieko nepešusi. Kas nors tikrai padės perskaityti nors vieną skelbimą, pasakys nors vieną adresą, ir tuomet ji jau galės viena toliau susitvarkyti "Panele!" ji ištiesė ranką, bet mergina nuskubėjo, taukšėdama aukštais kulniukais. Vėl atvažiavo traukinys, išmesdamas pro duris banga žmonių. Emilija žengė porą žingsnių į priekį, ir ištiesė ranką, bet banga stūmė, traukė ją su savim. Kažkas įdėjo jai į ranką pinigą, akyse švystelėjo užuojauta, bet nuvažiuojantis traukinys užslopino žodžius.

Emilija pamažu užlipo laiptais į gatvę. Apačioj, ant platformos, gulėjo sulamdytas, nenaudingas laikraštis.

Ji neprisiminė gatvių, kuriomis dabar vaikščiojo šlapia ir pavargusi. Anksčiau jai niekad nereikėdavo įsidėmėti gatvių pavadinimų. Pro šalį skubėjo, atrodė jai, vėl tie patys žmonės. Tik jų čia buvo daug daugiau, ir jų veidai tokie panašūs, šalti. Ant kampo stovėjo paauglių grupė. Jie dairėsi tingiais žvilgsniais į praeinančias mergaites, palydėdami jas cinišku juoku. Čia pat mažas juodukas apsmukusiais rūbeliais šokinėjo pagal būbno ritmą, vis persiversdamas per galvą. Jo šokoladinis veidas blizgėjo lietumi ir balta šypsena. Retkarčiais jie sustodavo surinkti varinių pinigėlių, kuriuos numesdavo praeiviai. Emilija atgniaužė kumštį, kurioje ji vis dar suspaudusi laikė pinigą. Juodas vaikas šypsojosi jai išsišaukiančiai, tartum kreipdamasis į ją spalva ir mažumu. Emilija įspaudė pinigą jam į delną, ir pakedeno garbanotą galvytę.

Aš turėčiau ką nors daryti, galvojo ji. Jolė laukia.

Ji pasuko į kitą gatvę. Ten margais užrašais švietė daugybė krautuvių, savo ištaigiais langais traukdamos praeivių akis. Emilija, ilgai nedelsdama, ryžtingai atidarė vienos krautuvės duris. Už durų maloniai šypsojosi išsipuošusios pardavėjos. Emilija tvirčiau suspaudė rankinuką ir pasuko link durų, virš kurių buvo užrašyta "Manager". Viduj jauna panelė sėdėjo už stalo ir kažką rašinėjo popieriuose.

— Taip? — panelė pakėlė akis. Emilija staiga nežinojo ką sakyti. Ji juto savo sulytą palaidinį, seną skrybėlę, padėvėtas pirštines — vienas jų pirštas buvo prairęs.

— Panele, aš... — kodėl aš čia atėjau, klausė savęs Emilija, — ar negalėčiau čia gauti darbo?

Emilija žiūrėjo žemyn į savo batus, apie kuriuos pamažu rinkosi vandens klanelis. Ji jautė merginos akis, tokias jaunas ir tolimas. Aš pastovėsiu čia dar minutę, ir tuomet viskas jau bus praėję. Lauke gal jau nebelis tada...

— Kas tamstą čia nurodė?

Emilija pakėlė galvą.

— Aš atėjau iš gatvės. — Ne, ne, taip negerai. Kodėl aš negaliu ką nors gudriai, drąsiai pasakyti? — Aš norėčiau dirbti šitoj krautuvėj, panele. Mano vyras, matot...

— Ar tamsta neturi giminių, kurie galėtų išlaikyti? Jūs atleiskit už klausimą, bet jūsų amžiuj. . — mergina rinko žodžius.

— Mano vyras mirė prieš dvi savaites. Duktė turi savo šeimą. Aš dar stipri, aš dar galiu dirbti. Jūs suprantat, panele? — Emilija jaudinosi. Kodėl ji mane verčia visą tai sakyti? Argi ji nežino, kaip sunku yra nebegalėti pačiai užsidirbti? Ne, ji nežino, ji dar per jauna, ji nebijo vienatvės.

— Ką jūs galėtumėt daryti?

— Aš... — man reikėtų atsistoti, atsiprašyti ir išeiti, galvojo Emilija. Ji jauna dar, ji nežino.

Emilija atsisėdo ant suolo...

Mieli idėjos broliai ir sesės!

Su kalėdinių varpų skambesiu siunčiame Jums nuoširdžiausius sveikinimus Kristaus Gimimo šventės proga. Prie Dangiško Kūdikio prakartėlės uždekime savo jaunų širdžių žibintus ir ženkime į Naujuosius Metus su tvirtu pasiryžimu sekti dieviškosios šviesos rodomą tikrąjį gyvenimo kelią.

Jūsų

SAS Valdyba

— Ar jūs mokat rašyti mašinėle?

— Ne.

Emilija palengva dėjosi pirštines. Ji tikrai turėtų užadyti tą skylę. Ta mergaitė nesupranta. Ji, turbūt, kas vakarą grįžta pas tėvus. Emilija atsistojo. Mergina sumišusiomis akimis žiūrėjo į ją.

— Labai gaila, bet tuo tarpu... Jeigu paliktumėt savo adresą, gal vėliau...

— Taip. Dėkui. Aš... kitą kartą. Atsiprašau už sutrukdymą, panele.

Lauke jau nebelijo. Nuo stogų, iš viršaus, tyško užsilikę lašai. Emilija stovėjo ant gatvės kampo. Ji buvo pavargusi ir alkana. Jei ji rastų suoliuką, pailsėtų ir vėl galėtų kur nors eiti. Kur nors... Namuose laukė Jolė ir rūpinosi.

Tolumoje matėsi medžiai. Jų plikos šakos stiebėsi dangun it maldon iškeltos rankos. Emilija atsisėdo ant suolo. Ties kojom, baloje, plūduriavo lapas. Pajuodęs, purvinas klevo lapas it išskėstais pirštais ranka. Ji žiūrėjo į vandenį ir galvojo, kad viskas yra stovinti rudens bala, o joje — dvidešimt penki laimės metai su paskutiniu rudens lapu.

Kažkas įsilipo į balą ir sudrumstė vandenį. Emilija pakėlė akis. Šalia stovėjo valkata ir žiūrėjo į ją šuniškai liūdnom akim.

— Gal pinigėlį man turite, ponia?

Ji paieškojo piniginėj. Buvo tik keletas varinių ir vienas doleris. Valkata dabar šypsojosi, atskleisdamas pageltusius dantis, bet jo šypsena kažkaip keistai nesiderino su akimis — tarytum būtų sudėtos iš dviejų atskirų veidų.

— Štai, tai nedaug, bet... — ji sumišusi taisė skrybėlę. Valkata žiūrėjo delnan. Jo akys buvo pilnos nuostabos.

— Net visas doleris!.. Dėkui, poniute, dėkui. Tegul Dievas... Ar jums negera, poniute?

Ne, ne, Emilija purtė galvą. Aš tik norėčiau atsigulti. Rytoj gal ateis Jolė ir pasiims mane. Aš noriu namo.

Už parko vartų vėl judėjo minios. Emiliją kurtino tas triukšmas. Bet dar pusvalandis ir ji bus namie, pas Jolę. Ji žengė skubiai į gatvę.

Iš dešinės išniro automobilis, ir rėžiančiai suriko policininko signalas. Ji nesuprato iš kur tas keistas, staigus skausmas krūtinėje. Jos galva lietė šaltą grindinį, ir ji nežinojo, ar tai buvo lietus, ar jos ašaros. Kažkas kalbėjo, bet taip toli, toli. Aš pagulėsiu čia dar valandėlę, manė Emilija. Akyse švystelėjo stiklinė fotografija, bet klevo lapas pradėjo suktis vis smarkiau ir nusinešė ją su savim į tamsą.

Ant kampo valkata nustebusiomis akimis žiūrėjo į suglamžytą pinigą. Doleris!..

PIJAUS X BALSAS NAUJAJAME PASAULYJE

JONAS PETRĖNAS

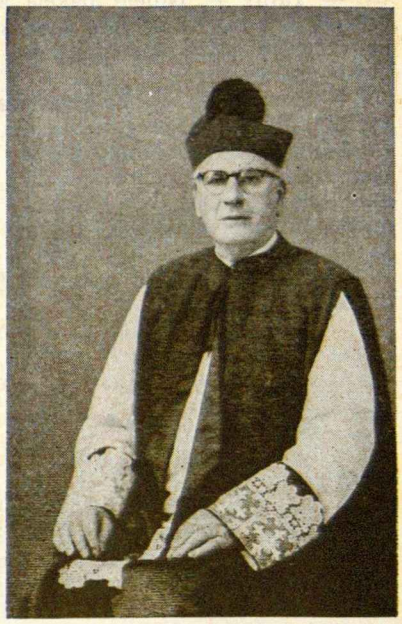

Prel. K. Vasys

Beveik tuo pačiu metu, kai Lietuvoje pradėjo burtis moksleiviai į slaptas ateitininkų kuopeles, užjūryje mūsų jaunieji broliai, susitaupę kiek žaliukų, pradėjo dairytis ir ieškoti kelio į šviesesnį gyvenimą. Jie matė, kaip daugelis vietinio jaunimo veržėsi į mokyklas, kolegijas, universitetus, kodėl gi lietuviams nesiekti mokslo ir nesiryžti šviesesniam gyvenimui. Ir taip daugelyje Amerikos vietovių įvairaus tipo mokyklose atsirado gražus būrys lietuvių, panūdusių mokytis ir lavintis, kad vėliau galėtų geriau padėti savo broliams išeivijoje ar net ir tėvynėje pasilikusiems.

Tačiau lietuviai moksleiviai iš karto pajuto, kad jie gyvena išsiblaškę toli vienas nuo kito, neturi tarpusavyje jokio ryšio. Veiklesnių ir sumanesnių moksleivių širdyse gimsta mintis susiorganizuoti ir drauge kurti ateities planus. Šios mintys tapo kūnu ir išugdė **Amerikos Lietuvių R. Katalikų Moksleivių Susivienijimą,** tokį mielą ir artimą ateitininkų sąjūdžiui Lietuvoje.

1912 m. rugpiūčio 23—25 d. Chicagoje, šv. Jurgio parapijos salėje, buvo sušauktas pirmasis Amerikos Lietuvių R. Katalikų Moksleivių seimas, oficialiai pradėjęs sistemingą ir suformuluotą Amerikos lietuvių katalikų moksleivių sąjūdį.

P. Lapelio, vėliau gražiai dirbusio kunigo darbą Chicagoje, kalboje, pasakytoje atidarant seimą, trykšta džiaugsmas, kad tai "pirmutinis panašios rūšies atsitikimas mūsų visuomeniniame gyvenime šioje Vašingtono žemėje... **Mes ryžtamės veikti katalikų tikėjimo dvasioje, neišleisime iš akių savo žemiškos Tėvynės Lietuvos, auklėsime savo širdyse krikščioniškus idealus, sieksime dvasinės ir materiailnės gerovės"** ("Moksleivis", 1912 m., nr. 1, psl. 5). Seimo dalyvius ypač žavi šviesi Pijaus X asmenybė, tas "baltas, grynas balandis, uolus, karštos dvasios Apaštalas, tvirta tikėjimo uola, prityręs Bažnyčios protas" (ten pat).

Kalbant įprastiniais ateitininkų ideologijos žodžiais, Amerikos lietuviai katalikai moksleiviai tame seime nutarė siekti pilnutinės asmenybės ugdymo: **antgamtinio religinio gyvenimo tobulumo, veiklios tėvynės meilės, tvirto ir brandaus charakterio, dvasinės ir materialinės srities pažangumo.**

Seimas V. sesijoje išrinko Susivienijimo Centro Valdybą: pirm. — P. Lapelis, vice-pirm. — M. Žaldokas, I raštininkas — A. Petraitis, II rašt. — A. Linkus, ižd. — J. Klioris, globėjai — J. Vaičiūnas ir Baltutis, knygininkas — J. Martinkus. dvasios vadas — kun. Dz. Kraučiūnas, revizijos komisijon — P. Vaitonis, ir P. Juškaitis, o laikraščio "Moksleivis" redaktoriumi — K. Vasiliauskas (Vasys).

Seimas baigtas malda. Po to "visi nariai sustoję ratan padainavo tautišką himną 'Lietuva, Tėvyne mūsų'" (Moksleivis, nr. 1, psl. 12).

"Moksleivis" — "Ateities" brolis

Kaip ateitininkiškasis veikimas Lietuvoje spinduliavo ir telkėsi aplink "Ateitį", taip čia, Amerikoje, lietuviškojo katalikiškojo jaunimo dvasią ugdė ir kėlė laikraštis "Moksleivis". Pirmuoju jo redaktoriumi seime buvo išrinktas Konstantinas Vasiliauskas-Vasys, teologijos ir filosofijus mokslus baigęs kunigų seminarijoje Seinuose, o 1911 m. atvykęs į JAV. Jo studijinis pasirengimas šiam darbui dabar labai pravertė, nes tuometinių jaunuolių tarpe jisai spindėjo jiems kaip šviesi žvaigždė. K. Vasio žurnalistinę praktiką dar patobulino darbas pradžioje "Draugo", o paskum ir "Kataliko" redakcijose Chicagoje.

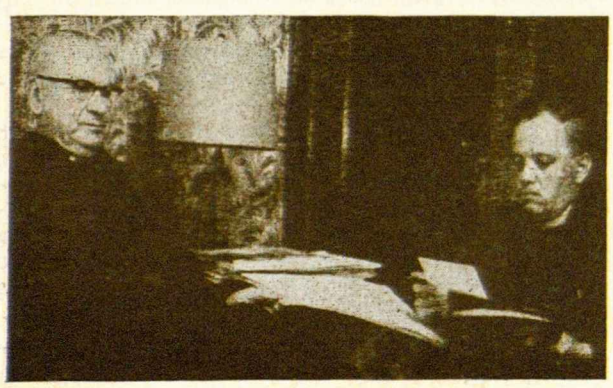

← Prel K. Vasys ir "Ateities" red. kun. J. Petrėnas pokalbio metu.

Konstantinas A. Vasys, dabartinis Worcesterio lietuvių Aušros Vartų parapijos klebonas, 1954 m. šv. Tėvo Pijaus XII paaukštintas į prelatus už pastoracinį — visuomeninį rūpestingumą ir atsidėjimą, suredagavo ir išleido pirmąjį "Moksleivio" numerį, kuris visiems švietė ir žadino eiti tais keliais, kur kvietė pop. Pijus X, kurio balsui atsiliepė lietuviai jaunuoliai Tėvynėje ir užjūryje.

"Moksleivis", vėliau redaguojamas ir kitų asmenų, savo lapuose dėdavo kronikos žinių iš Moksleivių Susivienijimo kuopų veiklos, pasipuošdavo ir rimtais, ideologiniais straipsniais, rašinėliais, poezijos ar prozos kūrinėliais. Kai dabar vartai tuos "Moksleivio" numerius, jauti, **koks idealizmas ir darbo įkarštis buvo tada apėmęs lietuviškąjį jaunimą Amerikoje,** tuos buvusius "žaliukus burdingierius", kurie per kietą darbą, vargą ir ryžtą siekė mokslo ir kopė į laimės žiburį. Nenuostabu tat, kad iš Susivienijimo kuopų išėjo daug šviesių ir gabių asmenybių, kurios dar šiandieną tebedirba lietuviškosios išeivijos religinio, tautinio, kultūrinio ir visuomeninio darbo baruose.

Amerikos Lietuvių R. Katalikų Moksleivių Susivienijimas, veikiamas naujų gyvenimo sąlygų, vietą užleido kitoms jaunimo organizacijoms ir šiandieną minimas kaip gražus praeities darbas. Pirmieji to darbo pionieriai šiandieną jau pasipuošę, kaip žydinčios obelys, tačiau jų šakose ir šakelėse čiulba tūkstančiai kitų jaunų širdžių, kurioms kelią rodė ir idealų keliu vedė tie, kurie **1912 m. atsiliepė pop. Pijaus X žodžiui "Viską atnaujinti Kristuje".** Jų darbą, Apvaizdai lėmus, šiandieną įvairiose Naujojo Pasaulio vietovėse dirba ateitininkai, giliai vertiną ir suprantą savo brolių pirmūnų darbą, išvarytą Moksleivių Susivienijimo plotuose.

Prel. Konstantinas A. Vasys, savo rankose vartydamas senuosius "Moksleivio" komplektus ir naująją "Ateitį", šiltu žodžiu ir drąsinančiu darbu padėdamas ateitininkams, švenčių proga visiems ateitininkams pasakė:

— Mielasis "Ateities" jaunime, praeitis mus moko, o dabartis įpareigoja. Mūsų praeities kovos ir darbai, Jūsų dabartiniai žygiai ir organizaciniai rūpesčiai suplaukia vienon sutartinėn — **nešti religinę ir lietuvišką ugnį mūsų broliams, įsikūrusiems Naujojo Pasaulio žemyne!**

Vyresniųjų žodžiai mus ramina ir stiprina.

KAZYS BRADŪNAS

SEKMOJI DIENA

Pritilę jūros, laukai ramesni.
Girių platybėse dvelkia šventumas.
Prie žalio saulėtekio upės
Pabudęs laimingas žmogus
Degina pirmąją auką...

Sunkiai sukasi žemė
Viešpaties rankoj.

PERSEKIOJIMO METAI

Liturginių rūbų skrynios
Užkastos žemėje.
Duona ir vynas
Taupoma Konsekracijai.

Broliai gyvena
Džiūstančio grūdo luobu,
Branduolio šaknys
Gaivinas jų krauju.

ADORATIO RUSTICA

Ten keliai maldininkų numinti,
Spindi katedrų kryžiai toli.
O lyg perlą religinę mintį
Suradau pamirštam nuošaly.

Gal ji buvo tik lauko lelijos,
Gal Komunijai sėti kviečiai,
Bet į sielą malone nulijo
Sidabriniai aušros debesiai.

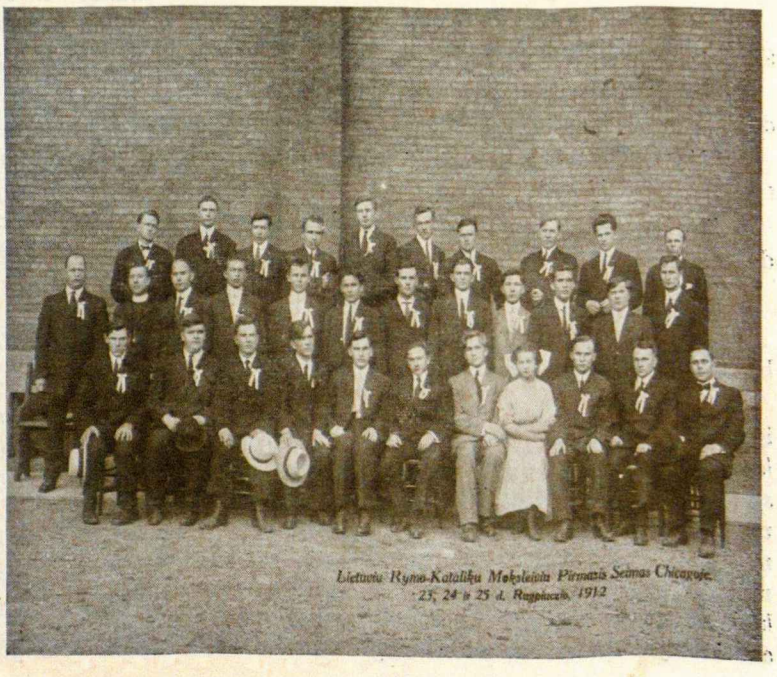

Liet. R. K. Moksleivių pirmasis seimas čikagoje 1912 m. Penktas iš kairės dabart. prel. K. Vasys.

Elona Marijošiūtė

VENITE ADOREMUS

Jėzulis laukė Kalėdų. Kasmet Jis jų laukdavo. Tiek visko galima žmonėms dovanoti! Galima dovanoti Patį Save.

Ir dabar, vėl artėjant Kalėdų šventėms, Jis kasdien bėgdavo pas Mariją pasiklaust, kiek dar dienų liko. Jis buvo tikras, kad Jo žmones taip laukia, kad jie Jo taip ilgisi — kaip Jis jų.

Jis dažnai su angeliukais galvodavo, kaip bus, kai jis nužengs žemėn. Marija šypsodavos, bet giliai širdy jos džiaugsmą spaudė liūdesys.

Kartą išbėgo Jūzulis su angeliukais už dangaus vartų pažaist. Šokinėjo jie nuo debesėlio ant debesėlio, saulutė švietė linksmai ir buvo jau vos pora dienų likę iki Kalėdų. Praskubėdamas vėjelis netyčia praskyrė du debesėliu. Bematant Jėzulis ir visi angeliukai apspito plyšį ir žiūrėjo kas dedasi žemėj.

Iš apačios sklido į viršų aštri, greita muzika. Žmonės skubėjo kažkur — pikti, persikrovę ryšuliais. Jie stumdėsi, barėsi, pyko. Visur buvo matyt ryškios raudonos spalvos skelbimai šaukią, kad Kalėdos be naujos televizijos, cigarečių ar geros mėsos, ne Kalėdos. Tik labai kur-ne-kur jie matė kuklų parašą — "Grąžinkim Kristų į Kalėdas".

Išsiplėtė angeliukų akytės, nustebo Jėzulis. Mato visi, bet netiki. Jie susižiūri ir vėl skubiai kniaubaisi prie debesėlio krašto. Bet gatvėse matyt tik purvinas sniegas ir daug piktų žmonių.

Tylūs angeliukai sekė Jėzulį atgal į Dangų. O Jėzulis ėjo pas Mariją.

Marija pamačius ateinantį savo Sūnelį nusišypsojo:

"Jau visai neužilgo leisimės į žemę, branguti. Jau tik pora dienelių beliko".

Bet Jęzulis tyliai priėjo prie Marijos ir padėjo papurusią galvutę jai ant kelių:

"Mamyte, gal šįmet neikim į žemę..." — tyliai pasakė Jis.

Marija švelniai pakėlė Jėzulio liūdną veidel:

"Kas mano mažyčiui, kas?" — guodė ji.

Tada Jėzulis viską papasakojo ir angeliukai linkčiojo galvutėm pritardami.

"Mano vargšas mažytis", — pasakė Marija ir pasiėmė Jį ant rankų. — "Einam visi, žiūrėkit ką aš jums parodysiu". Ir Jėzuliu nešina, visų angeliukų apsupta, Marija išėjo už Dangaus vartų ir praskyrė debesis. Žemėje jau temo. Ten matėsi daug skubančių mašinų, kurios taškė purviną sniegą į šalis. "Nejaugi jie visai užmiršo, kad aš noriu pas juos ateiti?"— galvojo Jis ir ant Marijos rankos nukrito mažytė ašarėlė.

Danutė Giedraitytė

KALĖDOMS ATĖJUS

Nublaškė vėl lapus nuo medžių vėjai,
Ir sniegas apdengė laukus.
O kurgi būčiau aš nuėjus,
Jei šiąnakt grįžt galėčiau į namus?

Į koplytėlę gal, ar į bažnyčią,
Baltais laukais su varpeliu linguočiau.
Už vieną poterį tenai, prie Jo prakartės
Visas savas dienas svetur aš atiduočiau.

Nors ir nepuoštų juodo skliauto
Mėnulis baimėje kažkur užklydęs,
Gal patylom miškelin Kūčias neščiau,
Ir brolis džiaugtųsi mane išvydęs.

Nublaškė vėl lapus nuo medžių vėjas,
Ir apnešė tenai pusnim laukus.
Kiek džiaugsmo būčiau aš turėjus,
Kalėdom parkeliavus į namus!

"Sūneli, pažiūrėk",— ramino Jį Marija. Jos ranka rodė į baltai apsnigtą lauką, ant kurio ilsėjosi sidabrinė mėnesiena. "Žiūrėk, kaip Tavęs laukia Tavo žemė". Tikrai, žemė žiūrėjo į dangų sniego akimis — su tokiu laukimu. Ir Jėzulis matė, kaip sniegas virto tyru, blizgančiu ilgesiu.

"Žiūrėk," rodė Marija į mažo ūkelio tvartelį. Jame stovėjo tylūs gyvulėliai — jie irgi laukė. Ir Jėzulis pamatė, kaip ta tyla virto į jaukią kviečiančią šilumą.

"Branguti, pažvelk čia,"— tyliai šnibždėjo Motinos balsas. O ten matėsi bažnytėlės vidus, o jame stovėjo tvartelis su vata apsnigtu stogu. Tvartely laukė tylūs gyvulėliai prieš tuščias ėdžias... O prie ėdžių visą laiką buvo daug žmonių. Ir kiek daug vaikų! Jie visi meldėsi. Jie prašė, kad Jėzulis greičiau ateitų, kad greičiau būtų ėdžiose Kūdikėlis, kad greičiau virš prakartėlės apsnigto stogo iškiltų angelas su ilga juosta, ant kurios parašyta: "Ramybė geros valios žmonėms"...

Daug daug maldų kilo nuo prakartėlės. Jos kilo tiesiai per debesis ir visos sutūpė prie Marijos kojų, o mažieji angeliukai greit jas rinko į pintinėles.

"Jie manęs laukia",— sutvaksėjo Jėzulio širdutė ir paskendo meilės ilgesy. Jis priglaudė šiltą nosytę Marijai prie ausies ir tyliai paklausė:

"Mamyte, kiek dar dienų liko iki Kalėdų?"...

MAŽIESIEMS "EGLUTĖ" PAAUGUSIEMS "ATEITIS"

"ATEITIES" REDAKTORIUS SVEČIUOSE PAS PRANĄ NAUJOKAITĮ, "EGLUTĖS" REDAKTORIŲ

Lietuvių Kultūros Institutas, globojamas prel. Pr. Juro, 1949 m. pradėjo leisti vaikams laikraštėlį "Eglutę". Pirmuoju redaktoriumi buvo Bern. Brazdžionis, o nuo 1950 m. rūpestingai ją redaguoja Pranas Naujokaitis, gyvenąs Brooklyne. "Eglutė" želia, užauga ir dailiu spaudos rūbeliu pasipuošia Putname, Seserų spaustuvėje, gi iš ten ji iškeliauja lankyti vaikučių po visus kraštus.

"Ateities" redaktorius, atjausdamas ir kitų redaktorių bėdas, nuvyko kartą svečiuosna pas "Eglutės" redaktorių Praną Naujokaitį pasikalbėti. Besišnekučiuojant ir klausiu "Eglutės" redaktorių:

— Sakykite, mielas redaktoriau, kaip sekasi Jums redaguoti "Eglutę"? Ar lietuviškų šeimų vaikai mielai laukia ir skaito savo laikraštėlį?

— "Eglutės" redagavimas nėra lengvas darbas. Kalbėti į jaunučio skaitytojo širdį ir prota nepakanka paprasto žurnalistinio žodžio. Reikia ieškoti tokios formos, kuri pati savaime trauktų ir nuteiktų. Lengvutis grakštus eilėraštukas, pasaka ar intriguojantis nuotykis yra tinkamiausia priemonė sudominti vaiką. O tai jau yra grožinės literatūros forma, kuriai reikia rašytojo menininko plunksnos. Galiu pasidžiaugti, kad per penkerius mano redagavimo metus daugiau ar mažiau pavyko išlaikyti literatūrinę laikraštėlio formą. Tikiuosi, kad ir mano įpėdinis Stepas Zobarskas, kuris nuo 1956 metų pradžios paima "Eglutės" redagavimą, eis tuo pačiu keliu.

— Ar pavyko užkariauti vaikų širdis ir įpratinti juos laukti savo laikraštėlio?

— Jei nebūtų visokių "komikų ir patrauklių skaitinių svetimomis kalbomis, tai "Eglutės" kelias į vaikų širdis būtų visai tiesus ir be kliūčių. Iš gaunamų laiškų iš tėvų ir iš vaikų, kur šeimose lietuvybės reikalas stovi tinkamoje aukštumoje ,matyti, kad "Eglutė" yra labai branginama, mielai skaitoma ir yra viena svarbiųjų priemonių lietuvybei išlaikyti. Tačiau reikia atvirai pasakyti, kad yra daug šeimų, kurios savo vaikams "Eglutės" neužsako ir visai nesirūpina lietuviškais skaitiniais. Žinau atsitikimų, kad vaikai skolindavosi "Eglutę" iš savo draugų ir skaitydavo, o jų tėvai ir tada nematė pareigos laikraštėlį užprenumeruoti .

— O kokios jaunųjų rašytojų jėgos daugiausiai bendradarbiauja ir remia "Eglutę"?

— Nors "Eglutė" negalėjo mokėti nė cento honoraro savo bendradarbiams, tačiau galiu pasidžiaugti mūsų rašytojų idealizmu. Į redaktoriaus kreipimąsi visada buvo gyvai atsiliepta. Per 50 mūsų rašytojų ir kultūrininkų buvo ir yra nuolatiniais "Eglutės" bendradarbiais. Jų kultūrine duokle ir pasiaukojimu laikraštėlis laikėsi visus šešerius savo gyvenimo metus. "Eglutę" gyvai rėmė ir remia visa eilė senesnių mūsų rašytojų — garsių vardų, žinomų gausiomis knygomis; taip pat atėjo jai į pagalbą ir jaunesniosios kartos rašytojai.

Galiu pasidžiaugti ir pačiais jauniausiais bendradarbiais. Tai tas gausus atžalynas, kuris užpildo "Atžalėlių" skyrių. Per 50 jaunųjų autorių "Eglutėje" yra gavę pirmąjį spaudos krikštą. Reikia tikėtis, kad iš jų išaugs stiprių lietuviško spaudos žodžio jėgų: poetų, beletristų, žurnalistų, redaktorių.

— Kuo galėtų prisidėti ir paremti "Eglutę" ateitininkai, ypač jaunesnieji moksleiviai?

— Vyresnieji "Eglutės" skaitytojai ir yra daugiausia ateitininkai moksleiviai arba skautai. Jų rasime nemaža ir jaunųjų "Eglutės" bendradarbių tarpe. Tai patys aktyviausieji "Eglutės" skaitytojai. Bet "Eglutė" junta nuolatinį skaitytojų keitimąsi: vaikai užauga į jaunuolius, ir "Eglutė" jau nebetenka jų. Turi ateiti naujos skaitytojų eilės. Čia moksleivių ateitininkų talka "Eglutei" būtų labai sveikintina. Vyresnieji skaitytojai neturėtų palikti savo vietoje tuštumos, juk yra mažesnių broliukų, sesučių, kaimynų vaikų, giminių vaikų — jiems reikėtų pasiūlyti

Seselės renka "Eglutę" Putname

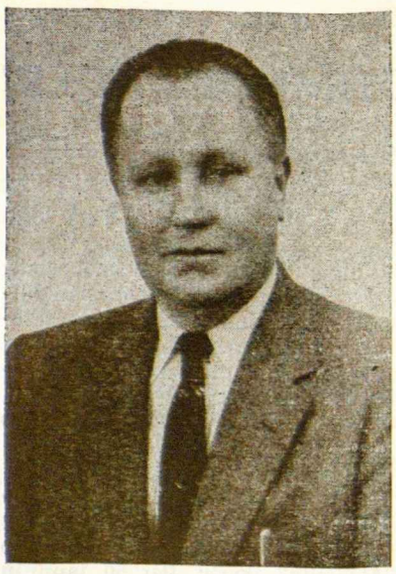

Pranas Naujokaitis,
"Eglutės" redaktorius

"Eglutę". "Eglutės" ir "Ateities' likimas yra labai tampriai susijęs. Galėčiau čia pakartoti mano jau kartą "Ateities" redaktoriui pasakytus žodžius: kas neskaito "Eglutės", tas paaugęs neskaitys nė "Ateities".

— Kaip vertinate "Ateitį"? Jaunimo reikalai ar pakankamai čia keliami, nagrinėjami, ar geras ir tinkamas priėjimas prie jaunimo, augančio ir brėstančio naujose sąlygose?

— "Ateitis" yra milžiniškos reikšmės veiksnys mūsų religinėje ir tautinėje rezistencijoje prieš nutautimą ir nužmonėjimą. Šis jaunimo žurnalas yra gyvos lietuviškos dvasios šviesus židinys, telkiąs apie save stipriausias mūsų inteligentines jėgas. Tai kalvė, kurioje kalami nauji lietuviški talentai, tai kasyklos, iš kurių pažeriami tikri deimančiukai.

"Ateitis" turi labai nevienodus skaitytojus ir labai plačius uždavinius. Ar visada tie uždaviniai išspręsti jai pavyksta? Lietuvoje ateitininkai turėjo tris laikraščius: "Ateities Spindulius", "Ateitį", "Židinį". Dabar viena "Ateitis" atstoja visus tris. Gal labiausiai pasigendame "Ateityje" platesnio to skyriaus, kuris turėtų pavaduoti "Ateities Spindulius". Tas laikotarpis, kai paaugusių skaitytojų jau nebepatenkina "Eglutė", turi žymią tuštumą, nes "Ateitis" jaunesniesiems moksleiviams savo visuma yra gana sunki.

"Ateitis" labai patraukli savo išviršine forma, puikiomis iliustracijomis, visa savo išore. Išsamiai ir plačiai atvaizduojamas ateitininkiško jaunimo gyvenimas. Jau žymiai sunkesnę formą turi ideologiniai straipsniai.

Iš lituanistinės srities su įdomumu ir susižavėjimu skaitau "Ateityje" jaunimo sukurtą poeziją, beletristiką, džiaugiuosi ir kritikos mėginimais. Gal galima būtų pageidauti sistemingesnės lietuviškų knygų apžvalgos ir pilnesnės mūsų kultūrinio gyvenimo kronikos.

— Jums teko ilgus metus mokyti jaunimą lietuvių kalbos ir literatūros, todėl įdomu, kaip vertinate dabartinę lietuvių grožinę kūrybą?

— Mane jaudina kiekviena nauja lietuviška knyga. Kol mes pajėgiame kurti ir sava kultūra gyventi, tol esame ir būsime gyva tauta, kurios niekas nepajėgs sunaikinti. Nors ir labai sunkiose gyvenimo sąlygose vis dėlto mūsų rašytojai pajėgia kurti. Juk vis naujomis knygomis pasirodo: B. Brazdžionis, J. Aistis, A. Vaičiulaitis, M. Vaitkus, P. Orintaitė, J. Jankus, N. Mazalaitė, A. Rūta-Nakaitė, J. Gliauda, A. Baronas, P. Andriušis, L. Žitkevičius, R. Spalis, A. Giedrius, P. Jurkus, J. Kralikauskas, Č. Grincevičius, K. Barėnas, A. Nyka-Niliūnas, K. Bradūnas, L. Andriekus, St. Būdavas, Stp. Zobarskas, L. Dovydėnas, A. Landsbergis ir kiti. Girdėti, kad nemaža parašytų knygų laukia leidėjų. Tai šviesieji mūsų kultūros spinduliai.

Ar visi tie sukurti lietuviški veikalai tobuli, ar visi jie teiktini jaunimui? Aišku, galime daryti jiems nemaža priekaištų vienu ar kitu atžvilgiu. Daugeliui mūsų autorių galime prikišti patrauklesnės intrygos stoką, kai kur pasigendame ryškesnių charakterių, bet visuose pulsuoja lietuviška širdis, spindi grakštus lietuviškas žodis. Juose randame to, ko nerasime jokiame, kad ir labai patraukliame, svetimame literatūros kūrinyje.

Norėčiau trumpą žodelį pridėti dėl mūsų senesnėsės literatūros, net dėl mūsų vadinamų klasikų. Kai esame išstumti iš savos žemės, kai jaunimas auga nesavam krašte, daug dalykų, kurie Lietuvoje buvo aiškūs be jokių komentarų, šiandien jau reikalauja paaiškinimų. Be vienokių ir kitokių paaiškinimų darosi nesuprantami ne tik Donelaitis, Strazdelis, Vaižgantas, Valančius, bet net ir V. Krėvė, Vienuolis, Putinas. Manau, kad ir "Ateitis" savo puslapiuose galėtų savo skaitytojus vienaip ar kitaip paruošti mūsų senesniosios literatūros skaitymui. Vien sentimentų savai tautai neužtenka! Reikia gyventi tautos gyvenimu, o tautinis gyvenimas yra savos kultūros gyvenimas.

Besišnekučiuojant ir nepastebėjau, kad gretimame kambaryje mielojo šeimininko sūnus Gediminas ir duktė Danguolė, abu uolūs Brooklyno moksleivių ateitininkų kuopos nariai, atsidėję ruošia pamokas.

Atsisveikinau su redaktoriumi Pranu Naujokaičiu, padėkojau už nuoširdų pokalbį, gi sūnus Gediminas, jaunasis "Ateities" bendradarbis, išlydi mane ir, manau, širdyje pagalvoja:

— Ak, tie redaktoriai — jie įpratę raudonu rašalu braukyti jaunųjų bendradarbių kūrybą...

RUGIAGĖLĖ

PRIE JŪROS

Vėjas žaidžia po pušyną,
Jūra supasi smagiai.
Šypsosi sau tarp žvaigždyno
Mėnesėlis taip švelniai.

Ir šią nuostabią grožybę
Stebim tyliai mes abu,
Akimis danguj paklydę
Jieškom krintančių žvaigždžių.

Štai, žiūrėk, viena jau krenta,
Krenta... jau nebematyt!
Valandėlės trumpos slenka,
Mums jau laikas išsiskirt.

Nekalbėk meilių man žodžių,
Neskubėk sudiev sakyt,—
Aš tik mūsų laimės grožį
Noriu šiandien tematyt.

VISIEMS MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ SĄJUNGOS NARIAMS

Seserys ir Broliai,

Jūsų Centro Valdyba sveikina Jus visus Šventųjų Kalėdų ir Naujųjų 1956 Metų proga.

Seserys ir Broliai, Naujųjų Metų proga mes kviečiame Jus visus vėl iš naujo kopti į idealų aukštumas besivadovaujant šūkiu: drausmingiau ir uoliau į asmeninį, mokyklinį bei organizacinį darbą, į visokeriopą tobulėjimą! Kasdien pirmyn ir niekuomet atgal!

MAS Centro Valdyba

KALĖDŲ ŠVENČIŲ ir Naujų Metų proga visiems Ateitininkų Federacijos nariams, Sąjungų bei atskirų vienetų vadovybėms, o taip pat mieliems ATEITIES skaitytojams, rėmėjams ir jos bičiuliams siunčiame nuoširdžiausius sveikinimus ir geriausius linkėjimus.

Ateitininkų Federacijos
V a l d y b a

Linksmų Kristaus gimimo švenčių ir laimingų Naujųjų Metų visiems ateitininkams!

Tėv. Viktoras Gidžiūnas, O. F. M.
At-kų Federacijos Dvasios Vadas

KALĖDOS — ŠEIMOS ŠVENTĖ

Prieš du tūkstančius metų Šventoji Šeima nerado užeigos žmonėse — ji prisiglaudė prastoje Betliejaus pastogėje. Tai buvo kuklūs ir menki namai, tačiau patys jaukiausi ir šilčiausi namai, nes juose užgimė ir būvojo dieviškoji Meilė. Iš šito jaukaus ir šilto židinio liejosi, skleidėsi meilė ir išganymas visiems žmonėms — ir tiems, kurie Šventajai Šeimai nerado vietos savo užeigose.

Kiekvieno mūsų namai yra lyg ta menkutė Betliejaus prakartėlė. Kai iš tėviškės išblokšti atėjom į svečias šalis, nelaukė mūsų išpuoštos užeigos ir parengti namai. Kiekvienas turėjom susikurti sau laikiną pastogę, gal menką ir kuklią, ir išpuošti ją ta meile ir šiluma, kuri riša mūsų šeimas.

IDEALŲ UOSTAS

Ateitininkai neveltui pabrėžia šeimiškumą, vieną iš pagrindinių savo ideologijos principų. Kiekvieno žmogaus širdy yra įgimtas troškimas sukurti savo namus, šiltą, jaukų židinį, savo "mažytę laimę", kurios užuovėjoj augtų dideli siekiai ir idealai. Šeima yra, tarytum, uostas — jame kiekvienas nuo mažų dienų pradedame statyti savo laivą, kuriuo ryžtamės išplaukti į neramų pasaulį, nešdami šūkį "Visa atnaujinti Kristuje".

Šeimoje įgyjam tikėjimo dovaną, šeimoje pažįstam savo tautą. Čia yra visko pradžia kiekvienam iš mūsų — auklėjimosi, brendimo, tobulėjimo.

Ir tada, kai savo principų vedini, išeinam į visuomenės sūkurius atlikti savo ateitininkiškosios misijos, yra gera turėti tvirtą, jaukų uostą — šeimą, kurioj būtume suprasti ir mylimi. Tai užuovėja, kurion sugrįžtame nuo kovų ir grumčių pailsėti.

AR NEUŽSIMIRŠTAME?

Visi esame linkę užmiršti ir pro pirštus praleisti tai, kas yra kasdieniška, nors ir labai brangu. Daug brangių dalykų, nors ir kasdieniškų, mes priimame, amerikiečiai sakytų, "for granted". Tik tada pradedam rūpintis, kai tų dovanų netenkam — tarytum, jos mums visuomet t u r i būti.

Gal todėl, kad tai kasdieniška, mes pamirštam ir savo gyvenimo uostą — šeimą. Labai daug šnekame apie lietuvybę, nes savo tėvynę esam praradę. Ir kalbam daug apie tikėjimą, nes jį nevisi turi. Ir plasnojame po visuomeniškas erdves, visai pamiršdami visų savo veikimų atramą.

Pažvelkime, pavyzdžiui, į savo kuopų, draugovių, būrelių praeitų metų susirinkimų programas. Daugumoje nerasime gal nė vieno pašnekėsio šeimiškumo tema. Praeitais metais Kalėdų metu SAS surengti kursai buvo graži išimtis. Bet to negana. Reikia apie namus šnekėt n a m i e, mažuose, artimuose būreliuose, kur savo žodžius ir principus galėtume pajusti taip kasdieniškai, kaip kasdieniška yra šeima.

KUR BŪRIUOJAME?

Peršasi mintis, kad savo organizacijoj mes šeimiškumą ne vien užmirštame — mes tų temų vengiame. Savo diskusijose ir kalbose būriuojame po atvirus, bendrus vandenis, kiekvienas stengdamasis pasilaikyti savo uostą sau. Iš dalies tai natūralu. Lietuvybė visiems mums ta pati ir bendra — juk lietuviai esame kaip tik todėl, kad vienas su kitu bendraujam. Bažnyčia taip pat bendruomenė ir tikėjimas mums visiems vienas. Visi bendrai visuomenėj veikiame, visi mokomės drauge ir dalinamės laimėjimais. O šeima yra kažkas privataus, individualaus, nesidalijamo. Kur čia gali organizacija įtilpti?

Kiekviena šeima ir kiekvieni namai, iš tiesų, yra originalūs, su savita šiluma ir jaukumu, kurių negalima susirinkimuose išmokti ar sukurti. Bet kaip uostų statyboj yra sekama tam tikrais bendrais architektūros dėsniais ir patirtim, taip ir visos lietuviškos katalikiškos šeimos turi savo bendrus pagrindus. Kuo stipresni tie bendrieji šeimos pagrindai, tuo gražiau, kartą sukūrus, galima ją savitai išpuošti.

Nepakanka tos patirties, kurią pasisemiam iš savo tėvų, iš to židinio, kuriam augom ir bendrom. Sukurti šeimai reikia k i t o žmogaus, kuris ateina iš kitų namų ir kito židinio. Organizacija mums teikia nepamainomą progą pažinti ir suprasti kitus žmones, kitus židinius kaip tik šeimiškumo principo šviesoj, ir išsirinkti saviems namams tai, kas yra gražiausio.

KŪČIŲ VAKARE

Prie Kūčių stalo šiemet pamąstykime ir pasimelskime. Namų židinio jaukumas nėra dovana, atėjusi savaime. Tai ilgų metų meilės ir pasiaukojimo išdava. Vyresnieji būkime dėkingi Dievui, kad Jis mūsų uostą išlaikė tvirtą ir stiprų. Ir nedelskime per organizaciją dalintis patirtim su jaunaisiais, kurie, ateitininkiškojo entuziazmo kupini, išplaukę į gyvenimo sūkurius, turės jieškoti savo pakrantės ir statyti savo užuovėją.

Šeima yra visų mūsų veikimų pagrindas. Nepamirškime per organizaciją atiduoti savo duoklę tam pagrindui užlaikyti.

JAUNOS ŠIRDYS UŽGIMIMO PRAKARTĖLĖJE

Kalėdų laukiame visi, tačiau labiausiai jų laukia mažieji: jų jaunos širdys ir smalsios akys džiaugiasi Kūčių vakariene, kai visi šeimos nariai susirenka prie stalo ir dalosi meilės duona. Jaunuosius stebina naktį laikomos Piemenėlių mišios, kai miegelio norinčios akys žiūri bažnyčioje į Užgimimo prakartėlę ir mato Betliejaus Kūdikėlį, apsuptą Juozapo, Marijos, gerųjų piemenėlių... Puošnus švenčių stalas, žėrinti eglutė, dovanos, svečiai pakeičia jauniesiems įprastinę namų nuotaiką ir atneša nepaprastą, kilnų, retą švenčių džiaugsmą. Ir norisi tada, kad tos šventės niekada nesibaigtų, o visada namuose ir širdyse būtų gražios, baltos Kalėdos...

Žiūrėkite, kaip mūsų jaunieji "Ateities" skaitytojai prisimena artėjančias Kalėdas ir kaip jie trokšta jas praleisti:

Augius Sužiedėlis, Brocktonas:

Kalėdos yra tokios mielos šventės, aš taip jų laukiu! Prieš Kūčias mamytė pagamina šližikų, kisieliaus, kompoto, žuvų ir kt. Sako, reikia 12 valgių. Kūčias pradeda malda tėvelis, paskaito Evangeliją. Tada visi laužom plotkeles, dalindamies, sveikiname ir džiaugiamės, kad Kristus jau užgimė.

Lietuvoj, sako, ūkininkai nešdavo gyvuliams nuo Kūčių stalo šieno, kad ir jie pajustų Kūčių džiaugsmą.

Pavalgę Kūčias, traukiame iš po staltiesės šieną: kas ilgiausią ištraukia, tas ilgiausiai gyvens.

Kalėdų rytą, grįžęs iš bažnyčios, bėgu prie eglutės žiūrėti, ką atnešė šią naktį Kalėdų Senelis.

Mūsų jaunučių būrelis, manau, turės kokią programėlę, prašysim savo globėjos, kad suruoštų, nes man taip patiko pernykštė at-kų eglutė.

Vitalija Noreikaitė, Baltimorė:

Kalėdos yra mėgiamiausia mano šventė. Jau rudenį pradedu skaičiuoti mėnesius, savaites, vėliau dienas, o kai nei jų nelieka, tai valandas. Gruodžio pradžioj mes pradedame daryti žaisliukus eglutei. Darom iš blizgančio popieriaus žvaigždes, krepšiukus ir iš spalvoto popieriaus retėžius ir saldainiams dėti tūteles. Taip iki Kalėdų po truputį paruošiam visus žaisliukus. Dažniausiai Kūčių dieną puošiam eglutę. Anksčiau aš galėdavau puošti eglutę tik su popieriniais, nedūžtančiais žaisliukais, bet jau dabar galiu visą eglutę puošti pati viena, tik nežinau, ar pasieksiu viršūnę. Man labai patinka vaškinės žvakutės, tik gaila, kad čia jų nevisada galima gauti pirkti.

Per Kūčias labai daug prisivalgau, nes reikia paragauti visus 12 valgių. Kūčių metu mes buriam, laužiam plotkeles, o vėliau uždegam žvakutes ir džiaugiamės savo eglute. Ten sakom eilėraščius ir giedam kalėdines giesmes. Taip vakaras greitai prabėga, ir jau laikas į Piemenėlių mišias. Iki šiol aš dar nė sykio nebuvau tose mišiose, nors ir labai norėdavau. Šiemet mane jau žada leisti.

Mes per Kalėdas niekur nesirengiam važiuoti į svečius. Aš tai labai noriu važiuoti į Kanadą pas savo tetulę ir močiutę. Mūsų šeštadieninė mokykla ruošia kalėdinį vakarą, vaidinsim Eglę Žalčių Karalienę. Aš būsiu gegutė ir turėsiu būti tik už scenos, bet man labai patiktų apsirengus gegutės rūbais įeiti į sceną. Per tą vakarėlį mes pasipuošiam didelę eglę ir ten linksminamės.

Elena Ubartaitė, Chicaga:

Gyvenu šalyje, kur apie Kalėdas jau pradedama kalbėti prieš du mėnesius ar anksčiau. Jaunieji kalba, nes tikisi gauti dovanų, prekybininkai, kad daugiau uždirbtų pinigo, kiti, kad pailsėtų, o tikintieji, kad pagarbintų Kūdikėlį.

Visų pirma padėsiu savo mamytei ir seseriai paruošti Kūčių stalą iš 12 valgių. Tylios ir šventos nakties vakarą — Kūčias praleisiu namuose. Prie Kūčių stalo nebus mano tėvelio, kuris, kaip šeimos galva, malda ir plotkelėmis pradėtų Kūčių vakarienę... Ir tą šventą vakarą, žinau, nubyrės ne viena ašarėlė, prisiminus tėvelį...

Nakties dvyliktą valandą eisiu į Bernelių mišias. Melsiuos ir giedosiu kartu su dangumi ir žeme: "Garbė aukštybėse Dievui ir ramybė žemėje geros valios žmonėms". Tą pačią valandą iš mano krūtinės išsiverš ir kita malda — giesmė, giedota prieš daugelį metų, kai prisiminsiu persekiojimus dėl teisybės ir tremtinius, benamius: "Rasok, dangau, iš aukštybių, tegul debesys išlyja teisųjį, teatsiveria žemė ir teišželdo Gelbėtoją".

Pasikeitė gyvenimo sąlygos. Pamažu keičiasi ir švenčių papročiai. Kitoks ir Kūčių stalo padengimas. Čia nebus ant stalo mūsų lankų šienelio. Tą naktį, sako, ir gyvulėliai kalba. O kad galėčiau jų pasiklausyti!

Lilija Keturakytė, Broctonas:

Kūčių dieną valomės ir tvarkomės. Plauname langus, dulkiname divonus ir skubame gaminti valgius — reikia paruošti dvyliką patiekalų. Kadangi aš dar jauna virėja, man tenka "padėjėjos" pareigos — "pamaišyk, paduok, atnešk ir t.t.". Be to, man reikia dar nubėgti pas vieną vietinę lietuvę parsinešti žiupsnelį šieno ir dar papuošti eglutę.

Pasiruošimai baigti ir mes visi susėdam prie Kūčių stalo. Žvilgsniai bėga per šližikus, aguonų pieną, kisielių ir sustoja ties tuščiom vietom... Kažin, kaip jie dabar švenčia Kalėdų išvakares, gal kokiam barake, Sibiro taigose, o gal jau su angelų pulkais? Laužiam plotkeles, linkėdami vienas kitam laimės, pasisekimo, sveikatos, o sekančias Kalėdas švęsti Gedimino gatvėj, nuosavam namelyj.

Padėkoję Dievuliui už dovanas, valgytas iš jo malonės, susirenkam prie papuoštos eglutės. Kažkodėl tikros žvakutės atrodo daug puošniau, bet Amerika yra praktiškas kraštas ir elektrinės žvakutės patogiau, pigiau, nesukelia pavojaus gaisrui.

Šiandien jau Kalėdos! Gerai išsimiegosim, o paskui eisim į svečius palinkėti linksmų švenčių ir su draugėm aptarsim, kaip važiuosim į moksleivių kursus, ką vešimės ir t.t.

Nė nepamačiau, kaip savaitė atostogų prabėgo: buvau mokyklos šokiuose ,atsakiau visus laiškus, kurių buvo prisirinkęs jau gražus pundelis, ir parašiau mūsų būrelio istoriją knygai. Nedaug nuveikiau, nors geriau mažiau užsimoti, bet atlikti, negu sudaryti gražų sąrašą ir palaidoti stalčiuje.

Nauji Metai jau beveik čia. Naujų Metų sutikimas, o paskui atgal prie knygų...

KŪČIŲ BELAUKIANT

INDRĖ PALIOKAITĖ

Daug yra gražių švenčių, mielų vakarų, kuriuos praleidžiame šeimoje kartu su tėvais. Įspūdingiausias, tačiau, iš tokių vakarų yra kūčios, kurių jau dabar visi nekantriai laukiame. Tą vakarą prie stalo susirenka visi šeimos nariai — gyvieji ar net mirusieji. Visus tada suriša jautrios meilės ryšiai ir kūčių vakarienę padaro taikos ir meilės pokyliu. Šit, kaip mes rengiamės kūčių vakarienei mūsų namuose.

Nuo pirmų atmenamų kūčių aš juntu šioje šventoje vakarienėje nepaprastumą, iškilmingumą ir kartu didelę meilę mūsų tarpe. Man atrodo, kad tas šventas vakaras teikia ramybės visam pasauliui. Juk tada kartojami ir angelų žodžiai: "Ramybė geros valios žmonėms".

Visada nekantriai laukiu kūčių ir jau kelias dienas prieš kūčias ir Kalėdas su seserimi mielai padedam mamai ruoštis. Padedam kepti šližikus, pyragus, ruošiam visokių rūšių silkes, verdam kviečius, kisielius, barštelius su ausytėm, trinam aguonas, neprotestuojam, kai mama liepia krienus tarkuoti (o čia daug ir ašarėlių išlieji!).

Kūčių pavakariais mama baigia virtuvėje ruoštis, o mes vėl turim linksmo ir malonaus darbo. Tėtis atneša didžiulę eglę ir pradedame ją puošti. Ant pat viršūnės uždedame sidabrinę žvaigždę, tą, kuri Trims Karaliams kelią rodė. Prikabinam visokių burbulų, burbuliukų, blizgučių, o apačioj eglutės padedam Betliejėlį su ėdžiose gulinčiu mažyčiu Jėzulėliu, greta klūpančią Jo Mamytę, kuri nujaučia savo Sūnaus dalią.

Eglutė baigta. Po ja sudedam gražiai surištas dovanėles. Visi išeiginiai apsirengiam, susitvarkom ir pradedam ruošti kūčių stalą. Mano sesutė kloja šieno ant stalo, o aš virš jo tiesiu baltą, baltutę staltiesę. Per vidurį stalo dedam gražią stiklo lėkštę su plotkomis, o aplink ją dvyliką valgių.

Dabar, jau po viso triūso, prasideda taip lauktos kūčios. Ne valgiai mane domina, ne, bet tas nepaprastumas, iškilmingumas ir ypatinga rimtis. Visi sustojame aplink stalą. Tėvas balsiai kalba poterius, sesė ir aš jį sekame, o mama nebeištaria nė žodžio — tik verkia, ir verkia. Tėtės akyse taip pat blizga ašaros. Po maldos tėtis pabučiuoja mamą, paskui mumis abi, o vėliau mes abi puolam bučiuoti mamą. Tėtis, paėmęs plotką, duoda mamai atsilaužti, o paskui mums. Mama, gavus iš tėtės trupinėlį plotkos, duoda tėtei ir mums atsilaužti, o mes iš savo gautų plotkų turime duoti tėvams.

Tos plotkos laužymo apeigos primena taiką ir širdingumą šeimos tarpe. "Tada vargas ir kieta lietuvio dalia būdavo pamirštami, pyktis ir neapykanta pasitraukdavo iš kūčiautojų širdžių, ir visi gyvendavo viena dvasia, o ta dvasia buvo krikščioniškoji, lietuviškoji meilė...", rašo Alfa Sušinskas 1954 m. gruodžio mėn. Ateityje.

Tėvai liūdnais balsais prisimena tuos, kurie išvežti į tolimą Sibirą, ir tuos, kurie yra likę Lietuvoje. Kur jie dabar? Ar dar gyvi? Ar dar pasimatysim? Suprantu tada tėvų liūdesį. Žiūriu į juos ir jaučiu, kad esu visai bejėgė: nerandu tinkamo žodžio, nė tinkamo veiksmo, kurs juos galėtų nuraminti. Valgome po truputį visus Kūčių patiekalus. Traukiame šieną iš po staltiesės, žiūrim, kieno ilgesnis šienas, tai tariam, kad to bus ilgesnis ir gyvenimas. Sesytė ir aš imame dar po saują šieno ir žiūrim, ar po porą — ištekėsim, o jei ne — liksim vienos savo dalios nešti.

Baigiant Kūčias, tėvas vėl sukalba poterius, padėkoja Dievui, kad mūsų šeimą saugojo ir leido sulaukti šio švento, gražaus vakaro.

Po kūčių visi einame į Piemenėlių mišias ir švenčiame Užgimimo šventę:

"Varpai suskambę prakartėlėn [kviečia,
Prie Kristaus lopšio gieda [angelai!
Šią šviesią naktį gimė [Atpirkėjas, —
Visa Jo žemė, visas Jo [dangus, —
Tvartelin nužengė, kur pučia [vėjas,
Paguost, atpirkt, palaimint [mus visus."

(Rūta Laukaitytė)

TARP NAKTIES IR AUŠROS

Jūs žinote, mergaitės, kiek daug yra vaikų, kuriuos tėvai pakrikštija, prileidžia prie sakramentų, tačiau po to nesirūpina jų dvasiniu gyvenimu. Jie trokšta jų laimės, tik jieško jos ne ten, kur ji iš tikrųjų yra. Šit, ką pasakoja viena mergaitė:

"Mano tėveliai buvo man geri: jie rūpinosi manimi, kad nieko man netrūktų, leido į mokslus, mokė, kaip turiu elgtis, supažindino su mandagumo taisyklėmis. Daug kalbėjo apie charakterio bei asmenybės ugdymą ir stengėsi pagelbėti man jį ugdyti. Atrodo, jie suteikė man viską ir, manau, jautėsi atlikę savo pareigą kuo geriausiai. Taip manė jie, bet ne aš. Jie man davė riešutą, bet be branduolio, jie man davė cukraus, bet be saldumo, jie statė mano gyvenimo rūmus, bet be jokio pamato, arba dažė sienas, tapė paveikslus ore... Taip, jie paruošė mane gyvenimui, bet nenurodė jo prasmės ir tikslo. Aš klaidžiojau nuo vienos mokslo šakos prie kitos, bet nė viena man nesuteikė noro gyventi.

Apkarto man pagaliau ir savęs, savo polinkių bei aistrų valdymas. Kam visa tai? Charakteris, mandagumas, žmonių nuomonė nėra jau toks aukštas dalykas, dėl kurio turėčiau šio ar to atsisakyti. O be to, ne visi į kiekvieną dalyką vienaip žiūri.

Mano pykčio suvaldymą daugelis laikydavo valios silpnumu ir juokdamies prikišdavo man tai. Mano norą pagelbėti kitiems — pataikavimu. Kai neidavau į pasilinksminimus, vadindavo pasipūtėle, kai nueidavau į juos ir stengdavausi būti tokia, kaip ir kiti, apšaukdavo pasileidėle. Viskas manyje tapo sumaišyta. Troškau mirti, bet neišdrįsau pati atimti sau gyvybės...

Tie, kuriems atrodžiau tvirta ir kurie klausė mano nuomonės ir su manim draugavo, nežinojo, kokia silpna ir svyruojanti daraus kasdien.

Galų gale tapau viso ko matas pati sau. Nesvarbu, kad žmonės tai smerkia, bet aš to noriu ir darau. Argi jie kuo nors geresni už mane?.. Pradėjau rūpintis ,kad visų meilė ir dėmesys būtų atkreiptas į mane. Rūpestis savo išore tapo toks stiprus, kad net neišeidavau į gatvę, jei nors vienas mano plaukas sukdavosi ne taip, kaip aš norėjau.

Negalėdavau klausytis pagyrimų, skirtų kitiems. Man atrodė, kad tik aš turiu būti gražiausia ir visi turi man tai pripažinti. Aš manau, kad tada labiausiai prilygau šėtonui, kuris, susižavėjęs savimi, nenorėjo pripažinti nieko už jį galingesnio, didingesnio ar gražesnio, net ir savo Sutvėrėjo.

Pradėjau neapkęsti vienumos, nes ji atidengdavo mano skurdą, o slopinamas sąžinės balsas prabildavo, tačiau neapkenčiau nė žmonių ir troškau pabėgti nuo jų. Šios eilutės, tikiu, geriausiai parodys mano tuolaikinę nuotaiką:

Taip visa šiandien įkyru:
Ir saulė danguje tamsi,
Ir paukščių čiulbant nekenčiu...
O vienuma tokia klaiki!

Kam dirbti, kam kentėti, kam rūpintis ir kam mylėti?.. O, kad aš būčiau pažinusi Kristų, mano gyvenimas būtų pasisukęs visai kita kryptimi! Būčiau turėjusi tą ramstį, kurio man taip trūko, ir mano gyvenimo rūmai nestovėtų ant smėlio, bet ant kietos, tvirtos uolos!"

Pasaka ar teisybė?

Kiek daug tokių sielų, kurios klaidžioja nežinodamos kelio, neturėdamos tikslo ir vado! Daugelis jų po ilgų vargo ir betikslių metų per skausmą ir kančią atranda Tą, Kuris yra Kelias, Tiesa ir Gyvenimas, tačiau daugelis tokių sielos klajokių atsiduria bepročių namuose, arba nuskęsta piktybėse.

Pasiklausykime naujo sielos skundo: "Aš negaliu suprasti, kodėl ne tik mano artimieji, mokytojai ir auklėtojai, kurie laikė save gerais katalikais ir to mokslo skleidėjais, nedrįsdavo jo viešai išpažinti ir pagal jį gyventi. Jie nuodėmėms, dorybėms, Dievo valios apsireiškimui atrasdavo įvairių vardų, bet niekad nevadindavo jų tikrais vardais. Jie net nerimdavo, jei kas viešumoj prabildavo apie Dievą, lyg tai būtų kas nors negarbinga. "Galbūt Dievas tik vaikams skirta pasaka", — kilo mintis, nes vyresnieji taip pat nerimdavo, kai kokį jų papasakotą atsitikimą stengdavaus kam nors atpasakoti. Jie sudrausdavo mane sakydami, jog tai tik pasaka vaikams ir netinka jos kitiems pasakoti.

Galbūt, ir Dievas yra tik pasakoj? Šis klausimas ilgai tūnojo mano galvelėj. Kodėl tos bažnyčios statomos? Kam reikalingi tie kunigai? Iš pradžių tie klausimai kiek vargino, tačiau, nedrįsdama kitų apie

Ateitininkės gamtoje

tai klausti, išsisprendžiau pati sau, kad tikyba yra kaip ir kiekviena kita pamoka (skaičiavimas, lietuvių kalba ar gamtos pažinimas).

Kaip yra amatų mokykla, žemės ūkio mokykla, taip ir bažnyčia, turbūt, yra tikybos mokslui skirta vieta. Tačiau, jeigu žmogui nebūtinai reikia eiti į visas mokyklas, jeigu jis gali pasirinkti sau kuri jam geriau patinka, tai ir aš nutariau, kad eisiu tik į vieną, kurios man jau ir taip užtenka, o į bažnyčią tegu eina kiti. Aš esu mergaitė, kunigu nebūsiu, todėl nėra reikalo man tikybos mokytis."

Keistas tos mažos mergaitės galvojimas ir atrodytų lyg ir nerealus, tačiau čia matome tik vieną tokią apraišką, o jų yra daug ir labai liūdnų.

Be tikėjimo esame akli ir apgailėtini. Tikėjimas yra akys, kurios atskleidžia tikrąją realybę, kuris suteikia prasmę kiekvienam daiktui ir būtybei. Taip, tikėjimas yra akys, kurios mato giliai ir plačiai. Per tikėjimą atrandam Kelią, Tiesą ir Gyvenimą, pažįstam savo Mokytoją ir Vadą.

Neužtenka vien krikšto, kad būtumėm tikros, geros katalikės ir atsiektumėm savojo gyvenimo tikslą — laimę danguje. Tiesa, per krikštą mes tampam įjungtos į Kristaus Mistinį Kūną, mes tampam Dievo vaikai ir gaunam antgamtines dorybes: tikėjimą, meilę ir viltį.

Kaip kūdikis tik pamažu auga ir bręsta, taip ir šios dorybės iš pradžių yra tik sėklos grūdeliai, kuriems reikia sąlygų, dvasinės šilumos, kad jie galėtų augti ir žaliuoti.

Neretai pasitaiko, kad tik natūralios — gamtinės dovanos yra ugdomos, gi antgamtinės — dvasinės apleidžiamos. Gailėdamiesi žvelgiame į suaugusį žmogų su kūdikio nosyte, protu ar visu kūneliu. Mums gaila jo, o kiek daug yra dvasios neužaugų, suaugusio kūno ir skurdžios sielos! Jų tikėjimo akys yra tokios silpnos, kaip kišeninės lemputės šviesa nakties tamsoje. Palyginkime ją su saulės šviesa ir pamatysime, kaip labai apgailėtini yra tie dvasios kūdikiai.

Kai saulė šviečia, skleisdama savo akinančius spindulius ,mes matome ne tik daiktus mūsų artumoje, bet ir miškus, miestus ir kalnus, tūnančius tolumoje. Gi nakties metu lemputė tenušviečia tik patį kelią siauru šviesos rateliu. Ir kai ūkana apsiaučia žemę, šviesos ratelis dar daugiau susiaurėja.

Toji saulės šviesa yra mūsų tikėjimas. Jis apšviečia ir atskleidžia mums tai, ko mūsų proto ir akių šviesa nepajėgia atskleisti ir apimti.

Prie Kristaus kojų

Kol buvome mažos, tėvų ir auklėtojų ypatinga pareiga buvo padėti mūsų sielose pasėtam tikėjimo grūdui augti ir tarpti. Ne todėl čia tai paminiu, kad teistume savo tėvus ar auklėtojus, bet todėl, kad jūs pačios, kai būsite motinos ir auklėtojos, žinotumėte, kaip labai atsakingos esate ne tik už savo, bet ir už kitų sielų laimę.

Dabar gi mes pačios privalome auginti savyje tas įlietąsias dorybes: sąmoningai priimdamos šventus sakramentus, jiems gerai pasiruošdamos, gilindamosi į tikėjimo tiesas, paslaptis ir gyvendamos pagal jas. Pažinti Dievą, Jį mylėti ir Jam tarnauti yra mūsų užduotis ir tam mes atėjome į šį pasaulį.

Nepakanka tik klausytis apie Kristų, Kristaus mokslą, Jo pamokymus, bet reikia Juo gyventi. Ne viena dar iš mūsų galėtume pasakyti sau vienos mergaitės žodžius:

> Jūs sakėt, gimė Kristus,
> Karaliai sekė žvaigždę tarp žvaigždžių;
> Ir aš einu į naktį tylią,
> Bet man tamsu, ir sniego žvaigždės krinta [ant akių.

Gal ir mes, kaip ji, po kiek laiko atvertusi Evangeliją ir perskaičiusi Kristaus žodžius: "Aš esu Kelias, Tiesa ir Gyvenimas", ir "Kas mane atranda, nevaikščioja tamsybėse", visa širdimi pradėsime Juo sekti ir kartu su ja ištarsime:

> Nakties žvaigždžių šviesą pakeičiau saulės.
> Žemė pasipuošus neatstos man meilės
> Dievo begalinio, Viešpaties Aukščiausio,
> Mano sielos džiaugsmo, ilgesio didžiausio.

Visur matyti Dievą, Jį pažinti tvariniuose, suprasti Jo valią nėra jau taip lengva vien tik savo jėgomis. Eidamos kartu su Kristumi, Jį sekdamos ir Jo vadovaujamos, mes ugdome ne tik savo sielas, bet ir kitoms padedame.

Kristus nėra vien tik apgaulė, svajonių ar pasakos didvyris. Jis yra tikrovė, gyvas ir veikiąs, daug daugiau gyvas ir tikras, nei mes.

Kristus yra mūsų išsiilgtoji Tiesa, kurios ieškome, Kelias — kuriuo žygiuojame, Gyvenimas — kurį gyvename ir kuriam rengiamės.

MIELIEMS ATEITIES PRENUMERATORIAMS, SKAITYTOJAMS, RĖMĖJAMS IR JOS BIČIULIAMS KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA SIUNČIAME NUOŠIRDŽIAUSIUS SVEIKINIMUS IR GERIAUSIUS LINKĖJIMUS.

ATEITIES
REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA

RYTAI MOKO VAKARUS

A. DRUGELIS

Kalne pastatytas miestas

"Jūs žemės druska: jei druska išdvoks, kuo ji bus sūdoma?.. Jūs pasaulio šviesa. Negali būti paslėptas miestas, pastatytas kalne... Tegul jūsų šviesa taip šviečia žmonių akivaizdoje, kad jie matytų gerus jūsų darbus ir garbintų jūsų Tėvą, kurs yra danguje" (Mt. 5, 13—14).

J. A. Jungmann, S. J., mąstydamas apie šiuos žodžius, rašo: "Krikščionybė, tarsi kalne pastatytas miestas, savo šviesą turi siųsti į visas žmogiškosios būties sritis. Ji turi stengtis pasiekti ir tuos, kurie dar toli stovi nuo šio krikščioniškojo miesto. Tai yra apaštalavimo darbas, kuriam Kristus patsai išrinko ir paruošė pirmuosius dabar negalime išjungti iš krikščioniškojo gyvenimo".

Religinio apaštalavimo mintis, jau tiek amžių deganti Vakaruose, šiandieną su ypatingu atsidėjimu nešama Rytuosna. Azijos kontinento katalikiškųjų sąjūdžių žmonės Kristų vadina rytuose užtekančia Saule, į kurią jie tiesia rankas ir kelia širdis. Veržli jų dvasia ir atvirumas krikščionybei ne kartą žavi ir moko Vakarus, pavargusius ar net išdavusius Kristų.

Akademinio jaunimo katalikiškųjų organizacijų kapelionai (dvasios vadai) jieško tinkamiausių būdų ir kelių, kaip **religiškai** ugdyti jaunųjų širdis. Suvažiavimuose ir spaudoje jie gvildena kapeliono instituciją ir jai patikėtas pareigas — **formuoti ir stiprinti mokslus einančio jaunimo gretose krikščioniškąją pasaulėžiūrą.**

Jų mintys ir sugestijos gali praversti ir ateitininkų (sendraugių, studentų, moksleivių) kapelionams, bestovintiems jaunųjų brolių religinio — dorinio gyvenimo sargyboje.

Kapeliono darbo laukas

Sėkmingas kapeliono pastoracinis darbas turi apimti šiuos klausimus: **doktrinalinį jaunųjų religinio gyvenimo formavimą, tinkamai parinktus apaštalavimo metodus ir sveikai suprastą kapeliono vaidmenį.**

1. Doktrinalinis formavimas. Jaunos širdys ir protai turi pažinti krikščioniškosios doktrinos vaizdą. Doktrinalinį pažinimą turi lydėti ir gaivinti **liturginis ir sakramentinis gyvenimas,** kurio ugdymui kapelionas aukoja visas savo jėgas.

Krikščioniškasis gyvenimas, savo esme būdamas sielos kalba su Dievu, vėliau pasipuošia **dorinių kilnumu,** kuris nugali nuodėmės niekšybę ir siekia dorybių. Šis dorinis kilnumas jaunuoliuose sužadina **apaštalavimo dvasią** — diegti religinius idealus kituose, kurie dar jų nesupranta ar pakankamai neįvertina. Paties jaunuolio **asmeninė malda, gyvas liturginis — sakramentinis gyvenimas, prašymas Šventosios Dvasio dovanų** sau, savo veiklai ir visai aplinkai atbaigia teoretinį pažinimą — "žinoti" tada virsta "daryti".

Argi netinka šitos mintys ir ateitininkams? Skurdžiu religijos tiesų pažinimu skundžiamės patys (plg. Kęstutis Keblinskas, **Mūsų intelektualinis lygis — pavojaus skambutis:** Ateitis, 1955 m., nr. 6, psl. 109), o atvėsusį liturginį — sakramentinį gyvenimą dažnai atskleidžia gyvenimo tikrovė pas tuos narius, kurie tiktai dangstosi nuogu ateitininko vardu, o ranka numoja į gyvą religinį gyvenimą. Ar kartais ir mūsų gretose nekeroja pasipūtę dygliai, pasipuošę atšalimo ir nihilizmo stagarais?

2. Tinkamai parinkti metodai. Azijos kontinento katalikiškųjų organizacijų kapelionai didesniuose kolektyvuose (draugovėse, kuopose, skyriuose) linkę sudaryti nedidelį **apaštališkos dvasios jaunuolių būrelį,** kuris, tinkamai suformuotas, paruoštas ir užgrūdintas, veržlia religine dvasia veikia kitus narius ir persimeta net į plačią aplinką. Ar neverta ir čia prisiminti anas evangeliškas palyginimas apie raugą, įmaišytą trijuose saikeliuose miltų, kuris paskum visą tešlą užraugia (plg. Mt. 13,33)?

Šitoksai religinio apaštalavimo metodas artimas ir ateitininkams, kurie savo kilme ir organizacine paskirtimi nesistengia apjungti **visos** masės, nenori įtraukti į savo gretas **viso** mokslus einančio jaunimo, o pasirenka ir priima tik tuos, kurie laisva valia ir sąmoningai pasiryžta save ir gyvenimą atnaujinti Kristuje, kurie, įstodami į ateitininkus, pasirenka apaštalų dalią — **gyventi, kovoti, jeigu reikia ir mirti už Kristų.**

Kai tik ateitininkai savo veikloje pradeda jieškoti didelių skaičių, tik gražaus, lengvo ir patogaus administracinio susitvarkymo, kai visą veiklą suveda į išorines formas ir pasirodymus, kaip tik tada išblėsta veržlioji, kovojanti ir apaštališkoji dvasia, išskirianti ateitininkus iš pilkosios masės ir atskleidžianti specifinį jų pašaukimą. **Kaip krikščionybė neretai ištyžta puošniose katedrose, nebeturinčiose gyvojo Dievo, taip dažnai ir ateitininkai suglemba, praradę apaštališkąją dvasią, žadinančią juos eiti, vargti, rizikuoti ir net kentėti už savo idealus.**

3. Kapeliono vaidmuo. Kapelionas visų pirma yra kunigas, bažnytinės hierarchijos atstovas organizacijoje, per kurį palaikomas gyvas ir nenutraukiamas ryšys su Kristaus Bažnyčia, saugojančia tikėjimą ir moralę. Taip į kapelioną turėtų žiūrėti nariai, taip savo instituciją supranta ir vertina patsai kapelionas.

Šitas kapeliono vaidmuo organizacijoje pabrėžiamas ne tiek šaltu mandatu ar bažnytinės hierarchijos paskyrimo raštu, o šiltu, paprastu ir brolišku jaukumu ir pasitikėjimu, apjungiančiu narius ir kapelioną, kartu kovojančius už krikščioniškosios pasaulėžiūros idealus.

Ne stambios aukos, dovanos, puošnūs automobiliai ar jaukios ekskursijos suriša kapelioną su organizacijos nariais, bet tvirta, ryžtinga, idealą mylinti ir už jį kovojanti širdis, dažnai išsitenkanti ir skurdžiame kambarėlyje... Ir ar reikia stebėtis, kad tokie tamprūs, jaukūs ir atmintini ryšiai kapelioną su nariais suriša didesnių pavojų, rizikos, vargo, skurdo ir visokių trūkumų laikais! Kartu pasidalinta riekelė duonos tada daugiau kalba už stilingiausią žodį! !

Tokias mintis ir svarstymus siunčia mums broliai iš Azijos kontinento. Juos tenka gvildenti, svarstyti ir mūsų, ateitininkų kapelionų, tarpe. Religinio apaštalavimo ir jaunųjų brolių — seserų religinio — dorinio gyvenimo formavimo ir stiprinimo klausimai ypač aštrėja ir aktualėja dabar, kai, Dievui laiminant, pradedame **naujus mokslo metus, kai smaigstome gaires 1955—56 m. religinei veiklai, kai visi kartu — nariai ir kapelionas** — prie altoriaus tariame:

— Ateik, Šventoji Dvasia!

ATEITININKŲ ŠŪKIS KASDIENYBĖJE

IRMUTĖ STASAITĖ

Jaunimui reikia šūkių, kuriais galėtų vadovautis kasdieniniame gyvenime. Prof. St. Šalkauskis sako, kad jaunimas mažai vertina susidariusias tradicijas, nemėgsta vienodo gyvenimo, o vis jieško ko nors naujo, ypatingo. Jaunieji mėgsta tai, kas kelia kūrybą, skatina veikti ir duoda energijos bei ryžto.

Daug įvairiausių šūkių mesta suaugusiems ir jaunimui. Įvairiausios pasaulėžiūros gražiausiais šūkiais bei skambiais posmais viliojo jaunimą savo pusėn. Tačiau nė vienas šūkis nesužavėjo jaunimo taip, kaip šv. Pijaus X "Visa atnaujinti Kristuje". Jį pamilo Lietuvos besimokantis jaunimas ir paskelbė savo šūkiu. Pagal jį Lietuvos jaunimas įkūrė savo ideologinę ateitininkų organizaciją. Kilnūs mūsų šūkio žodžiai yra paimti iš apaštalo Povilo laiško, rašyto iš Romos nelaisvės Efezo krikščionims. Graikiško originalo mintis tokia: **viską palenkti Kristuje reiškia viską nukreipti į Kristų Dievą.** Kristus atėjo į pasaulį atnešti žmonėms naują gyvenimą. Prieš Kristų žmonės gyveno pagonybėje, neapykantoje ir tamsoje, o su Kristum atėjo meilė ir ramybė. Kristus — gyvenimo centras, tat į Jį ir turi viskas palinkti.

Jaunimas pasižymi gyvumu, nori kurti ir keisti, kas sena. Šūkis "Viską atnaujinti Kristuje" ir yra geriausia priemonė savo ir kitų tobulybei siekti. Siekti galime tik jaunystėje, nes jaunystė turi pakankamai drąsos ir jėgų nuolatos tobulintis ir ugdytis, kilninti savyje drąsą, atsparumą, darbštumą, religingumą ir kitas dorybes.

Rašytoja M. Pečkauskaitė rašinėlyje "Vyšnios" aprašo vienos šveicarės 5 metų mergaitės didelį valios atsparumą. Mergaitė gundėsi iš krautuvės vyšnias pasiimti, tačiau jas tik pakilnojo, apžiūrėjo ir padėjo. O kiek drąsos pakėlė mūsų žymusis istorikas Simanas Daukantas! Baigęs Žemaičių Kalvarijos Domininkonų mokyklą, pėsčias išėjo į Vilnių aukštesnio mokslo siekti. Gražus pavyzdys mums ir šv. Elzbieta. Užaugusi sunkiose sąlygose, našlaitė, dažnai gyvenime sutikdavo daug sunkumų, tačiau į juos visada su meile žiūrėdavo. Stasio Būdavo knygoje aprašomas sunkus Rapoliuko gyvenimas. Bet jis nepyksta, su šypsena visuomet veide. Kartais ir nevalgęs ir blogai apsirengęs būdavo, bet niekuomet nesiskųsdavo. Tokiais būti skatina ir vysk. M. Valančius.

Pagalba iš dangaus

Dorybių žmonės pasiekdavo tik pasitikėdami Dievu. Ir mes, turėdami tokį gražų šūkį, gyvename pagal jį, ir dedame viltį į Kristų. Visus savo kasdieninius sumanymus, ateities planus, mokslą, kūrybą, savo gražią jaunystę palenkiame Kristui.

Ateitininkų šūkis kviečia pamilti Dievą ir siekti užsibrėžto tikslo — dvasios tobulumo. Pav., kai turime namie ką padėti, atlikime tai sąžiningai ir kruopščiai, pratinkimės visada pradėtą darbą užbaigti, neatidėlioti kitai dienai. Blogai atliktas darbas gadina būdą ir silpnina valią, juk žmonių sakoma, kad blogai atliktas darbas blogesnis už tinginiavimą.

Ne tik savo kasdieninius darbus ir rūpesčius turime tvarkyti, bet palenkti Kristui ir aukštesnius savo siekius. Iš istorijos žinome, kaip Kristus mylėjo savo tėvynę ir dėl jos verkė. Ir mes turime mylėti savo tėvynę Lietuvą, jaustis lietuviais, didžiuotis jos praeitim, mūsų didvyrių darbais, šio krašto mokyklose nepaskęsti svetimoj dvasioj, neužmiršti mūsų vyresniųjų ir mokytojų dedamų pastangų mylėti savo kraštą, jos kalbą, papročius, ugdyti savyje ir solidarumą kitom tautom. Kas gera, galima visuomet ir iš svetimų pasisavinti, džiaugtis ir jų laimėjimais.

Mums lavintis ir tobulėti padeda ateitininkų organizacija, katalikiškoji spauda, žurnalai, knygos. Nebūtenka perskaityti knygą ar straipsnį, reikia įsisąmoninti, įį nagrinėti. Gražius pamokymus, siekius ir herojiškus pavyzdžius reikia stengtis taikinti praktiniam gyvenimui. Kiekvienas žmogus turi tam tikrą paskirtį žemėje, todėl užsibrėžtą tikslą reikia ir įgyvendinti bei atsiekti, kitaip mūsų gyvenimas bus beprasmis.

Mes privalome būti pavyzdžiu visiems ir visur: bažnyčioje, gatvėje, žaidimų aikštėje, namuose. Todėl klauskime save kasdien, prisimindami mūsų šūkį: ar šiandien buvau geresnis ar išmintingesnis, negu vakar? Ar mūsų namiškiai pastebėjo, kad mes malonūs, mūsų kalba švelni? Ar parodėme noro kitiems padėti, kitus užjausti?

Augame svetimame krašte, kur kultūra, svetimi papročiai ir kalba mus veikia. Be minėtų dorybių reikia nešioti savo širdy ir tą mintį, jog vieną dieną grįšime į savo namus. Nesiduokim viliojami svetimų kraštų turtų ar patogaus gyvenimo, prisiminkime, dėl ko kariavo ir žuvo pirmieji savanoriai — ateitininkai.

Bandydami mūsų šūkį įgyvendinti kasdienybės tikrovėje, kiekvienos dienos rytą atnaujinkime širdyse didįjį pasiryžimą ir smulkius darbelius palenkti kilniajam šūkiui — "Viską atnaujinti Kristuje".

AR MOKI SKAITYTI?

Tėv. Danielius A. Lord, S. J., buvo, turbūt, geriausiai žinomas Amerikoj jaunimo dvasinis vadovas. Tai aktyvus, darbštus ir įdomus asmuo, žurnalistas, leidėjas, paskaitininkas ir rašytojas. Jis buvo Hollywoodo filmų patarėjas ir priklausė moralinių principų komisijai, vadovavo vasariniams katalikų akcijos kursams. Mirė 1955 m. sausio 15 d. ir jo mirtis buvo didelis smūgis katalikiškajai Amerikai ir bendrai angliškai kalbantiems katalikams. Štai, ką jis pataria jaunimui apie **knygų skaitymą.**

Yra žmonių, kurie skaito taip, kaip **nereikėtų** skaityti. Tai "komikų" mėgėjai. Jie perverčia puslapius, jieškodami paveiksliukų ar žodžių pačiomis didžiausiomis raidėmis. Jų neradę, jie dar kartą peržiūri paveiksliukus — ir knyga baigta.

Yra žmonių, kurie **nesigilina.** Jie mėgsta detektyvinius romanus. Jie žino, kaip pataikyti tą puslapį, kur numirėliai iškrenta iš spintų ir turinį atsimena tik tiek, kad gali iš anksto nuspėti kaltininką. Jie moka prašvilpti pro šimtą puslapių, kol atsiveria nužudymo scena. "Niekad nebūčiau įspėjęs!", sako nustebęs ir numeta knygą šalin. Po trijų mėnesių jis tą pačią knygutę dar kartą perskaito, ir jam nė į galvą neateina, kad čia jau antras kartas.

Yra žmonių, kurie su knyga **kovoja.** Jie paima knygą su dideliu nenoru. Artinasi prie jos, kaip boksininkas prie priešo, pramatydamas, kad gali pralaimėti. Jis bijo knygų: žino, kad jos pilnos ilgų žodžių, kurie turėtų jį nusiųsti prie žodyno, bet niekad to nepadaro. Jis susipainioja žodžių džiunglėse ir žino, kad knygos nenugalės. Po pirmo skyrelio jis jau visai apsvaigintas.

O skaityti taip lengva! **Į knygą reikia žiūrėt kaip į vienetą.** Bet koks meno dalykas, bet koks kūrinys, jei jis vertas dėmesio, yra vienetas, ne palaidos dalys.

Tiesą sakant, tobuliausias būdas būtų knygą perskaityti vienu kartu. Neįmanoma? Aišku, kad ne, bet reikia išlaikyti vientisumo idėją. Knygą paimi į rankas kaip vienetą, pradedi ją nuo pradžios, seki intrygos plėtojimąsi ir baigi per normalų valandų skaičių.

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

SPORTAS

RAŠO

P. GANVYTAS

BOKSININKAI MUŠASI — ŽIŪROVAI KAUKIA

Dažnai ginčijamasi, ar boksas skaitytinas tikrojo sporto šaka. Tur būt, prasmingiausias atsakymas į šį klausimą priklauso nuo paties sporto supratimo. Nesileisdami į ilgas kalbas, šį kartą tik trumpai pažvelkime į neigiamas bokso žymes.

Kiekviename sporte yra įpinta kova: varžomasi su priešininku ir siekiama laimėti. Tačiau bokse ši varžybinė kova nuveda ligi to, kad laimėjimas vienam reiškia tiesioginį fizinį blogumą kitam. Šis fizinis partnerio žalojimas turi skaudžių pasekmių. Kasmet bent 10 jaunuolių nutraukia savo gyvybės siūlą bokso varžybose. Ne kartą spaudoje skaitome, kad jaunuolis buvo išneštas be sąmonės iš ringo ir kiek vėliau ligoninėje mirė. Labai grubiai tariant, tas boksininkas savo priešo buvo užmuštas.

Boksininkų gyvybės praradimai gal nėra pagrindinė priežastis uždrausti boksą, nes ir kitose sporto šakose — amerikiečių futbole ,automobilių lenktynėse — būna nelaimių, kurių metu sportininkai miršta.

Rimtesnis argumentas prieš boksą yra švelnesnės formos fizinis sužalojimas. Yra žinomi tūkstančiai atvejų, kad keletą metų pasiboksavę asmenys paskui visą gyvenimą kenčia vienokį ar kitokį sužalojimą. Čia paminėtinas dažnas regėjimo praradimas ir kūno dalių paralyžius. Didžioji nelaimė pasirodo tada, kai tie ligoniai patenka į nepaprastai varginga sąlygas ir apsunkina visuomenės gyvenimą.

Be to, reikia dar prisiminti ir bokso sportu besidominčius. Bokso rungtynių žiūrovai stipriai veikiami azartiško nusiteikimo, kuris apvaldo aplinką. Visur smerkiamas sadizmas čia gali laisvai reikštis ir klestėti. Jei boksininkai siekia fiziškai vienas kitą nugalėti, tai vieną ar antrą varžovą palaikąs žiūrovas savaime įtraukiamas į tą nuotaiką: jis tikisi ir laukia, kad jo pasirinktas boksininkas kitą sumuš. Sportinė kova čia peržengia ribas, būtinas tikrajam sportui.

Daug žmonių nori savyje pritvinkusį pyktį išlieti įvairiais būdais. Fizinė žala kitam, paties žmogaus patirta ar per kitą žmogų išgyventa, yra vienas iš grubiausių būdų tokiam pykčiui išlieti. Ir nenuostabu, kad daugelis žmonių boksu domisi, nes čia tą piktumą ir parodo: jie džiaugiasi ir šaukia, kada jų nemėgiami asmenys daužomi ir fiziškai žalojami. Toksai žiūrovų noras ir bokso išgyvenimas baigia išstumti mėgėjų boksą, kurio vietą vis stipriau užima profesionalų boksininkų rungtynės: kuo tobuliau kitą sumuši, tuo labiau aš džiaugsiuos ir plosiu...

Su profesionaliniu boksu dažnai jungiamas ir gangsterizmas. Dar visiškai neseniai New Yorke pravesti kvotimai įrodė šį faktą. Ir tai ne pirmas kartas, kad toks įvykis iškyla aikštėn. Nereikia nė aiškinti, kad sporto auklėjamoji reikšmė tokiu būdu patenka į nemažą pavojų.

Bokso negerovėmis jau seniai susirūpinta. Beveik visur dabar sustabdomos rungtynės, jeigu pastebima, kad tolimesnė kova turės žalingos įtakos boksininkui. Prieš kiekvieną susitikimą nuodugniai sveikata patikrinama. Bokso pirštinių įvedimas buvo pateisinamas tuo, kad tokiu būdu fizinės žalos galimybės sumažinamos. Šis tyrinėjimas labai įdomus: kartais tai galime ir kitaip išaiškinti. Be pirštinių boksininkas turi daugiau saugotis, kad nesusižeistų savo kumščio ir tokiu būdu nedrįsta taip smarkiai boksuotis, nes atgintas smūgis kartais gali smarkiai sužaloti boksininko rankas. Taigi pirštinių įvedimas turi ir blogų savybių.

Visas šias blogas pastabas apie boksą perskaitęs, skaitytojas tikriausiai savęs paklaus, ar boksas iš viso turi gerų savybių? Turime pripažinti, kad ir boksas ugdo jaunimo tokius bruožus, kurie yra geri. Į juos čia nesileisime, o tiktai galime pridurti, kad boksas būtinai reikalingas griežtos priežiūros ir eilės reformų, kad jis būtų prieinamas ir priimtinas platesniam jaunimo būriui. Ypatingai būtina iškelti mėgėjų boksas, kuris Amerikoje labai apleistas. Europoje šiuo atžvilgiu padėtis kiek geresnė, nes ten daugiau dėmesio kreipiama į mėgėjus boksininkus. Įdomu šia proga pastebėti, kad iš europinės mėgėjų mokyklos, Lietuvos žemėje pasaulio šviesą išvydęs jaunuolis, neseniai tapo Europos meisteriu. A. Sočikas, atstovavęs Rusiją, išsikovojo sunkaus svorio meisterio vardą. Tas laimėjimas džiugina, tačiau niekuomet negalima išleisti iš akių, kiek blogybių sporto pasauliui atneša boksas.

Kiekvienas inteligentas turėtų išmokti gana greitai skaityti. O dalykas labai paprastas. Pirmiausia — **koncentracija.** Niekas negali koncentruotis tarp telefonų, obuolių, kitų knygų, saldainių ar šaukiančio radijo. Antra, patogi ir rami vieta, nes sunku skaityti, kai žmonės aplinkui tave kalbina (tarp kitko, puiki skaitymo vieta yra lėktuve). Trečia, gera šviesa, kuri neverčia mirkčioti ar kovoti su neaiškiais ženklais, puslapyje suraizgytais.

Kiekviena knyga turėtų būt įvertinta iš anksto, pvz.:

Girdėjau, kad ši knyga gražiai parašyta, stengsiuos įsigilinti į **stilių.**

Šita knyga yra gili ir skaitant reikės daug **galvoti.**

Ši — verta tik greitai perskaityti, ir daugiau nieko.

Šitą knygą galiu perskaityti antrą kartą, o gal ir trečią, ir padaryti ją savo **nuolatiniu draugu.**

Nustačius knygos vertę, reikia pagal tai ją ir skaityti. Knyga, pirmą kartą skaitoma per lėtai, nustoja daug savo vertės. Greitas knygos skaitymas reiškia, kad knyga bus suprasta **kaip vienetas, esminiai dalykai** bus pasisavinti, sekama **autoriaus fabula, charakterių vystymasis ir suprasta pagrindinė mintis.** Tuo būdu knyga atsistos prieš akis tokia, kokią autorius ją matė, kai rengė patį pirmąjį planą.

Jei nori prisiminti knygą, bet kokią knygą, štai puikus būdas. Pabaigęs knygą, **bėgte perbėk per ją.** Bėgte! Antrasis skaitymas iš viso neturėtų būti skaitymas, bet greitas puslapių vertimas ir kiekvieno verčiamo puslapio įvykių įsidėmėjimas. Jei žmonės, tik pabaigę knygą, pradėtų vėl nuo pradžios ir peržiūrėtų ją, matydami perskaitytus įvykius skrendant pro akis, dar kartą susitikdami charakterius, jie veikalo neužmirštų. Bent svarbesnės knygos galėtų būti taip pakartotos. Tas netruktų ilgiau pusvalandžio ,bet knygą bus ilgai prisiminta.

Taip pat yra gera padaryti knygos santrauką. Tai labai padeda prisiminti.

Mokėti skaityti — tai vienas iš kultūringo žmogaus pažymių. **Prisiminti,** ką esi skaitęs, reiškia **didinti savo protines galias ir ugdyti charakterį.** Iš tikrųjų, tai visai nesunku. Pabandyk!

Enata

DARBAI ŽMONĖS

DIDYSIS VILNIAUS SEIMAS

1905 m. gruodžio 4—6 d. apie 2000 lietuvių įvairių pažiūrų ir įvairių visuomenės sluoksnių susirinko Vilniuje aptarti svarbių Lietuvos reikalų. Lietuva tuomet buvo rusų valdžioje ir nešė prispaudėjų jungą, kurio nepakentė nė patys rusai. Rusų valdininkai savivaliavo, skriaudė žmones, o šie neturėjo kur teisybės jieškoti. Rusijos visuomenė jau seniai laukė valstybės santvarkos pertvarkymo, bet senosios tvarkos šalininkai gynėsi, nepatenkintuosius sodino į kalėjimus ir šaudė. Pasinaudodami 1904 metų karo su japonais proga ir valdžios sunkumais, rusų revoliucionieriai pradėjo sukilti. 1905 m. sausio mėn. neramumai prasidėjo Petrapilyje, o vėliau persimetė į visą šalį. Prasidėjo visuotinis streikas Rusijoje: sustojo geležinkeliai ,tramvajai, paštas, telegrafas, krautuvės, fabrikai; streikavo net gydytojai ir vaistininkai Sukilėliai žudė valdininkus, reikalavo daugiau laisvės ir vidaus valdymosi tvarkos pakeitimo.

Šis revoliucinis sąjūdis persimetė ir į Lietuvą. Pradžioje buvo tik siunčiamos carui peticijos, prašančios daugiau laisvės, tačiau tai nieko negelbėjo. Kai Rusijoje prasidėjo visuotinis streikas, sukilo ir lietuviai.

Lietuvoje sukilimo tikslas buvo visiškai skirtingas nuo rusų: rusai norėjo pakelti savo ekonominį gerbūvį, o lietuviai siekė nusikratyti rusų valdžia ir sudaryti savo atskirą valstybę, nors ir sąjungoje su Rusija. Lietuviai sukilėliai ragino žmones neleisti vaikų į rusiškas mokyklas, nemokėti mokesčių, neklausyti policijos ir rinkti savo valdomuosius organus, mokytojus ir viršaičius. Rusai mokytojai buvo tremiami iš Lietuvos. Šiam lietuvių judėjimui centralizuoti ir buvo sušauktas seimas Vilniuje.

Seime dalyvavo per 2000 lietuvių atstovų ir buvo atstovaujamos visos Lietuvos partijos ir srovės. Seimui vadovavo dr. Jonas Basanavičius. Svarbesnieji seimo nutarimai buvo: reikalauti autonomijos visai etnografinei Lietuvai, dėtis drauge į kovą su visais Rusijos sukilėliais, nemokėti rusams mokesčių, uždarinėti degtinės monopolius, neiti į kariuomenę, nesikreipti į valdžios įstaigas, reikalauti, kad visur būtų vartojama lietuvių kalba, mokyklose būtų dėstoma lietuviškai ir kt.

Rusų valdžia ėmėsi sukilimą malšinti. Daug lietuvių pateko į kalėjimą ir buvo ištremti į Sibirą. Į Lietuvą atvykę baudžiamieji kariuomenės būriai patrankomis apšaudė miestelius ir kaimus, žudė žmones. Sukilimas buvo numalšintas, bet lietuviai vis dėlto įgavo daugiau teisių ir laisvės. Dar tebevykstant seimui Vilniuje, Vilniaus ir Kauno gubernatoriai paskelbė rusų ir lietuvių kalbomis atsišaukimą, kuriame sakė, kad lietuvių kalba būsianti įvesta į pradžios mokyklas, mokytojais būsią skiriami ir lietuviai katalikai, kad lietuvių kalba bus leidžiama vartoti valsčių savivaldybėse. Jie tik patarė palaukti, kol būsią pakeisti įstatymai. Tačiau Vilniaus Seimo nutarimai Lietuvos gyventojams padarė kur kas didesnį įspūdį.

Praktiškai neįmanoma buvo įvykdyti visų Didžiojo Vilniaus Seimo nutarimų, tačiau po seimo jau buvo leista mokyklose dėstyti lietuviškai, steigti privačias mokyklas, buvo leidžiama kurtis švietimo ir kultūros draugijoms, leisti laikraščius ir knygas. Iš pirmųjų draugijų paminėtinos: šv. Kazimiero Draugija, Lietuvių Mokslo Draugija, Lietuvių Dailės Draugija, Rytas, Saulė ir daug kitų. Pasirodė laikraščiai: Lietuvių Laikraštis, Lietuvos Bitininkas ir dienraštis Vilniaus Žinios. Taip pat Kaune pasirodė pirmasis lietuvių mokslo žurnalas "Draugija", leidžiamas prel. A. Jakšto Dambrausko. Prie šio žurnalo vėliau buvo išleista ir "Ateitis".

Lietuviai šiek tiek laimėjo ir politinėje srityje. Buvo įkurti visos Rusijos imperijos atstovų rūmai — Dūma. Šioje pirmojoje Dūmoje lietuvius atstovavo 7 viešai rinkti atstovai lietuviai.

Didysis Vilniaus Seimas turėjo didelės įtakos lietuvių politinio, ekonominio ir ypatingai kultūrinio gyvenimo srityse. Lietuviai suprato, kad tik vieningai dirbdami ir aukodamiesi, galės pasiekti Lietuvos nepriklausomybės.

ALGI

WATERBURIO SCENOS MĖGĖJŲ TEATRAS

Waterburio jaunimas nuo 1949 m. turi savo scenos mėgėjų teatrą, kuris vis pasirodo su naujais pastatymais ne tik Waterbury, bet ir artimose lietuvių kolonijose. Teatrui vadovauja taryba: V. Gelumbauskienė, J. Bajalytė, dail. K. Jatužis, J. Brazauskas, J. Valaitis ir dr. V. Šmulkštys. Ši vaidintojų grupė, pradėjusi nuo lengvesnių scenos veikalų, daro nuolatinę pažangą, nors dirba sunkiose sąlygose. Artistai turi nuolatinį darbą universitete, fabrike ar įstaigoj, o teatro menui skiria tiktai savo poilsio valandas. Tačiau darbas sekasi tik todėl, kad visi nepaprastai daug aukojasi ir myli scenos meną.

Iš viso grupė paruošė septynis veikalus, pvz., "Mokyklos draugus", "Tetą iš Amerikos", "Trispalvę varpinės bokšte", "Sekminių vainiką" ir kitus. Su Baltimorėje įvykusiu spektakliu grupė pasiekė dvidešimt devintąjį.

Norėdamas atžymėti savo darbo 5 metų sukaktį, teatro kolektyvas parengė P. Vaičiūno 4 veiksmų dramą "Varpų giesmę". Šis veikalas, laimėjęs Lietuvos valstybinę premiją, vaizduoja Lietuvos gyvenimą Vytauto Didžiojo laikais, kai senoji lietuvių tikyba susiduria ir sueina į konfliktą su krikščionybe. Veikalas nelengvas vaidinti, nes jo draminė įtampa silpnoka, gerokai ištęstas, nemaža sentimentalumo. Visa tai pareikalavo iš vaidintojų ir režisoriaus didelių pastangų ir meninės nuovokos. Šiame veikale vaidina J. Brazauskas, D. Malakauskaitė, V. Šmulkštys, J. Puodžiukaitienė, R. Maruškevičius, A. Jankauskaitė, K. Urbšaitis, V. Vaitkus, Alg. Žemaitaitis, F. Vasilaitis, Vl. Vaškelis, Vyt. Petruškevičius ir G. Žemaitaitis. Režisavo J. Brazauskas, pastatymas — V. Vaitkaus, dekoracijas piešė Kazys Jatužis. Teatrą globoja Waterburio ateitininkai.

"Ateities" žurnalo pakviestas, kolektyvas vaidino spalio 23 d. Brooklyno lietuviams, kurie ir anksčiau jau yra nekartą matę šią teatro grupę. aVidinimas susilaukė didelio pasisekimo ir buvo gerai įvertintas. Ypač publika atkreipė dėmesį į gražias dekoracijas ir puikius ,tvarkingai paruoštus kostiumus, prisilaikant istorinės tikrovės. Turtingus scenovaizdžius atliko K. Jatužis, nuolatinis grupės dailininkas.

Waterburio Lietuvių Scenos Mėgėjų Teatras atlieka didelį darbą. Sėkmės ateičiai!

KULTŪRINĖS ŽINIOS

• **Jaunųjų lietuvių dailininkų parodoje** Detroite dalyvavo A. Melnikas, Vyt. O. Virkau, J. Šapkus, N. Vedegytė, D. Juknevičiūtė, R. Žukaitė, Sakalauskaitė, Pagalytė, ir Bartuškaitė. Paroda vyko Wayne universitete ,Student Center patalpose.

• **Prof. Z. Ivinskis** lapkričio 4 atvyko į Bonną, Vokietijoje, kur išbus iki pavasario, eidamas Baltų Instituto pirmininko pareigas.

• **Kun. Povilas Rabikauskas, S.J.** Romoje Gregorianum universitete apgynė disertaciją daktaro laipsniui gauti. Jis pakviestas profesoriauti tame pačiame universitete. Be jo dar profesoriauja kun. Liuima. Kun. P. Rabikauskas yra Italijos Liet. Bendruomenės sekretorius.

• **Rašyt. Jurgio Savicko** knyga "Žemė dega" jau baigiama spausdinti. Ją leidžia leidykla Terra. Bus du tomai.

• **Vladas K. Jaskevičius,** jėzuitas, yra direktorius Sovietinių Studijų instituto prie Fordhamo universiteto. Jis yra kilęs iš Bostono. Į jėzuitus įstojo 1933 m. Kunigu įšventintas 1945 metais, jis Kanadoje, Lavalio universitete gilino prancūzų kalbos studijas; privačiai išmoko rusų kalbą. Metus dėstęs Bostono kolegijoje, nuo 1952 m. dirba Fordhamo universitete. Yra keletos JAV ir užsienio mokslinių draugijų narys.

• **Aloyzas Baronas** jau yra surinkęs nemažai medžiagos savo naujai planuojamam romanui apie Andrių Vištelį-Višteliauską.

• **Monografija apie komunistų kalėjimų kankinį.** Komitetas, kuris statė paminklinį kryžių ant kapo kan. A. Petraičio, taipgi išleido ir jo gyvenimo aprašymą, pavadintą **Kun. kan. Antanas Petraitis, 1896—1955.** Knygutė didesnio formato, turi 24 puslapius, gausiai iliustruota paveikslais iš velionio gyvenimo, ypač įspūdingas atvaizdas jo, tik ką grįžusio iš bolševikų kalėjimo.

• **Almaus galerija** lapkričio 19 atidarė trečią parodą, kuri tęsis iki gruodžio 31 d. Galerijoje išstatyta: A. Elskaus, A. Galdiko, V. Jonyno, A. Belapetravičiaus, V. Kašubos, A. Kašubienės, P. Lapės, A. Merker-Vitkauskaitės, E. Urbaitytės ir E. Viesulo kūriniai.

• **Organizuojama Bendruomenės Švietimo Taryba.** apkričio 9 d. posėdyje Bendruomenės valdyba svarstė lietuviško švietimo klausimus ir reikalus.

Įvairiems lietuviško švietimo klausimams tirti, darbui derinti ir švietimu besirūpinančioms institucijoms jungti nutarta sudaryti Švietimo Tarybą. Į ją nariais kviečiami: lietuvių mokyklose dirbančių seselių kongregacijų (šv. Kazimiero Seserų, Šv. Pranciškaus Seserų, Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų ir Nekalto Prasidėjimo Seserų) atstoves po vieną nuo kiekvienos kongregacijos ir Lietuvių Mokytojų Sąjungos 4 atstovus. Švietimo Tarybos posėdžiuose sprendžiamuoju balsu taip pat dalyvauja ir Bendruomenės Valdybos narys švietimui.

• **A. Sabaliauskas,** salezietis, skaitančiai mūsų publikai žinomas kaip autorius knygų: "Nuo Imsrės iki Orinoko", "Siela už sielą", vertėjas Guareschi knygos "Don Camillo mažasis pasaulis", paruošė spaudai naują leidinėlį "Pažink Don Bosko". Knygelė turi 24 psl., suglaustai nusako šv. Jono Bosko gyvenimą, saleziečių įsteigimą. Saleziečiai taip skubiai paplito, kad šiuo metu turi 19,000 narių, veda 2,300 mokyklų, leidžia 627 laikraščius. Paskutinis knygutės skyrelis nupasakoja lietuvių saleziečių veiklą, jų laikomą lietuvių gimnaziją Italijoje, kur mokosi apie 60 neturtingiausių lietuvių.

• **Kultūros kongreso programa.** Bendruomenės Chicagos apygardos valdybai sutikus pasiimti kultūros kongreso rengimo darbus, Bendruomenės Valdyba padarė kongreso reikalu tolimesnius nutarimus: 1) kongresą vadinti Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados lietuvių kultūros kongresu; 2) organizuoti du plenumo posėdžius, kuriuose būtų padaryti du pagrindiniai pranešimai: vienas JAV kultūrininko ir kitas — Kanados kultūrininko; 3) atskirų kultūrinio darbo sričių (pvz., mokslo, literatūros, muzikos, dailės, vaidybos ir t.t.) sekcijų posėdžius vykdyti birželio 30 d. vakare (šeštadienį); 4) dėl pranešimų temų ir pranešėjų plenumo posėdžiuose pasitarti su Bendruomenės Tarybos nariais, prašant juos pasisakyti ir apskritai dėl kultūros kongreso.

KALĖDINĖS ŽINIOS

• **Palestina** yra šalis, kur gimė, augo ir atpirkimo darbą įvykdė Jėzus Kristus, žadėtasis tautų Gelbėtojas. Krikščionys, įvertindami ir gerbdami šį kraštą, pavadino jį Šventąja Žeme. Visais laikais iš įvairių kraštų vykdavo į Šventąją Žemę piligrimai aplankyti istorinių vietų, kur skambėjo dieviškojo Mokytojo žodis, patvirtintas stebuklais.

• **Šventojoje Žemėje** gyventojai praleidžia du metų laikotarpius: žiemą, arba lietingąjį periodą, ir vasarą, kada esti kaitros ir žmonės laukia žemelę gaivinančio lietaus. Žiemą Palestinoje kartais nesimato sniego nė ledo, nors Jeruzalės miesto gyventojai atsimena, kad 1892 m. kovo mėn. ir 1911 m. vasario mėn. sniego iškrito apie 30 centimetrų, o 1879 m. — 46 centimetrai.

• **Gyventojai** Palestinoje verčiasi daugiausiai žemdirbyste, žvejyba, augina vynuogynus, o slėniuose ganosi kaimenės gyvulių, kurias nuo plėšrių žvėrių saugo suaugę piemenys. Jie dažnai susiburia į didesnes grupes, kad lengviau nugalėtų sunkios gamtos pavojus. Piemenys kiaurus metus praleisdavo gamtoje, gyvendavo lyg kokie atsiskyrėliai nuo žmonių, todėl jų verslo žmonės nebūdavo perdaug gerbiami. Tėvams būdavo patariama: "Būk atsargus ir nerink savo vaikui šių profesijų: asilo ir kupranugario varovo, kirpėjo, perkėlėjo laivu per upę, piemens — jie visi vagys ir apgavikai".

• **Žymesni Palestinos miestai,** minimi dažnai ir Evangelijose, yra šie: Jeruzalė, sostinė, kur stovėjo šventykla, Nazaretas, Betliejus, Kaparnaumas, Jerikas, Naimas, Magdala, Arimateja, ir kt. Betliejus 1946 m. turėjo 9140 gyventojų. Jis yra 8 kilometrai nuo Jeruzalės. Čia ir gimė pasaulio Išganytojas. Toje vietoje Konstantinas Didysis pastatė gražią Užgimimo baziliką. Prie bazilikos yra trys vienuolynai: katalikų, provoslavų ir armėnų.

• **Šv. Pranciškus Asyžietis,** gavęs iš popiežiaus leidimą, sumanė mišką glūdumoje su broliais švęsti Kalėdų naktį: ėdžiose paguldė Kūdikėlio Jėzaus statulą, aplinkui pastatė Juozapo ir Marijos figūras, išrikiavo gyvulėlius, garbinančius Išganytoją. Šią iškilmę ir karštas visų maldas susikaupę stebėjo minios žmonių. Nuo to meto žmonės ir savo namuose per Kalėdas įsirengdavo "betliejukus", kad geriau prisimintų šventąją Užgimimo naktį. Įvairių kraštų dievdirbiai ir drožinėtojai dabar padaro nuostabiai gražius "betliejukus", kurie puošia bažnyčias.

• **Lietuviai** susikaupimo ir šventos meilės nuotaikoje praleidžia Kūčias, švenčiamas Užgimimo šventės išvakarėse. Plačiau apie lietuviškų Kūčių papročius ir nuotaiką skaityk Indrės Paliokaitės straipsnelyje — "Kūčių belaukiant".

• **"Kepėjo sūnus"**, trijų veiksmų vaizdelis, turėjo pasisekimą Chicagoje, Kelly mokyklos salėje. Veikalas yra pedagoginio turinio ir labai pamokantis. Lietuvių Mokytojų Sąjungos Jaunimo Teatro vadovas A. Dundulis, J. Tamulevičius ir D. Velička tvarkė veikalo parengimą, o jį režisavo A. Brinka. Dekoracijas piešė Šapkus.

• **Juozas Venckus, S.J.**, davė lietuviams skaitytojams naują veikalą **Komunizmo pagrindai.** Knygą išleido "Laiko" spaustuvė Buenos Aires mieste, Argentinoje, 1954 m. Knygoje nagrinėjami komunizmo pagrindai — dialektinis materializmas ir kaip jis reiškėsi Karolio Markso filosofijoje. Autorius užakcentuoja reikalą sustiprinti katalikų socialinį veikimą, ragindamas: "prieš raudonosios žvaigždės revoliuciją pastatysime Kryžiaus revoliuciją".

• **Pasaulyje 472 milijonai katalikų.** Vatikano šaltiniai skelbia, kad šiuo metu visame pasaulyje katalikų yra 472 milijonai. Iš viso pasaulyje gyvena žmonių 2 milijardai (bilijonai), 440 milijonų. Azijoje yra 31 milijonas katalikų, Afrikoje — 17 milijonų, Europoje — 230 milijonų, Šiaurės ir Pietų Amerikoje — 190 milijonų katalikų. Australijoje ir kitose vandenyno salose — 3 milijonai katalikų.

• **Lietuviškas knygas** Hamiltono Tautos Fondo skyrius platina po namus. Nuo vajaus pradžios jau parduota knygų už 4000 dol. Iki metų pabaigos dar norima paskleisti lietuviškos spaudos bent už 1000 dol. Hamiltoniečių užsimojimas gelbėti liet. knygą, ją platinant, susilaukia teigiamo atgarsio ir kituose lietuvių miestuose.

• **Nidos knygų klubas Anglijoje** išleido Alės Rūtos verstą Gustavo Flauberto "Ponia Bovary" I dalį, II dalis jau spausdinama. Tas pats knygos klubas išleidžia M. Biržiškos "Senasis Vilniaus universitetas", A. Baranausko novelių rinkinį "Sniego platumos", J. Balio "Lietuvių mitologiškos sakmės", A. Landsbergio novelių rinkinį, taip pat perspausdins J. Grušo romaną "Karjeristas".

• **Šią vasarą sustojo ėjęs** bibliografinis leidinys Knygų Lentyna, redaguojamas A. Ružancovo. Sustojimo priežastis — lėšų stoka. Knygų Lentyna pati negalėjo išsilaikyti dėl menko prenumeratorių skaičiaus. Vliko gi parama, kuria šis leidinys laikėsi, paskutiniu metu buvo nepakankama. Knygų Lentyną visą laiką pasišventusiai redagavo A. Ružancovas.

• **Lapkričio 25—26 dd. Clevelande** įvyko Liet. Studentų Sąjungos suvažiavimas. Sąjungos pirmininkas yra Pr. Joga.

M. K. Čiurlionis

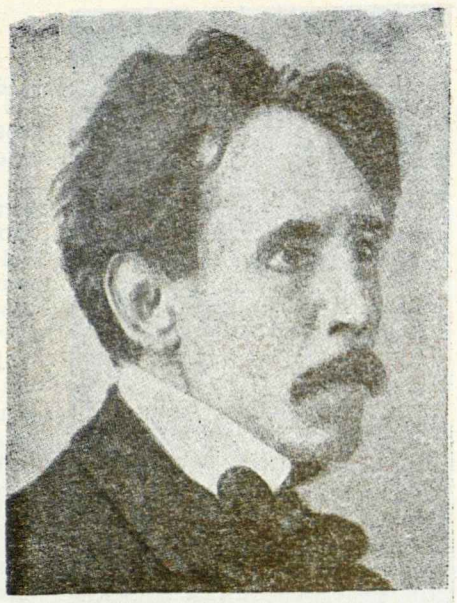

M. K. ČIURLIONIO GALERIJA KAUNE

Gruodžio mėn. sueina 30 metų nuo M. K. Čiurlionio galerijos atidarymo Kaune. Mykalojus Konstantinas Čiurlionis — vienas didžiųjų lietuvių dailininkų. Jis buvo muzikas ir dailininkas, kuris muziką pergyveno spalvomis, o vėliau tapyboje spalvomis ir linijomis atkūrė muziką.

Čiurlionis toks savitas ir toks originalus, kad jį sunku priskirti romantinei, realistinei ar surrealistinei meno srovei. Jis yra lyrikas, mistikas, sugebėjęs nerealųjį pasaulį perteikti realiojo gyvenimo vaizdais. Iš kosmo Čiurlionis sėmėsi savo kūrybai įkvėpimo, o daug įtakos jam turėjo lietuvių tautodailė, tautosaka ir liaudies melodijos. Savo paveikslų temose jis vengia vaizduoti atskirus, konkrečius dalykus, bet jieško platumos ir visumos, paversdamas kasdieninę tikrovę savo vizijų simboliais. Regimąjį pasaulį jis sudvasina.

Anksti buvo pradėta rūpintis vieton sutelkti Čiurlionio meno kūrinius. Tuo tikslu 1921 m. buvo įsteigta jo vardo galerija. 1925 m. gruodžio mėn. galerija buvo atidaryta lankytojams. Be Čiurlionio kūrinių, čia buvo išstatyta ir kitų lietuvių menininkų darbai. 1936 m. Čiurlionio galerijoje, kurią tarp 1925—1935 metų aplankė 42,299 asmenys (iš jų 3062 buvo užsieniečiai), jau buvo šie skyriai: M. K. Čiurlionio kūriniai, kitų lietuvių dailininkų kūriniai, liaudies meno eksponatai: medžio dirbiniai, rėžiniai, audiniai, senosios tapybos, skulptūros kūriniai ir t.t.

Paties Čiurlionio kūrinių skaičius niekada nebuvo tiksliai nustatytas, nes kai kurie jų žuvo pirmojo karo metu, kitus jis pats išdalino.

Galerija turėjo apie 200 Čiurlionio paveikslų ir 80 grafikos darbų. Tai, palyginti, didelis skaičius, nes Čiurlionis mirė 36-rių metų, o teptuką į rankas paėmė eidamas 30-sius metus.

Nuo 1936 m., kada Čiurlionio galerijos turtas perėjo Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejaus žiniai, visa buvo perkelta į naujai pastatytus Vytauto Didžiojo Muziejaus rūmus. Galerija tapo muziejaus meno skyriumi, kuriam, tačiau, buvo paliktas Mykalojaus Konstantino Čiurlionio galerijos vardas.

100 METŲ NUO AD. MICKEVIČIAUS MIRTIES

"Lietuva, tėvyne mano, tu esi kaip sveikata", dainavo poetas Adomas Mickevičius, vaikščiodamas svetimomis Paryžiaus gatvėmis. Toli nuo to krašto, kuris jį išaugino ir įkvėpė kūrybai, Mickevičius jautėsi, kaip ligonis. Jam trūko tėviškės oro, balto gimtųjų girių beržo, laukinės kriaušės galulaukėje ir dangaus su vėjo varomais debesimis. Jis pats, gyvendamas Paryžiuje, buvo laisvas, galėjo kurti, skelbti savo idėjas, bet tirono ranka, užslopinusi jo mylimo krašto gyvybę, slėgė sunkiai ir jį patį.

Jis gyvai jautė pavergėjų daromas skriaudas ir, panašiai kaip mes dabar, su nuostaba ir pasibaisėjimu sekė pikto šėlimą Lietuvoje ir Lenkijoje. Kovoti dėl laisvės, kad ir svetur, paskatino jį Krymo karo metu organizuoti lenkų karių legijoną Konstantinopoly, kariauti turkų pusėje prieš rusų imperijos pastangas išplėsti savo įtaką Europos pietryčiuose.

Ad. Mickevičius gimė 1798 m. Naugarduke, Gudijos žemėse, se-

Sol. Aldona Stempužienė

niau priklausiusiose Lietuvai. Šeima kalbėjo lenkiškai. Tvirtinama, kad Mickevičius lietuviškai temokėjo porą dainelių, bet jo dvasia ir kūryba subrendo lietuviškoje aplinkoje.

Lietuviškų pasakų ir padavimų jis prisiklausė gimtojo Naugarduko apylinkėse, Vilniaus universitetas kėlė jo susidomėjimą Lietuvos praeitimi, o studentų filomatų ir filaretų draugijos grūdino kovoje su okupantais. Keleri metai, praleisti Kaune mokytojaujant, dar labiau įjungė poetą į šio krašto gyvenimą ir surišo jį su Lietuvos likimu.

Iš žilos Lietuvos senovės, iš atkaklių jaunimo kovų su priespauda, sėmėsi Adomas Mickevičius įkvėpimo ir siužetų savo herojiniams veikalams, o jos gamta, žmonių gyvenimas ir papročiai atsispindi vėlesnėje jo kūryboje.

Iš praeities rūkų išnyra prieš mūsų akis kunigaikštienė Gražina, mokėjusi lemtingu momentu savo drąsa ir pasiaukojimu išjudinti vyrą ir išgelbėti visą kraštą. Konradas Valenrodas atsisako patogaus gyvenimo kunigaikščio pilyje ir visą savo ir mylimosios gyvenimą aukoja tėvynei. Vilniaus universiteto studentai palieka savo namus, jaunystės nerūpestingas dienas ir keliauja į Sibirą, kur anuomet jų pramintais keliais ne vienas nueina ir šiandien.

Minint Ad. Mickevičiaus 100 metų mirties sukaktį, mus žavi ne vien įdomi jo kūryba, bet ypač jaunas, nepalaužiamas idealizmas, dvasios jaunystė ir meilė tėvynei, kurios prisikėlimu jis tikėjo net ir sunkiausiomis gyvenimo valandomis. Tai tėvynei jis aukojo viską — savo genijų ir savo gyvenimą, užgęsusį prieš 100 metų. (PA)

ATEITININKŲ KONCERTAS ČIKAGOJE

Lapkričio 5 d. ateitininkų rengtas koncertas Chicagoje pavyko labai gražiai ir sutraukė daug klausytojų. Koncerto programą atliko du jauni dainininkai — Aldona Stempužienė ir Vacl. Verikaitis, akomponuojant prof. Vl. Jakubėnui. Ald. Stempužienės stiprus ir gražus mezzo-sopranas jau seniai pastebėtas ir amerikiečių muzikų. Clevelande, jos nuolatinėj gyvenamoj vietoj, ji yra įvertinta ir dažnai pasirodo su daina muzikos pasaulyje. Chicagoje ji dainavo pirmą kartą. Kaip pati sakė, tam koncertui ji ruošėsi su meile ir atsidėjimu, ir klausytojai tai dėkingai vertino.

Vacl. Verikaitis, puikus baritonas, taip pat tik pradedąs savo meninį kelią, bet jau spėjęs susidaryti daug žadančio menininko vardą, atvyko iš Toronto, Kanados. Prof. Vl. Jakubėnas, mūsų žinomas kompozitorius, pasižymėjęs savo muzikine kūryba ir Amerikos visuomenėje, akomponavo dainininkams. Taigi, koncerto rengėjams pavyko užangažuoti stiprias meno pajėgas ,tat visai nenuostabu, kad tai buvo vienas iš geresniųjų šio rudens koncertų.

Solistai dainavo lietuvių ir kitataučių kompozitorių kūrinius. Buvo girdėti Vl. Jakubėno, V. Banaičio, St. Šimkaus, Handelio, Mozarto, Rossini ir kt. muzikų kompozicijos. Graži Western Ballroom salė buvo pilnutėlė. Chicagos ateitininkai ypatingai džiaugėsi iš toliau atvykusiais svečiais, kurių tarpe buvo min. E. Turauskas, prof. J. Brazaitis, Dr. A. Damušis, kun. V. Dabušis ir kt.

Klausytojai, besigėrėdami solistų dainomis, linkėjo jiems nenuilstamai dirbti, tobulėti ir užkariauti sau ir lietuviškai muzikai pastovią vietą svetimtaučių meno pasaulyje.

Koncertu nuoširdžiai rūpinosi sendraugių, studentų ir moksleivių komitetas, vadovaujamas Česl. Grincevičiaus.

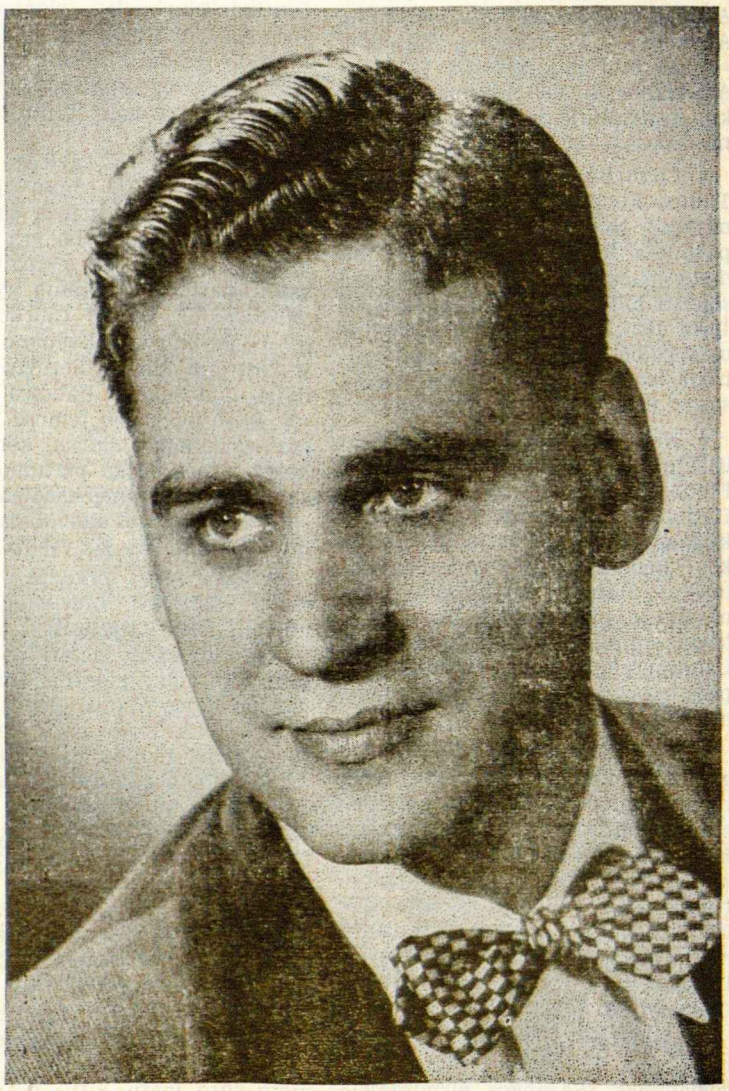

Sol. Vaclovas Verikaitis

ATSKLEISTA KNYGA

ŠV. KAZIMIERAS PROF. Z. IVINSKIO KNYGOJE

Vienintelis kanonizuotas mūsų tautos šventasis ligi šiol dar neturėjo išsamesnės studijos lietuvių kalba. Tik prof. Z. Ivinskis, besidarbuodamas Romos archyvuose ir bibliotekose ,surado daug šv. Kazimierą liečiančios medžiagos ir parašė šaltiniais pagrįstą šventojo gyvenimą. Autorius prisipažįsta, kad pradžioje jis tenorėjęs panagrinėti šv. Kazimiero kanonizaciją, bet ilgainiui jo tyrinėjimas prasiplėtė ir apėmė visą šventojo gyvenimą.

Prof. Z. Ivinskio studija pavadinta **Šv. Kazimieras** (1458—1484) Studijos pradžioje autorius šv. Kazimierą pastato tarp kontrastų, nes ir jo gyvenimas pilnas kontrastų: lietuvis, o vadinamas lenku; nuo politikos atsisakęs ,tačiau politikai reikšmingas; ramiai gyvenęs, po mirties neturis ramybės; garsus, o žinių apie save maža palikęs; lietuvių garbinamas, bet iki šiol jų neištirtas. Visus kontrastus autorius išaiškina pasiremdamas šaltiniais ir mokslo studijomis.

Antrame skyriuje prof. Z. Ivinskis parodo mums šv. Kazimiero gyvenimo kelią. Jis augo gausioje karaliaus Kazimiero šeimoje, turėjo 5 brolius ir 6 seseris. Kūdikystėje jį mokė garsus metraštininkas Jonas Dlugošas, kuris savo kronikoje apie Kazimierą rašo: "Puikus, retų gabumų ir nuostabaus mokslumo jaunikaitis". Iš motinos jis paveldėjo pamaldumą, iš tėvo — taurią lietuvišką širdį. Bandoma ji pasodinti Vengrijos sostan ir uždėti karaliaus vainiką, bet jis ruošia sau danguje sostą ir laimi šventojo aureolę. Du kartu su tėvu lankė Lietuvą ir trečią kartą, ilgesniam laikui atvykus, užgęsta jo gyvenimo žvakė. Jis mirė Gardine, palaidotas Vilniuje, savo prosenelio Gedimino mieste.

Trečiame skyriuje aprašoma Kazimiero kanonizacija. Jo brolis Zigmantas, Vilniaus vyskupas, kapitula ir pranciškonai prašo popiežių Kazimierą kanonizuoti. Vilniun atvyksta popiežiaus legatas, ištiria šventojo dorybes, stebuklus ir parašo trumpą kanonizacijos bylai reikalingą šventojo gyvenimą, bet įvairūs anų laikų neramumai ilgai užtęsia kanonizaciją.

Prof. Z. Ivinskis nuodugniai nagrinėja šventojo kanonizacijos bulės nebuvimo mįslę, nes iki šiol ji nėra surasta.

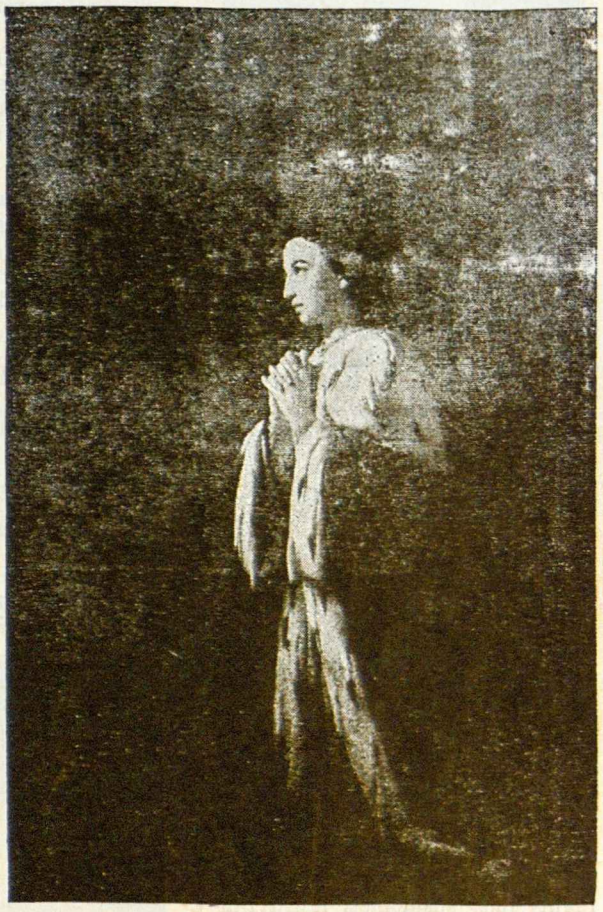

Dail. J. Mackevičiaus
Šv. Kazimieras

Penktame skyriuje atskleidžiamos lietuvių pastangos paskelbti Kazimierą šventuoju. Rašomi prašymai, siuntinėjami pasiuntiniai, kol šv. Sostas ištaria galutinį žodį. Tada Vilniuje įvyksta didžiosios kanonizacijos iškilmės ir atidaromas šventojo karstas.

Toliau nagrinėjamas šv. Kazimiero kulto plitimas Lietuvoje. Kulto platinimu pirmiausia rūpinosi Lietuvos vienuoliai: pranciškonai, augustinijonai, jėzuitai ir kiti. Šventojo kultui plisti daug padėjo šventojo stebuklai ir jo užtarimu gautos malonės. Labiausiai šv. Kazimierą išgarsino jo pagalba Lietuvos kariams prie Polocko. Po to šv. Kazimiero garbei statomos bažnyčios ,įvedamos šventės ir jo paveikslais puošiami Lietuvos miestų herbai.

Šventojo kultas plito ir svetur, ypač Italijoje: Neapolyje, Florencijoje ir Maltoje; Belgijoje ir Vokietijoje.

Šv. Kazimiero įžiebtas skaistaus gyvenimo žiburys tebešvyti ir mūsų laikais: jo garbei statomos bažnyčios ir koplyčios, jo vardu kuriamos vienuolijos, draugijos ir mokslo židiniai, gi jo paveikslais ir tremtiniai puošė savo varganus maldos namus. Arkivysk. J. Skvirecko pastangomis šv. Kazimieras paskelbiamas Lietuvos jaunimo globėju.

Knygos gale autorius iškelia šventojo reikšmę Lietuvai. Jis šios tautos šventasis, didžiojo Lietuvos

Prof. Z. Ivinskis

kunigaikščio Gedimino ainis, pirmasis krikščioniškosios Lietuvos šventumo žiedas. Šv. Kazimieras savo pavyzdžiu moko mylėti Dievą ir švč. Mergelę Marija. Jis jiems padeda kovose su Lietuvos priešais. Jis mūsų jaunime žadina skaistybės meilę ir teikia jėgų aukotis Dievo tarnybai ir savo tėvynei.

Pabaigoje nurodyti šaltiniai ir literatūra priduoda rimto mokslinio veikalo įspūdį. Ši bibliografija daug pasitarnaus ir tiems, kurie panorės giliau pastudijuoti mūsų šventąjį istoriniu, psichologiniu ar asketiniu atžvilgiu, nes ši prof. Z. Ivinskio studija visų tyrinėjimų galimybių toli gražu neišsėmė. Studijuojančiam jaunimui ji yra tik paskatinimas susidomėti savo tautos šventuoju ir savo studijomis jo gyvenimą dar daugiau išryškinti.

Santrauka anglų kalba šios rimtos knygos mintis padarys prieinamas ir angliškai kalbantiems, paragins juos susidomėti mūsų tautos šventuoju.

Knyga rimtai parašyta ir gražiai išleista, dėl to jaunimas turi ją įsigyti, nuodugniai išstudijuoti ir pamilti šventojo gyvenimą.

(**Zenonas Ivinskis — ŠVENTAS KAZIMIERAS,** New York, 1955 m. Spaudė Tėvų Pranciškonų spaustuvė Brooklyn, N. Y. 222 psl. teksto ir 72 psl. iliustracijų. Kaina 3 dol.).

T. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.

*

Tėvas Viktoras Gidžiūnas, OFM, At-kų Federacijos Dvasios Vadas persikėlė į Brooklyną Pranciškonų vienuolyno viršininko pareigoms. Dabar jo adresas: Franciscan Monastery, 680 Buschwick Ave., Brooklyn 21, N.Y., tel. GL 5-7068.

SPAUDOS LAPUS BEVERČIANT

— **Prof. Kazys Pakštas** teigia, kad 1955 m. apytikriais daviniais Lietuvoje gyventojų esą 2,810,000, iš kurių lietuvių — 2,306,000 arba 82% visų gyventojų. (Lietuvos gyventojai. Jų priverstinis kitėjimas nuo 1940 iki 1955 m.: Draugas, XI. 5).

— **Alfa Sušinskas,** rašydamas sveikinimo žodį 40 metų sukakti švenčiančiam "Vyčiui", džiaugiasi laikraščio drąsia kova už Lietuvos reikalus: "Lietuvos reikalai buvo ir tebėra Tavo širdies reikalai. Tu niekuomet neužmiršai, jog Lietuva yra Tavo tėvų šalis... Kiekvienu savo numeriu Tu stengeisi atgaivinti prigęsusias lietuviškas širdis, kad jos sušvistų nauja, lietuviška šviesa" (Vytis, spalio mėn. jubilėjinis nr.).

— **Stasys Daunys** kietais žodžiais pliekia vyresniosios kartos abejingumą jaunimo reikalams, skatina ją uoliau paremti jaunimo lietuviškąją veiklą, padėti mokslus einančiam jaunimui: "Lietuviškojo jaunimo klausimas turi būti pats svarbiausias klausimas. Lietuvybės išlaikymas galimas tik per jaunimą. Vyresnieji neturėtų lietuvybės šūkių kartoti tik sau. Skambius šūkius turi lydėti darbai" (Lietuviškojo jaunimo klausimas yra svarbiausias: Draugas, XI.16).

— **A. Gajūnas** tvirtina, kad visoje Chicagoje neatsirado at-kų sendraugių ar studentų, kurie sutiktų būti globėjais 4 moksleivių at-kų kuopoms: Marquette Parko, Town of Lake, Roselando ir Dievo Apvaizdos kolonijose (Nejaugi taip yra? Draugas, XI.17).

—**S. Suž.** kelia mintį, kad visa mūsų veikla serga minėjimų karštlige, atskiri asmenys, draugijos ir organizacijos esančios įklimpusios sukakčių minėjimuose, kurie dažnai esti suakmenėję ir nieko konkretaus neduoda. Ypač beprasmiais minėjimais jis laiko kariuomenės ir Tautos šventės minėjimus — rugsėjo 8 (Ar ne perdaug tų minėjimų: Darbininkas, XI.18).

— **Eitos Informacijos** nr. 22 skelbia, kad joms patekę į rankas vieno lietuvio iš bolševikų vergijos laiškas, kur rašoma: "...raudonieji visą gražųjį mūsų jaunimą suguldė po žemėmis, nukankino, sušaudė... Brangieji broliai, saugokitės komunizmo baisiau kaip mirties, nes pasaulyje nieko nėra baisesnio už komunizmą".

— **Austrijos spauda apie religiją Lietuvoje.** Austrijoje leidžiamas laikraštis "Klerus-Blatt" aprašo tikėjimo persekiojimus Baltijos valstybėse. Daug vietos skirta ir religinei padėčiai Lietuvoje nušviesti, ypač iškeliamas komunistų ateistinis darbas jaunimo organizacijose ir spaudoje.

TOMO ŽIŪRAIČIO "ŽODIS IR GYVENIMAS"

Tėv. Tomas Vyt. Žiūraitis, O.P., skaitytojui pažįstamas iš jo plunksnos darbų periodinėje lietuviškoje spaudoje, kur jisai nuotaikingais, proginiais straipsniais ryškina mūsų religinio, tautinio, visuomeninio gyvenimo įvykius, žinomas ir didesnėmis studijėlėmis, pvz., **Eucharistija — kasdieninė mūsų stiprybė** (1943), **Į kovą garbingą** (1944), **Lietuva tautinio atgimimo keliais** (1946), **Nevystančios rožės** (1944, 1948)). Visos šios studijėlės paprastais, šiltais žodžiais ryžtasi sukelti skaitytojo širdyse religinių, tautinių perlų ilgesį, kviečia būti, tarytum, tais bokštų vaidilomis — varpais, kurie ir kitus šaukia dvasinėn kovon už skaidresnį, aukštesnį gyvenimą.

Tokie ir panašūs garsai aidi ir naujojoje **Tomo Žiūraičio knygoje "ŽODIS IR GYVENIMAS"**, kurią skaitytojui šiais metais į rankas įdavė Ventos leidykla. Antrinė antraštė labiau išryškina knygos paskirtį — "Religinei — tautinei rimčiai". Vadinasi, autorius ryžosi kviesti skaitytoją palikti kad ir trumpam žemės pėdas ir pakilti, kaip Alfa Sušinskas pridėtų, ereliu aukštyn, kur pasirodo nauji plotai, kur mūsų akį veria nauji reginiai...

Autorius, pagerbdamas senas tradicijas, kad knygom įžanginį žodį parašytų žinoma ir skaidri žvaigždė, ir savąją knygą leido prof dr. A. Maceinai surišti su skaitytoju.

panūdusiam klausti: "O koksai gi čia žodis sakomas ir koksai gyvenimas narpliojamas?"

A. Maceina pratartyje ir nusako glaudų ryšį tarp žodžio ir gyvenimo, išryškinto ypač krikščioniškajame gyvenime: "Kviečiu skaitytojus susimąstyti ties šio rinkinio turiniu. Jis yra labai įvairus, kaip ir pats gyvenimas. Tačiau po šiuo įvairumu slypi vienas bendras bruožas: **pastanga atidaryti krikščioniškajam žodžiui kelią į gyvenimą"** (23 psl.). Šie įvado žodžiai atskleidžia knygos autoriaus siekimus ir, palyginti, sunkų uždavinį — atidaryti krikščioniškajam žodžiui kelią į gyvenimą.

Krikščioniškasis žodis aidi visur: liturginėse šventėse, tautinio gyvenimo liūdnuose ar džiaugsminguose įvykiuose, atskiro asmens pilkame susimąstyme, kai kartais jisai neberanda ne tik žodžio, bet ir gyvenimo taką pameta iš akių... Kartais šis krikščioniškasis žodis puošnus, išdailintas, paremtas giliais moksliniais argumentais, didelių žmonių mintimis ir citatomis, o kartais skurdus, paprastas ar net grubus, tačiau atskubąs pas žmogų iš kilnios ir pasiaukojančios meilės jam padėti ir pakelti.

Žodžio ir gyvenimo autorius Tomas Žiūraitis O.P., kad ir būdamas atstovas iš tomistinės mokyklos, kuri įprato krikščioniškąjį žodį įsprausti į griežtus rėmus, išraižytus ir išdalintus į smulkius kvadratėlius, knygoje pasirinko kitokį kelią: bandyti atverti krikščioniškajam žodžiui vartus paprastu, šiltu, bet sugestyviu ir įtaigojančiu būdu. Autorius, jieškodamas originalios, nenuvalkiotos frazės, kartais sukuria gražių aforistinių posakių, kurie nuskamba čia nuostabą sukeldami, čia susimąstyti kviesdami. O tai jau nemažas laimėjimas.

Kaip pavyko autoriui šisai pasirinktasis kelias? Kas jieškotų knygoje supinto ir sumazgyto problemų sprendimo, kas norėtų viską pasverti geležiniais argumentais, to tikrai neras knygoje. Gi kas paims knygą į rankas su kūdikiška meile ir norės, kad krikščioniškasis žodis suskambėtų ir ūkanotą lietuviškų rarotų rytą ar aguonų pienu pasotintoj gavėnioj, tam šisai žodis atsivers auksinės vaikystės aidu ir kvies prikelti jį suaugusio mąstymuose, skirtuose religinės — tautinės rimties prošvaistėms.

(Tomas Žiūraitis, O. P. — ŽODIS IR GYVENIMAS. Religinei — tautinei rimčiai. Įvadas prof. dr. A. Maceinos. Venta, 1955 m. Viršelio aplankas dail. V. K. Jonyno. 243 psl.)

J. Gulbinas

PLAČIAME PASAULYJE

VĖLIAVOS KRISTUI KARALIUI PHILADELPHIJOJE

Stud. ateitininkai, inž. Grūdžio vadovaujami, Šv. Andriejaus parapijos klebono kun. Čepukaičio globojami, suruošė įspūdingą Kristaus Karaliaus šventę.

Spalio 30, 11 val. šv. mišias atnašavo kun. Degutis, o pamokslą pasakė misijonierius tėvas Geraldas.

Bažnyčioje matėsi Šv. Tėvo, Lietuvos ir JAV vėliavos, kleb. Čepukaičio rūpesčiu įgytos, kurioms sargybas sudarė tautiniais rūbais pasipuošusios studentės.

DOVYDAIČIO DVASIA GYVA

Studentai at-kai Philadelphijoje išsirinko naują valdybą: pirm. — A. Žukauskas, vicepirm. — B. Majauskas, sekr. — Rita Žukauskaitė, reikalų ved. — Saulius Pliuškonis. Į revizijos komisiją įeina Algis Gečiauskas ir Kęstutis Pliuškonis.

Moksleivių ateitininkų Prano Dovydaičio vardo kuopos naują valdybą sudaro pirmininkas — Kastytis Gaigalas, sekretorė — Marija Čikotaitė, iždininkas — vicepirm. — Darius Gvazdinskas. Naujos valdybos adresas: 3480 W. Schoolhouse Lane, Germantown, Phila. 44, Pa.

Studentai ir moksleiviai gausiai prisidėjo Kristaus Karaliaus šventę beruošiant.

Audra

MINISTERIS ED. TURAUSKAS PUTNAME

Jungtinių Tautų 10 metų darbams prisiminti Annhurst kolegijoje, Putname, Tarptautinis Klubas surengė specialią programą spalio 24 d. Kolegiją lankančioms lietuvaitėms, šiemet buvo ypač smagu, nes savo tarpe turėjome svečią ministerį Ed. Turauską.

Pradžioje W. Greene, Food and Agriculture organizacijos narys, atstovaująs Australiją, priminė Jungtinių Tautų įsikūrimo istoriją, tačiau gilesnį įspūdį studentams ir profesoriams paliko min. Ed. Turauskas, prabilęs į susirinkusius prancūziškai. Jis pagavo jaunimą, primindamas, kad yra tautų, kurios tebėra pavergtos, ir Jungtinės Tautos savo tikslo neatsieks tol, kol pasaulyje nebus laisvės. Jo kalbą paminėjo ir vietos spauda.

Tarp amerikiečių, ispanių, havajiečių, kiniečių ir kitų tautų mergaičių mirguliavo lietuvės studentės tautiškais rūbais. Meninėje programoje pasirodė įvairių tautybių atstovės. Entuziastiškai buvo priimti ir lietuviški tautiniai šokiai.

Sugrįžus į Nek. Pras. sodybą, Rūtos Žukaitės, draugovės pirm., paprašytas, min. E. Turauskas dar valandėlę pabuvojo su lietuvaitėmis, prisiminė Lietuvą, džiaugėsi mūsų šokiais ir dainomis, bet liepė niekados nepamiršti, kad tik per kartų kartas toji kultūra atėjo iki mūsų ir neturi baigtis su mumis: "Turėkime tikėjimo, vilties ir ryžto, nenugrimsti svetimybių smėlyje, kuris nejučiomis mus traukia žemyn".

Ministerio E. Turausko atsilankymas buvo didelis įvykis Putnamo istorijoj, o jo žodžiai įdegė naujos vilties ateičiai.

A.V.

GIESMĖS IR DARBAS

Putnamo studentės ir moksleivės ateitininkės kartu surengė Kristaus Karaliaus šventės minėjimą. Rytą visos dalyvavo šv. mišiose ir ėjo šv. komunijos, o po pietų adoracijos valandą pravedė moksleivės. Minėjimo programai vadovavo Rūta Žukaitė, dailiai paruoštus rašinėlius skaitė moksleivės — Jūra Bernotaitė, Aurelija Kucinaitė ir Dalia Keblinskaitė. Apie Kristaus Karaliaus šventės prasmę kalbėjo kun. dr. Valdemaras Cukuras. Meninėje programoje buvo parodytas įspūdingas moksleivių ir studenčių paruoštas montažas ,kurį pravedė Danutė Giedraitytė. Baigiant minėjimą, suaidėjo ryžtingoji giesmė — O, Kristau, pasaulio Valdove!

Gražios religinės ir jaunatviškos nuotaikos šiais metais į Putnamo sodybą ryžtasi įnešti moksleivės ateitininkės, išsirinkusios naują valdžią: pirm. — Aurelija Kucinaitė, sekr. ir korespondentė — Jūratė Bernotaitė, ižd. — Dalia Keblinskaitė. Kuopa turi 6 nares ir 4 kandidates. Dvasios vadas yra kapel. kun. St. Yla, o kuopos globėja — nuoširdžioji sesuo M. Paulė.

Jūratė Bernotaitė

• **Prof. Z. Ivinskis ir prof. A.** Maceina, Baltų Instituto Bonnoje nariai, pradeda ruošti "Lietuvių kultūros istoriją". Ruošiant šį didelį veikalą, talkon bus kviečiama daug kitų lietuvių mokslininkų ir lituanistų.

BROCKTONE JAUNIMAS ŽYGIUOJA

Brocktono Vytauto Endziulaičio kuopoj yra 25 ateitininkai: 10 vyresniųjų ir 15 jaunučių. Vyresniųjų būrelis šią vasarą sumažėjo — neteko Liudo Reivydo ir Vytauto Daniaus. Pirm. Liudas Reivydas įstojo į saleziečių gimnaziją Italijoje, o Vytautas Danis su tėveliais išvyko į Kaliforniją. Moksleiviai suruošė jiems išleistuves p. Baškauskų bute, o vėliau p. Pareigių bute atsisveikinom su Vytautu Daniu.

Vyresniesiems šiemet pirmininkauja Lilija Keturakytė, o jaunesniesiems p. Kucinienė, kuri suskirstė būrelį į du: paaugesnių ir pačių mažųjų. Vieniems pirmininkauja Liucija Baškauskaitė, patiems mažiesiems — Augustinas Sužiedėlis, būrelio kroniką rašo Gražina Šeduikytė, iždininkas — Algis Pareigis. Su jaunučiais dirbti p. Kucinienei žada patalkininkauti Birutė Duobaitė ir Lilija Keturakytė.

Vasaros stovykloje dalyvavo 15 moksleivių, o kiti nuvažiuodavo savaitgaliais. Vyresnieji dirbo stovyklos administracijoje, ypač pasižymėjo darbštumu ir pareigingumu Birutė Duobaitė, Lilija Keturakytė ir Danutė Pareigytė. Jaunučiai pasižymėjo įvairiuose konkursuose.

Vyresnieji moksleiviai Lietuvaičių Seserų Instituto kursuose porą vakarų atliko meninę programą. Be to, Brocktono mugėje prie lietuviškos bakužės, išmokyti p. Eivienės, šoko tautinius šokius. Spalio 8—9 būrys moksleivių dalyvavo ateitininkų suvažiavime Hartforde. Kristaus Karaliaus šventėje visa kuopa priėjo bendros šv. komunijos.

Visi vyresnieji nariai prenumeruoja "Ateitį", jaunesnieji — "Eglutę" ir skaito lengvesnius straipsnius iš "Ateities".

Neužmiršti ir užsienio ateitininkai. Italijos saleziečiu gimnazijos ateitininkų kuopai nusiųsta 5 dol., Vasario 16 gimnazijos ateitininkams — 10 dol.

Bendrą kuopos susirinkimą sušaukėme lapkričio 6 d. ir išrinkome naują kuopos valdybą: pirm. — Birutė Duobaitė, sekr. — Namida Ramanauskaitė, iždi. Almontas Meižys ir korespondentas — Vytautas Bakaitis.

Visi vyresnieji pasižadėjo išplatinti bent po vieną, o kai kurie ir po du egz. "Ateities" leidžiamo "Lietuvos Albumo".

Vytautas Bakaitis

URBANOS STUDENTIJA BENDRAUJA

Lapkričio 13 d. Urbanoje įvyko stud. at-kų susirinkimas. Vytautas Vygantas nagrinėjo inteligentiškumo esmę ir šių dienų problemas, surištas su intelekto išvystymu.

Susirinkime dalyvavo ir keletas niekada ryšio su at-kais neturėjusių studentų. Jie buvo sužavėti klausimo nuoširdžiu svarstymu ir aktyviai dalyvavo diskusijose. Atvykusiems svečiams vėliau buvo paaiškinti at-kų tikslai ir organizaciniai siekimai. Susirinkimas ir visi pašnekėsiai praėjo jaukioje, akademiškoje nuotaikoje. **K-as**

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖ WORCESTERYJE

Spalio 30 d. šv. Kazimiero parapijoje Worcesterio ateitininkai surengė kuklų, bet gražų Kristaus Karaliaus šventės minėjimą. Iš ryto visi ateitininkai gausiu būriu su vėliava atvyko į pamaldas, priėmė šv. Komuniją ir po pamaldų parapijos salėje turėjo pusryčius, kuriuose dalyvavo visi ateitininkai su tėveliais — iš viso arti šimto žmonių. Pusryčių metu kun. Jonas Jutkevičius pasidžiaugė organizuotu ir gražiu ateitininkų pasirodymu bažnyčioje per pamaldas, pabrėžė teisybės ir tiesos reikšmę Kristaus karalystėje.

Sendraugių pirm. Pr. Pauliukonis supažindino susirinkusius su ateitininkų organizacijos tikslais, pabrėždamas, kad ateitininkams pirmoje vietoje rūpi katalikybė ir lietuvybė, auklėjimas jaunuolių tikrais lietuviais ir sąmoningais katalikais.

Pusryčių pabaigoje St. Stanelienės parengti ir vadovaujami jaunučiai bei jaunesnieji ateitininkai parodė gražiai parengtą ir šventės nuotaikai pritaikytą programėlę.

Po pietų Aušros Vartų parapijos salėje įvyko akademija, kur kalbėjo prel. K. Vasys ir kun. J. Steponaitis. Paskaitą skaitė prof. A. Vasaitis iš Bostono, Mass. Meninę programą atliko patys jaunučiai, vadovaujami St. Stanelienės. Du dalykus solo pagiedojo A. Vaitiekaitytė. Minėjimas buvo jaukus ir įspūdingas. **K.**

KUN. P. PATLABĄ IŠLYDINT IŠ BALTIMORĖS

Baltimorės ateitininkus apskriejo nelinksma žinia — dvasios vadas kun. P. Patlaba išsikelia į Šv. Antano parapiją, Cicero, Ill.

Spalio 28 būrys ateitininkų susirinko į p. Eringių butą išleistuvių, kurias pravedė poetas K. Bradūnas. Visų trijų sąjungų atstovai atsisveikino dvasios vadą. Meninėje dalyje V. Bogutaitė paskaitė savo kūrybos, jaunesniosios moksleivės E. Bradūnaitė ir V. Noreikaitė padeklamavo po eilėraštį, vyresniosios moksleivės sudainavo keletą dainų. Visi jautė, kaip daug Baltimorės ateitininkai nustoja kun. P. Patlabai išvykstant.

Kun. P. Patlaba eilę metų visa širdimi dirbo su moksleivių kuopa, globojo net kelius moksleivių būrelius. Visada mielai padėjo išrišti įvairias studentiškas ar kitokias problemas, skaitė eilę paskaitų. Dažnai ateitininkams padėdavo ne tik dvasiniai, bet ir medžiaginiai. Rengiant šventes, minėjimus, išvykas visada būdavo didžiausias iniciatorius. Visą laiką ir jėgas, likusias nuo parapijos darbų, atidavė ateitininkams. Baltimorės ateitininkai kun. P. Patlabai jaučiame didelę padėką ir pasižadame prisiminti maldoje, kad Aukščiausias teiktų jėgų žiebti jaunose širdyse didžią meilę idealams.

Gen. B.

VYTAUTAS VOLERTAS JUDINA BALTIMORĘ

Baltimorės stud. at-kų draugovė lapkričio 7 dalyvavo šv. mišiose ir priėmė šv. komuniją. Pusryčiai ir susirinkimas įvyko jaukiame E. Makauskaitės bute. Įdomiausia susirinkimo dalis buvo Vytauto S. Volerto paskaita pašnekėsio forma. Tema nagrinėjo tautiškumo, inteligentiškumo ir visuomeniškumo principus. Prelegentas ypač pabrėžė mokslo svarbą šiame krašte, ragino vyresniuosius studentus susidomėti politiniais įvykiais ir jų reikšme, apžvelgė ir kitus stud. ateitininkų uždavinius Baltimorėje. Paskaita buvo tikrai turininga, patiekusi daug konkrečių minčių, kurioms visi pritarė ir pasižadėjo artimoje ateityje jas įgyvendinti.

Draugovės valdyba nutarė kviesti į susirinkimus sendraugių ir moksleivių kuopų valdybas. Ir šiame susirinkime buvo atsilankiusi moksleivių valdyba ir sendraugių atstovas. **Gen. B.**

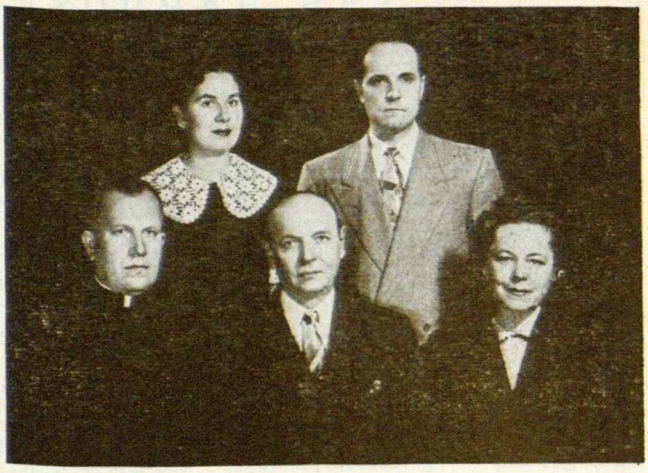

Ateitininkų Sendraugių S-gos Centro Valdyba: kun. dr. A. Juška, Dr. Pr. Jucaitis, E. Daugirdienė, Ald. Krikščiūnaitė ir Dr. P. Kisielius.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ SĄJUNGOS CENTRO VALDYBOS VEIKIMO PLANAS

I. Suorganizuoti visus ateitininkus sendraugius: 1. Amerikoje, 2. Užsienyje.

II. Pagyvinti skyrių veiklą:

1. Ateitininkiškame gyvenime:

a) palaikyti glaudžius ryšius su skyriais:

1. Informuoti, 2. gauti informacijų iš skyrių (apyskaitos), 3. raginti skyrius duoti "Ateičiai" sendraugių veiklos vaizdą;

b) atkreipti didesnį dėmesį į nario mokesčio mokėjimą. Raginti skyrius, pereinant per namus, rinkti mokesčius bei įnašus Susišelpimo Fondui;

c) pravesti vajų Šalpos Fondo rėmimui;

d) paraginti skyrius aktyviau dalyvauti savo susirinkimuose, ateitininkų parengimuose;

f) paremti daugiau ateitininkišką, ir bendrai katalikišką spaudą.

2. Lietuviškame gyvenime:

a) aktyviai dalyvauti LB veikloje;

) dalyvauti kat. organizacijose, remti jas, padėti;

c) prisidėti visais būdais prie Lietuvos laisvinimo reikalų; pav., spaudoje, lėšomis, laiškais Amerikos valdžiai, bendrai teigiamu Lietuvos reprezentavimu visur ir visada;

d) dėti visas jėgas lietuvybės išlaikymui.

III. Įsijungti į kitas organizacijas: 1. Centrines: 2. Vietines.

IV. Rūpintis ateitininkišku prieaugliu: Bendradarbiavimas su moksleiviais ir studentais.

V. Kelti savo organizacijos vardą: 1. Savųjų tarpe:

a) parengimai, b) paskaitos, c) straipsniai, d) minėjimai.

2. Svetimųjų — amerikiečių katalikų tarpe:

a) supažindinimo straipsniai, b) bendri pobūviai.

VI. Šviesti ir stiprėti dvasiniai (individ. ir bendrai):

1. Religiškai — ugdytis.
2. Ateitininkiškai — auklėtis (ideolog. istor. žinoti).
3. Gilinti mokslines žinias.
4. Domėtis spauda, sava ir užsienine.

PRIIMTA RELIGINIO LAVINIMOSI IR UGDYMO PROGRAMA

Tėv. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M., Federacijos vyr. vadas, lapkričio 23 d. Brooklyne, Tėvų Pranciškonų vienuolyno patalpose, sušaukė S-gų dvasios vadų pasitarimą **religinei programai priimti ir religinio ugdymo ateitininkuose reikalams aptarti.** Pasitarime dalyvavo prel. Pr. Juras, ASS dv. vadas, tėv. J. Kidykas, S. J., SAS dv. vadas, kun. prof. St. Yla, gen. sekr. kun. Vikt. Dabušis ir "Ateities" vyr. redaktorius kun. J. Petrėnas. Pasitarime dėl pastoracinio darbo sąlygų negalėjo būti kun. Alfa Sušinskas, MAS. dv. vadas.

Tėv. Vikt. Gidžiūnas, O.F.M., referavo apie religinę programą ir jos paruošimo kelią, papildymus ir įvairias pastabas, padarytas atskirų S-gų dvasios vadų ir kitų religinės pedagogikos žinovų. Religinio lavinimosi ir ugdymo programa, skirta ateitininkams jaunučiams, moksleiviams, studentams ir sendraugiams, buvo priimta ir nutarta išsiuntinėti visų S-gų dvasios vadams, vadovybėms ir jų padaliniams vadovautis religinio lavinimosi ir ugdymo darbe.

Pasitarimas, be to, nagrinėjo būdus ir priemones, kaip ugdyti ir paruošti ateitininkus kristocentriniam gyvenimui, dinamiškai ir gyvai įjungtam į tautinį, visuomeninį, šeimyninį ateitininkiškosios veiklos plotą, skirtą pakrikštytąją lietuvių tautą įlieti į mistinį Kristaus Kūną. Šiems ir panašiems religinio gyvenimo klausimams gvildenti nutarta atskiriems laikotarpiams rinktis problemų ciklus, atremtus į **ryškiąsias mūsų religinio, tautinio, kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo asmenybes.**

Pasitarimas baigtas nuoširdžiu troškimu, kad priimtoji religinio lavinimosi ir ugdymo programa, visų ateitininkų atvirom širdim sutikta, paliudytų himno žodžių tikrumą: **"Mūsų idėjos — tikybos brangybė, mokslas, dorumas, tautos reikalai".** **Rd.**

SAS BARUOSE

• **Tėv. Jonas Kidykas, S. J.,** SAS dvasios vadas, C. V. pirm. **Vcl. Kleiza** ir narys **Vyt. Vygantas** lapkričio 23 d. dalyvavo Federacijos V-bos posėdyje, New Yorke, skirtame SAS reikalams. Dvasios vadas referavo apie Sąjungos religinį gyvenimą ir priemones jam pagyvinti: palaikyti tradicines religinio atsinaujinimo dienas ,organizuoti draugovėse kas mėnesį bendras šv. komunijas ir agapes, susirinkimuose nagrinėti pasirinktus religinius klausimus.

• **Pirm. Vcl. Kleiza** supažindino su S-gos šių metų veiklos planu ir organizacinio gyvenimo plėtojimu. Studijų dienos New Yorke ir Chicagoje rengiamos gruodžio 29—31 d., kurioms parinktos šios temos: Žmogau, galvok!; Inteligentiškumo reikšmė katalikų akcijos darbuose; Kas vaidina reikšmingesnį vaidmenį tautinio susipratimo problemoje: emocinis aspektas ar intelektualinės galios; Kokiuose konkrečiuose visuomenės darbuose reikalingas intelektualinių galių ugdymas.

• **C. V. narys Vytautas Vygantas** padarė išsamų pranešimą apie ideologinio pasiruošimo kursus, rengiamus gruodžio 27 — sausio 1 dd. Kennebunkport, Me., Tėvų Pranciškonų globoje. Kursai vaizdinėmis priemonėmis patieks reikalingų teoretinių žinių, kurias kursų dalyviai gilins ir nagrinės seminarinėse lavybose. Kursų referentu sutiko būti kun. prof. St. Yla, o paskaitas skaitys vyresniosios ir jaunesniosios kartos atstovai.

• **Naujos stud. at-kų draugovės** įsikūrė ir ateitininkiškai veikiai energingai tvarkosi Waterburyje ir Indiana Harbor.

• **Jonas Šoliūnas,** "Iš ateitininkų gyvenimo" DRAUGE redakc. kolektyvo narys, lapkričio 5 "Ateities" žurnalą atstovavo LRK Federacijos Tarybos posėdyje Cicero, Ill., kuris aptarė bendruosius katalikiškosios akcijos darbus JAV ir ypač daug dėmesio skyrė lietuviškojo jaunimo vasaros stovyklavietės reikalams.

• **Dalia Karaliūtė,** "Gaudeamus" redaktorė, talkinama savo bendradarbių Ados Korsakaitės, Violetos Mitkutės ir Rimtauto Dapšio, išleido kruopščiai parengtą GAUDEAMUS, kuris visus stebino gausiai sutelkta SAS informacine medžiaga ir taikliu aktualiųjų reikalų iškėlimu.

• **Algis Vedeckas,** užsienio skyriaus vedėjas, SAS atstovavo Pax Romana Š. Amerikos sektoriaus konferencijoje Ottawoje, Kanadoje, kurioje buvo iškelti tarptautinės katal. jaunimo veiklos reikalai ir sklandaus bendradarbiavimo formos.

• **SAS C. V-ba ir visų jos skyrių atstovai** maloniai sveikina koleges ir kolegas Kalėdų ir N. Metų šventėse, linki ne tik smagiai pailsėti, bet ir susitikti vieniems su kitais studijų dienose, ideologinio pasiruošimo kursuose ir visuose at-kų suėjimuose. Mus riša darbas, poilsis, džiaugsmas ir bendrieji organizaciniai rūpesčiai!

NEW YORKO AT-KAI SU BENDRUOMENE

Lapkričio 11 įvyko New Yorko Studentų Ateitininkų Draugovės susirinkimas. Susirinkimas buvo gausus. Pirmiausia išklausyta prof. Juozo Brazaičio pranešimo iš Chicagoje įvykusios A. L. R. K. F. Tarybos konferencijos. Susirinkimas pritarė Federacijos pastangoms jaunimo stovyklas organizuoti.

Toliau buvo iškeltas Naujų Metų sutikimo klausimas. Čia buvo prieita vieningos nuomonės susilaikyti nuo atskiro parengimo, bet visiems aktyviai dalyvauti New Yorko Lietuvių Bendruomenės rengiamame Naujųjų Metų sutikime. Buvo pabrėžta, kad lietuvių bendruomenė dabar reprezentuoja lietuvių tautą ir todėl studentams yra būtina rodyti lojalumas tai bendruomenei jos darbe. Susirinkimas baigėsi kavute, dainomis ir šokiais. (V. V.)

CLEVELANDAS PRISIMINĖ PEČKAUSKAITĘ

Lapkričio 13 d. Clevelando moksleivių ateitininkų Maironio vardo kuopa suruošė Marijos Pečkauskaitės — Šatrijos Raganos minėjimą. Ta proga moksleiviai pasirodė scenoje su vaidinimu pirmą kartą.

Programą pradėjo Romas Kasperavičius. Su Marijos Pečkauskaitės gyvenimu ir jos kūryba susirinkusius supažindino sendraugiai P. Balčiūnas, Dr. Bridžius ir E. Golšanskienė. Toliau sekė pagrindinė minėjimo dalis — vaidinimas, E. Golšanskienės parašytas ir surežisuotas. Audronė Alkaitytė publikai pristatė aktorius ir supažindino dalyvius su vaidinimu, kurio pagrindines roles vaidino: Jūra Gailiušytė, Aldona Balčiūnaitė, Valdas Graužinis, Rimas Laniauskas, Audronė Gelažytė, Rimas Valaitis ir N. Končiūtė. Jie visi savo roles atliko tikrai gerai.

Kuopa yra dėkinga E. Golšanskienei ir D. Gelgotaitei už pagalbą rengiant šį minėjimą ir sendraugiams, kurie padengė visas išlaidas.

Clevelando moksleiviai jau išrinko naują valdybą: pirm. Romanas Kasperavičius, sekr. — Violeta Žilionytė, vicepirm. — Audronė Gelažytė, ižd. — Rimas Laniauskas ir socialinių reikalų tvarkytoja — Aldona Balčiūnaitė.

Naujoji valdyba sudarė išsamų veikimo planą. Pagrindinis valdybos tikslas — suteikti nariams progą pasireikšti visuomenėje.

RK ir RL

Spalio 22 Clevelando moksleivių ateitininkų kuopa suruošė pasilinksminimą, į kurį atsilankė sendraugiai, studentai ir gausus būrys skautų. Svečių tarpe matėsi JAV LB pirm. St. Barzdukas, Moksleivių CV pirm. V. Palubinskas, sendraugių pirm. B. Brizgys, studentų draugovės pirm. J. Puškorius.

Linksmavakaris buvo suruoštas atsisveikinti su abiturientais, išeinančiais į studentų eiles: Roma Staniškyte, Asta Orintaite, Romu Bridžium ir Vidmantu Prikockiu, kurie jau lanko universitetus.

Programą pravedė moksleivių kuopos pirm. Romas Kasperavičius. Kuopos globėjas mokytojas P. Balčiūnas pasakė atsisveikinimo žodį ir išleistuvininkams įteikė po knygą. Arvydas Barzdukas padėkojo MAS vardu, gi studentų draugovės pirm. J. Puškorius priėmė juos į SAS.

Meninėje programoje Irma Stasaitė padeklamavo eilėraštį, Audronė Alkaitytė paskaitė savo kūrybos rašinėlį. Po to pirm. Romas Kasperavičius vėl kvietė visus linksmintis ir jaukiai praleisti vakarą. **R. L.**

LAISVOJI TRIBŪNA BOSTONE

Per pirmą susirinkimą senoji valdyba atsisveikino ir perdavė pareigas naujai išrinktajai: pirm. — Sigitas Leimonas, sekr. Irena Lendraitytė, ižd. — Stasys Žižniauskas.

Tarybos posėdis, kur dalyvavo kuopos valdyba, vyresniųjų globėjas prof. A. Vasaitis ir jaunesniųjų globėja J. Barūnienė sudarė veikimo programą iki Naujųjų Metų. Programa buvo kuopos priimta sekančiame susirinkime.

Vyresniųjų būrelio susirinkimai paprastai daromi kas dvi savaites sendraugių butuose. Programa būna gana įvairi. Iki Naujų Metų numatomi keturi pačių moksleivių rašyti referatai. Per kiekvieną susirinkimą vienas moksleivis pasako kalbelę savo pasirinkta tema, skaitome ir nagrinėjame ateitininkų ideologiją, kurią aiškintis padeda globėjas ir sendraugiai, pas kuriuos daromi susirinkimai. Be to,

esti apžvalga apie naujas knygas, žurnalus, parodas, koncertus ir kitus dalykus iš lietuvių gyvenimo. Taip pat būna skaitomi vertimai iš anglų į lietuvių kalbą. Šiais metais atgaivinome "laisvąją tribūną", per kurią aiškinamės įvairius klausimus ir dažnai juos karštai diskutuojame. Linksmoji dalis paįvairinama juokų laikraštėliu, redaguojamu R. Galdikaitės ir A. Mučinsko. Visa tai daro susirinkimus gyvus ir įdomius. **Algis**

NUO ADMINISTRATORIAUS STALO

Redakcija vargina savo bendradarbius rūpindama medžiagą "Ateičiai", norėdama, kad žurnalas būtų įvairesnis ir įdomesnis. Administratorius nuolat varg.na prenumeratorius ,geradarius ir rėmėjus telkdamas tikas kad redaktorių parūpinta medžiaga būtų suvesta į žurnalo formą ir pasiektų skaitytojus laiku ir tvarkingai. Tam tikslui jis nesigaili rašyti laiškus visiems, kas žurnalui dar yra skolingas ir iš ko jaučia gausiąs reikiamos paramos.

Šiemet administratorius veidas kiek linksmesnis, bet nėra dar be rūpesčio. Iki š.m. gruodžio 1 d. atsilyginusių 'Ateities' prenumeratorių yra apie 1000. Liko daugiau ar mažiau skolingų 147 skaitytojai, nežiūrint į tai, kad jiems keletą kartų buvo priminta jų skola. Šiais metais turėjome kiek daugiau aukų iš pavienių asmenų bei ateitininkiškų vienetų, kurie suprato žurnalo nelengvą finansinę padėtį ir padėjo iki šiol vis šlubuojantį biudžetą subalansuoti Apie 70 Garbės Prenumeratorių, pridėdami ekstra penkinę, mūsų biudžetą papildė 350 dol., kun. dr. J. Prunskis 50-čiai naujų prenumeratorių pridėjo po 1 dol., SAS Chicagos draugovė iš Naujų Metų parengimo pelno mums skyrė 200 dol. MA kun. A. Lipniūno kuopa Chicagoje — 50 dol., 'Ateities' vakaro Brooklyne ('Pinigėliai') pelnas — 203.94 dol., MA Karaliaus Mindaugo kuopa, Detroite atsiuntė 15 dol., MA Vyt. Endziulaičio kuopa, Brockton, Mass. — 25 dol., 'Ateities' vakaro Bostone ('Varpų Giesmės') pelnas — 14.18 dol., MA Springfieldo kuopos auka — 25 dol., SAS Clevelando draugoves auka — 100 dol., Clevelando Ateities Klubo auka — 25 dol., 'Ateities' Redakcijos rengto pobūvio Brooklyne pelnas — 27.66 dol., 'Ateities' vakaro Brooklyne ('Varpų Giesmė') pelnas — 200 dol., MAS Centro Valdybos auka — 300 dol. Chicagos ateitininkų sendraugių ruošto koncerto pelnas — 300 dol. Prelato K. Vasio auka — 100 dol. Senų skolų išrinkta už prenumeratą 567.90 dol. Dar yra likusių 'Ateičiai' skolingų už 1953-54 metus. Nedaug vilties mes turime iš jų ką begauti, vienok vienas kitas truputį prasigyvenęs nepamiršta ir savo jaunystės draugės 'Ateities' jai atsilygina. Yra keletas ir tokių prenumeratorių, kurie pridėjo didesnę ar mažesnę auką prie normalios prenumeratos.

Visiems 'Ateities' rėmėjams ir geradariams, bei ateitininkiškų vienetų vadovams, kurie pasistengė padaryti parengimus 'Ateities' naudai, šia proga tariame nuoširdžiausią ačiū. Ypatinga padėka priklauso SAS Chicagos ir Clevelando Draugovėms, MAS Centro Valdybai ir Chicagos ASS skyriui bei jo pirm. Č. Grincevičiui už puikiai suruoštą Ateities koncertą ir paskyrimą viso jo pelno Ateičiai. Ačiū visiems.

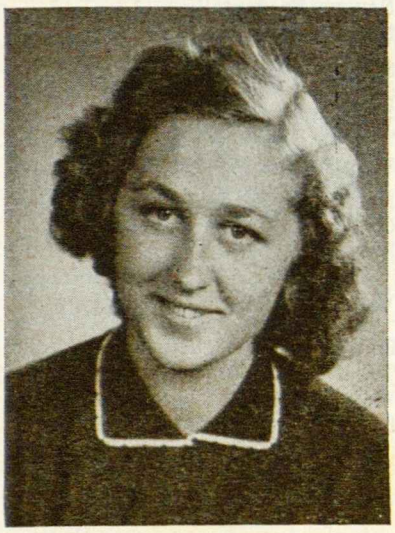

Vanda Augustaitytė, pradėjusi akademines studijas Paryžiuje, Sorbonos universitete, sėkmingai jas užbaigė Šveicarijoje, Genevos universiteto humanitarinių mokslų fakultete, vertėjų skyriuje. Ji — vienintėlė lietuvaitė, baigusi tokią mokslo šaką Genevos universitete. Laisvai kalba ir rašo vokiečių, anglų, prancūzų ir rusų kalbomis.

Vanda Augustaitytė iš pat gimnazijos suolo gražiai reiškėsi ir dalyvavo ateitininkiškoje veikloje, dažnomis progomis paįvairindama susirinkimus muzika, tautiniais šokiais. Ypač mėgsta sportą ir keliones: neseniai lankėsi Maroke ir atsiuntė "Ateičiai" pluoštą kelionės įspūdžių.

Sėkmės ir laimės savarankiškame darbe!

ATITAISYMAS

"Ateities" nr. 8, psl. 183 įsibrovė klaida: SAS vasaros stovykloje literatūros žinojimo pirmoji vieta teko ne K. Jakučiui, bet K. Jezbučiui. Nukentėjusį laureatą maloniai atsiprašome.

LAIŠKAI REDAKCIJAI

Stasys Barzdukas, Cleveland, Ohio, Graži Jūsų širdies ir rankų "Ateitis". Malonu į rankas imti, džiaugies sklaidydamas ir skaitydamas. Ko geriausios Jums sėkmės. Prašau sveikinti ir linkėti savo štabui — abiem Antanam ir Enatai, ir kun V. Dabušiui, rūpestingajam administratoriui.

Vladas Ramojus-Būtėnas Chicago, Ill.: Džiaugiuosi, kad "Ateityje" parodėte dar daugiau naujų ir jaunų veidų. Bravo! Žmonėms patinka drąsios ir atviros jaunųjų mintys, žodžiai ir pasisakymai. Sėkmės brandinti naujus bendradarbių būrius!

Pranas Zaranka, Detroit, Mich.: Liūdna, kad mūsų žmonės pradeda nebesuprasti liaudies dainų grožio. Jaunimas nebeturi meilės baltam dobilėliui, užuojautos našlaitėlei, nebesuprantami jam ir mūsų dainų simboliai. "Ateityje" reikėtų retkarčiais įdėti dainų su gaidomis. Džiaugiuosi, kad jaunų veidų parodot. Nenustumkit perdaug ir senųjų, kad į "Ateities Spindulius" neišvirstumėte...

Tėv. Jonas Kidykas, S. J., SAS dvasios vadas, Chicago, Ill.: Ačiū už sveikinimus ir linkėjimus. Jaunimą myliu ir, kuo tik galėdamas, stengsiuosi padėti stud. ateitininkams. "Ateitis" leidžiama labai gražiai. Nelengvas Jums darbas, kadangi turite stengtis patenkinti moksleivius ir studentiją. Kažin, kiek yra ją tikrai skaitančių?

Alfa Sušinskas, Pittsburgh, Pa.: Žiūrėk, atėjo man galvon tokia mintis: ar negalėtum gauti gerą kalbininką, kuris kiekviename numeryje duotų praktišką skyrelį — lietuvių kalbos rašyba, stilius, nevartotini posakiai, sintaksiniai dalykai ir t.t. Tai labai praverstų skaitytojams, norintiems išmokti gražios ir taisyklingos lietuvių kalbos.

Romana Jonauskaitė, Chicago, Ill.: Iš visų Nelės Mazalaitės romanų "Negestis" yra labiausiai įtikinantis. Tačiau ir jame yra legendarinio elemento, kaip ir visoje N. Mazalaitės kūryboje. Autorė į šį veikalą įdeda daug muzikos, lyg visą nuotaiką lygintų su ja. Ypatingų naujadarų nė palyginimų nepasirodo. Romanas nėra perkrautas beverčiais žodžiais (ištrauka iš jos recenzijos, skaitytos Šatrijiečių susirinkime Chicagoje).

Leonardas Šimutis, "Draugo" redaktorius, Chicago, Ill.: Sveikinu naująjį "Ateities" redakcinį kolektyvą. Man, senam redaktoriui, pilnai suprantami Jūsų vargai ir bėdos, tačiau nenusiminkite — bendras darbas viską nugali. Linkiu geriausios sėkmės!

KREIVOS ŠYPSENOS

"KREIVŲ ŠYPSENŲ" ANKETOS LAIMĖJIMAI

Gyvename anketų amžių, viską sprendžiame iš anketų: kiek gimė, mirė, o kiek dar gims ir mirs...

Ir "Kreivos Šypsenos" išsiuntinėjo anketą, pagal kurios atsakymus bus toliau planuojamas KŠ režimas.

Skaitytojai anketose klausiami: ar norėtų, kad KŠ-se būtų įsteigtas **moterų skyrius**; ar galima juoktis iš **meilės dalykų**; ar skaitytojas supyktų, jei KŠ jį **nupieštų** ir t.t. Skaitytojų atsakymai su redakcijos paaiškinimais bus skelbiami sausio mėnesio numery. Šiuo kartu čia paduodame tik keletą poros skaitytojų atsakymų. Šit jie:

— **Pranciškus Natas** atsiliepia:

Tamabilių miestas.
14 dienų, kaip lapai krito.
Žadu skiesti ligi ryto...

Redaktoriau Kreivaūsi,
Ar tau varžtai atsisukę?..
(toliau iščenzūruota vyr. red.)
Paskiau rašo:

Aha, prie panų kombinuoji,
Gražuolėm visas vadini,
Oi, duos tau pipirų tavoji,
Bus dūmų "šeimos" židiny.

(Redaktorius šitoj vietoj įsižeidė — jo šeima yra rimta organizacija ir nėra jokio reikalo, Pranciškau, jos dėti į kabutes)

Natas gale dar priduria:

"DATA SUPYKDĖ NATĄ:

Gavau laišką šiandien.
O prašai rašyt vakar...
Ar lėktuvas pro Brocktoną [skrenda?
O gal kuiną laiškanešys plaka?"

— **Viktė Valakas** iš Purdū universiteto pageidauja:

Rašykit apie šeimą ir Kontrimo [ilgumą,
Išbarkit Bendoriūtę, kam šokant [kramto gumą,
Dainuokit, kaip įkliuvot į meilės [labirintus,
Kad mums besikvatojant, trys [šonkauliai ištintų.

Daugiau ir margiau anketų atsakymų sudėsime į sausio numerį, o dabar KŠ redaktorius, trokšdamas pagerbti visų rimtų ir nerimtų redaktorių tradicijas, nori KŠ skaitytojams palinkėti smagių švenčių ir atostogų:

Jaunučiams: Sėsdami prie Kūčių stalo, neužmirškite išimti iš burnos kramtomos gumos, nes guma gali suklijuoti visus šližikus į vieną didelį šližiką, kuris nepralys pro gomurį...

Moksleiviams:

Dek, eglute, dek skaisčiau,
Vakar straipsnį aš skaičiau:
— Daugel kuopų be globėjų,
Nors nestinga patarėjų...

Studentams:

Kad tėvelis jus nebartų,
Ir močiutė vis užtartų,
Neparvežk marčios,
Neparvežk marčios...

Kad gėlelės vis žydėtų,
Bitinėliai ten duzgėtų,
Neparvežk žentelio,
Neparvežk žentelio...

Sendraugiams:

Už stalelio sėdėti,
Jaunas dienas minėti...

Visiems kartu:

Dainuokim dainas, kurių nemokam,
Giedokim giesmes seno rėžimo!
Rašykim straipsnius, duokim [tabokos,
Verskim kolegas iš jų vežimo!

Po to vienybėn kvieskim kaimynus,
Tegul užgyja senosios ronos!
Vieną dalyką tik prisiminus,
Kad neišaugtų vėl naujos tvoros!..

Šauksmas iš Lowell, Mass.

LINAS

Būkit sveiki, mieli broliai,
Na ir jūs, sesutės,
Mieli sendraugiai, studentai,
Ponai ir poniutės!

Įsteigėme čia mokykloj
Mes moksleivių kuopą,
Na ir nutarėm "apdzvanyt"
Didį mūsų strioką:

Mat, čia bando kaip vienuolius
Jie mus prižiūrėti;
Pinigus sukonfiskuoja,
Negalim turėti....

Plaukus kerpamės čia patys
Viens kitam su žirklėm,
Britvom barzdas nusiskutę,
Šventom dienom žvilgam.

Kerpas plaukus čia kiekvienas
Kokiu nor fasonu:
Vidutiniu, trumpu, ilgu,
Arba pranciškonų.

Kai egzaminai ateina
Vyrai mokos smarkiai:
Lipa naktį lauk iš lovos
Su knyga užantėj.

Gi egzaminam prašvilpus,
Siaučia jie kaip vėjas:
Tranko, daužo namo mūrus,
Kaip kare Korėjos.

Taip ir keičias visų ūpai
Sulyg mokslo svoriu:
Vieni mokos, kiti žaidžia,
O aš simuliuoju!

SMULKIEJI ŽIRNIAI

Kapelionas: "Danute ,kas danguj turi didžiausią garbės vainiką?"

Danutė iš Mt. St. Joseph: "Žmogus su didžiausia galva".

-o-

Pirmininkas: "Kodėl 'Ateities' platintojui davei per galvą su kėde?"

Narys: "Stalo negalėjau pakelti".

-o-

Prieš Clevelando stovyklą įvykusios ežero ekskursijos metu kilo didelė audra. Pribėga Bogutaitė prie laivo kapitono ir klausia, ar laivas paskęs. Kapitonas sako: "Kolega, mes esam Dievo rankose". "O, kaip baisu!" sudejavo Bogutaitė.

-o-

Jaunutis skundžiasi mamai: "Tėvelis paskandino vieną mano kačiuką".

Mama: "Neverk, vaikuti, juk dar turi kitą".

Jaunutis: "Bet tėvelis man žadėjo, kad aš galėsiu abu pats paskandinti".

Vienas New Yorko studentas yra toks dėkingas, kad per savo gimtadienius visuomet pasveikina savo tėvus.

-o-

Lietuvis grąžina baronkas latviui kepėjui. Latvis užpykęs baisiausiai: "Brali, dar nieks lig šiol nesiskundė mano baronkomis, o aš jas kepiau dar tada, kai Rygoj tramvajų nebuvo!" Lietuvis: "Gali būt, bet kodėl tik dabar jas pardavinėji?"

-o-

Nusipelnęs sendraugis pasakoja jaunučiams apie Voronežą ir kaip jis ten veikė: kiek jis memorandumų prirašė, kiek referatų priskaitė, kiek laikraščių redagavo ir t.t. Po to vienas jaunutis ir klausia: "Bet kam tada reikėjo visų kitų ateitininkų?"

-o-

Globėjas kuopos narei: "Girdėjau, kad susižiedavai su mano sūnum. Kodėl pirmiau manęs nepaklausei?"

Narė: "Tiesą pasakius, aš buvau galvojus pirma Tamstos klausti, bet bijojau, kad jūs nebūtumėt sutikęs žieduotis".

1955 METŲ TURINYS

STRAIPSNIAI

Augiūtė, Rasa — Lietuviška dvasia namuose 137
A. V. — Savęs jieškojimas 38
Baltinis, A., dr. — Šv. Pranciškus ir katalikiškoji akcija 169
Brazdžionis, Bernardas — Amžinai jauni 110
Dabušis, Viktoras, kun. — Kristaus kančia teatro scenoje 76
Drugelis, A. — Šalkauskis praeities nuotrupose 207
Drugelis, J. — Rtai moko vakarus 232
Gailėnas, J. — Atžygiuoja naujos jaunimo gretos 193
Gidžiūnas, Viktoras, OFM. — Marija Lietuvoje 97
Gleveckas, Alfonsas, kun. — Studijų ir pasirengimo dienos 51
Gulbinas, J. — Rudens ir knygų aukso lapuose 185
Karaliūtė, Dalia — Vinco Krėvės palikimas 84
Keblinskas, Kęstutis — Mūsų intelektualinis lygis — pavojaus skambutis 107
Keblinskas, Kęstutis — Mūsų veikimas — ar tuo keliu? 125
Končius, Juozas — Aplinka 154
Kriaučiūnaitė, E. — Gimtoji kalba ir tautinis charakteris 181
Leimonas, Sigitas — Lietuviškasis jaunimas Amerikoje 176
Martinkus, V., kun. — Vado asmenybė 105
Narbutas, Titas — Mažas kunigėlis — didi dvasia 51
Narutis, Pilypas — Jis netylėjo, kai lietuvybė buvo niekinama (Ant. Šapalo 10 m. mirties sukaktis) 80
Naujokaitis, G. — Stovykla ir lietuvybė 159
Paliokaitė, Indrė — Kūčių belaukiant 229
Petrėnas, Jonas — Plunksna, apkalta Dievo šarvais 7
Petrėnas, Jonas — Šeštadieninėje mokykloje užvirė karšti ginčai 32
Petrėnas, Jonas — Pijaus X balsas Naujajame Pasaulyje 222
J. P. — Mažiesiems "Eglutė", paaugusiems "Ateitis" 225
Pikturna, Vytautas, kun. — Amžinoji auka 145
Prosčiūnaitė, Vlada — Šatrijos Ragana 122
Rimašauskas, Jonas — Laisvės varpas Vilniuje 52
Skrupskelytė, Enata — Jis jau kėlės, Aleliuja! 73
Skrupskelytė, Enata — Pro naujojo gyvenimo vartus 203
S. S. — Dr. Vladas Viliamas ateitininkiškoj veikloj 10
Skudžinskaitė, Dalia — Doctor Angelicus 81
Stasaitė, Irmutė — Ateitininkų šūkis kasdienybėje 233
Sušinskas, Alfa — Savęs išniekinimas 9
Sušinskas, Alfa — Lietuviai ir Lietuva 26
Sušinskas, Alfa — Skaidrėti ir tvirtėti 54
Sušinskas, Alfa — Viltingasis džiaugsmas 78
Sušinskas Alfa — Motina — mokytoja ir įkvėpėja 100
Sušinskas, Alfa — Dirbti ir ilsėtis 121
Sušinskas, Alfa — Gyvoji ateitininko dvasia 175
Sušinskas, Alfa — Idėjos draugai 197
Sušinskas, Alfa — Širdies Betliejus 217
Sužiedėlis, Simas — Mūsų kova už Dievą 219
Sužiedėlis, Simas — Kai buvo draudžiama veikti 149
Štuopis, Jurgis — Tautiškumas, jo kilmė ir esmė 153
Vaitkus, M., kan. — Pirmosios "Ateities" gimdytojai 195
Valaitis, Egidijus — Aš klausau tėvų 205
Vaišnora, J., MIC — Šv. Kazimieras ir lietuviška knyga 60
Vaitiekūnas, V. — Studentų ateitininkų aktualieji uždaviniai 1

DAILIOJI LITERATŪRA

Bagdonas, A. P. — Tau (eil.) 63
Bagdonas, A. P. — Ne sapnas (eil.) 178
Baužinskaitė, Aldona — Gluosnis (eil.) 146
Baužinskaitė Aldona — Eilėraščiai 221
Bradūnas, Kazys — Eilėraščiai 223
Brazdžionis, Bernardas — Mūsų džiaugsmas (eil.) 26
Brazytė, Danutė — Drebulė 4
Buračaitė, E. — Tik vieno veido (eil.), Snaigių šokis (eil.) 3
Buračaitė, E. — Rytas (eil.) 109
Claudel, Paul — Šv. Mergelė vidudienį (eil.). Vertė A. Vaičiulaitis 55
Dainytė, K. — Neliūdėk (eil.) 205
Empakerytė, Birutė — Statula 147
Gėlė, Zigmas — Draugams (eil.) 112
Gerdauskaitė, Elena — Valdovas 30
Gerdvilienė, J. — Tikėjau (eil.) 202
Giedraitytė, Danutė — Kalėdoms atėjus (eil.) 224
Giedraitytė, Danutė — Jos buvo mano (eil.) 62
Grigaitytė, K. — Eilėraščiai 57
Gudžiūnaitė, Anelė — Prisiminimų žiedas (eil.), Pavasario saulelei (eil.), Pavargusi jaunystė (eil.) 86
Inčiūra, Kazys — Baltasis raitelis (eil.) 49
Karvelytė, Ada — Ne tie varpai (eil.) 0
Kazlas, A. L. — Mėlynplaukė naktis (eil.), Žmogaus kelionė (eil.) 106
Kazlas, A. L. — Pavasaris fakiras (eil.) 134
Karečkaitė, Vilmanta — Žvaigždė (eil.) 12
Karečkaitė, Vilmanta — Mintis (eil.) 79
Karečkaitė, Vilmanta — Pasaulis (eil.), Žmogus (eil.) 194
Keblinskas, Kęstutis — Claire de lune 56
Kisielius, Romualdas — Gyvenimas svajonėse (eil.) 123
Kisielius, Romualdas — Naktis gatvėje (eil.) 146
Kuolaitė, Audronė — Vilnius (eil.) 88
Kuolaitė, Audronė — Bažnyčios varpai (eil.) 135
Lagerloef, Selma — Padavimas apie padavimą. Vertė Alb. Baranauskas 173
Lermontov, M. — Angelas (eil.). Vertė A. Valaitis 110
Liulevičiūtė, Saulė — Akys 83
Macelytė, Galina — Vienišieji 220
Marijošiūtė, Elona — Pasaka 124
Marijošiūtė, Elona — Venite adoremus 224
Narutė, Nerima — Mėnesiena (eil.) 34
Narutė, Nerima — Diena (eil.) 62
Narutė, Nerima — Vaikystė (eil.), Malda (eil.), Vasaros lietus (eil.) 136
Narutė, Nerima — Naktis (eil.), Rugsėjis (eil.) 172
Nauragytė, Daiva — Vėjas (eil.) 38
Prikockytė, Dalia — Ramunėlė (eil.), Tėviškės ilgesys (eil.) 27
Prikockytė, Dalia — Upė (eil.), Vėjas (eil.) 82
Prikockytė, Dalia — Marijai (eil.) 98
Rugiagėlė — Prie jūros (eil.) 226
Rūta, Alė — Pasaka apie gražiausią gėlę 102
Staškevičius, Jonas — Motina 135

Steponaitis, Edm. — Kad aš turėčiau (eil.) 112
Trakl, Georg — Žiemos vakaras (eil.). Vertė A. Tyruolis 110
Tumienė, Elena — Prūsaitė (eil.), Riteris (eil.), Nomedos atsakymas (eil.) 75
Tumosaitė, Lilė — Oi, blynai, blynai 87
Zubrickaitė, Stasė — Motina (eil.) 100
Žemius, K. — Kalnai 77
Partizanų daina — Ašarom sidabro 25

DARBAI IR ŽMONĖS

Budreckas, Vladas, kun. — Teodoro Brazic giesmės ir dainos 160
Dabušis, V., kun. — Lietuvių Bendruomenė 117
Dagilėlis, A. — Vakar gavau laišką iš kun. V. Dabušio 139
D. V. — Savaitgalis pas Urbanos studentus 144
Jonauskaitė, R. — Visi keliai mus vedė ten (SAS vasaros stovykla Camp Christopher) 182
Liulevičiūtė, Saulė — Moksleiviai svečiuose pas šv. Kristoforą (MAS stovykla Camp Christopher) 179
Palubinskas, Vytautas, kun. — Tarpt. katal. jaunimo atstovų suvažiavimas Romoje 17
Petrėnas, Jonas — Atviras laiškas kun. Vcl. Martinkui 114
P. P. — Redakcijai keičiantis 161
R. D. — Eucharistinis kongresas Brazilijoje 162
Red. — Kongreso nutarimai 8
Red. — Keliaujančio žurnalisto sukaktis 18
Red. — Pax Romana konferencija Ottawoje 18
Red. — Sveikinimų ištraukos iš V Ateitininkų Kongreso 34
Red. — Jaunimo mintys ir darbai Chicagoje (Pasikalbėjimas su Aleksandru Šatu) 36
Red. — Kun. J. Vaišnora, MIC, jaunimo tarpe 43
Red. — Mūsų gretos laukia jaunimo (Pasikalbėjimas su dr. A. Damušiu) 59
Red. — Paul Claudel stiprina lietuvius 67
Red. — Prof. Juozas Gravrogkas 90
Red. — Kun. dr. Juozas Prunskis 91
Red. — Maldos ir atgailos žygis už Lietuvą 115
Red. — Lituanistikos meilė padėjo atgimti lietuvių tautai (Pasikalbėjimas su prof. dr. Zenonu Ivinskiu) 128
Red. — Nauji diplomai — nauji keliai (Mokslus baigę stud. at-kai) 132
Red. — Religinis gyvenimas 140
Red. — Mūsų rūpesčiuose žydi moksleiviai ir studentai (Pasikalbėjimas su dr. Pr. Jucaičiu, ASS pirm.) 171
Red. — Iš universiteto į gyvenimą. XXIII Pax Romana kongresas 189
Red. — Darbas lietuvių tautos gyvybei; Vytis nori privyti jaunuosius; Lietuva Tėvynėje ir tremtyje 190
Red. — Vysk. Kazimieras Paltarokas 197
Sužiedėlis, Simas — Nuo aušros iki saulėlydžio (Prel. M. Krupavičiaus 70 m. sukaktis) 127
Tėvynainis, A. — Steigiamojo Seimo nariai protestuoja 115
Tijūnėlis, Juozas — Brazilijos ateitininkai iškylauja 118
Vasiliauskaitė, A. — Katalikybė ir Indijos civilizacija 46

KNYGŲ RECENZIJOS

A. B. — L. Dovydėno "Naktys Karališkiuose" 212
A. K. — Spaudos sukakties knyga (literatūros metraštis "Gabija") 44
A. K. — Pulgio Andriušio "Tipelis" 45
A. K-čius — Simano Daukanto "Būdas" 92
A. V. — Parinktosios Marijos šventovės (Kun. J. Kuzmickio "Marija mums kalba") 92
Baužys, J. — Mergaitė, kuri užmigo būdama jauna (F. E. Sillanpaa "Silja") 211
Dagilėlis, A. — Ir auką aukojame Tavo Sūnaus (Kun. Vyt. Pikturnos "Amžinoji auka") 163
Gidžiūnas, V., OFM — Šv. Kazimieras Z. Ivinskio knygoje ..... ???
Gulbinas, J. — Gyvenimas Čiurlionio piramidžių sonatoje (Dr. Pr. Gaidamavičiaus "Milžinas, Didvyris, Šventasis") 67
Gulbinas, J. — Antgamtinio gyvenimo liudininkas (Kun. dr. V. Rimšelio, MIC, "Tėvas Pijus") 164
Gulbinas, J. — Tomo Žiūraičio, O.P. "Žodis ir gyvenimas ..... ???
Karečkaitė, V. — Mykolo Vaitkaus "Tvanas" 92
Karečkaitė, V. — V. Andriukaičio "Audra Žemaičiuose" 163
Nauta, A. V. — Ar tekėti už svetimtaučio? (Nelės Mazalaitės "Negestis") 211
Red. — Laureatė Alė Nakaitė ateitininkiškoj šeimoj 44
Red. — Žurnalas apie filmo meną 45
Red. — Lietuvos karalaitis dr. Z. Ivinskio studijoje 50
Red. — Radastos Katrynos Grigaitytės poezijoje 66

SPORTAS

Čerkeliūnas, Kęstutis — Praeities puslapius sklaidant 113
Gaidamavičius, Pr., dr. — Kūno kultūra tampa kūno kultu 65
Ganvytas, P. — Krepšinis katalikiškuose universitetuose 65
Ganvytas, P. — Du sportiniai įvykiai 39
Ganvytas, P. — Plaukimo pasaulyje 191
Ganvytas, P. — Harlem Globetrotters 208
Ganvytas, P. — Boksininkai mušasi, žiūrovai kaukia ..... ???
Ganvytas, P. — Boksininkai mušasi — žiūrovai kaukia 234
Grybauskas, Vytautas — Lietuvos gimnazija ir krepšinis 138
Šoliūnas, Jonas — Laužkime ledus į sportinį entuziazmą 39
Valaitis, Vytautas — Sportas asmenybės ugdyme 16

PASTABOS, PASTABĖLĖS

13, 35, 64, 85, 115, 131, 157, 184, 205,

ATEITIES ATSTOVAI IR PLATINTOJAI

ANGLIJOJE:
Kun. J. Kuzmickis,
21 Ann Place, Little Horton,
Bradford, York.
D. Daunoraitė
49 Thornton Ave.,
London W. 4.

ARGENTINOJE:
Kun. Pr. Garšva,
Mendozza 2280, Avellaneda,
Buenos Aires.

BRAZILIJOJE:
Kun. P. Ragažinskas,
Caixa Postal 4118,
Sao Paulo.

KOLUMBIJOJE:
Kun. N. Saldukas,
Ibague,
Apartado national 20.

VENECU,LOJE:
Kun. J. Perkumas,
Colegio Salesiano,
Apartadi 369, Caracas.

AUSTRALIJOJE:
A. Bučinskas,
82 Flinders St., Darlinghurst,
Sydney, N. S. W.
Vyt. Čižauskas,
36 Grosvenor St., Moonee Ponds,
Melbourne.
Kun. P. Jatulis,
Archbishop's House, uest Terrace,
Adelaide, S. A.
A. Kubilius,
16 Mildern Ave.,
Mirreen, S. A.
Br. Zumeris,
37 Roxburgh Et., Ascote Vale, Vic.
Melbourne.

KANADOJE:
Vyt. Aušrotas,
180 Glenholme Ave.,
Toronto, Ont.
R. Vaštokas,
324 Rusholme Rd.,
Toronto, Ont.
J. Pleinys,
113 Cannon St.,
Hamilton, Ont.
'Spaudos Kioskas,
1465, rue De Seve,
Montreal 20, Que.
J. Urbonas,
575 Giles Blvd. W.
Windsor, Ont.

VOKIETIJOJE:
Kun. Alf. Bernatonis, OFM,
(16) Dieburg/Hessen,
Minnefeldstr. 33.
V. Damijonaitis,
(16) Huettenfeld, b. Lempertheim,
Litauisches Gymnasium
Schloss Rennhof.
(23) Oldenburg, i. O.
Kun. V. Kaleckis,
Lager Wehnen.

ITALIJOJE:
Vyt. Memėnas,
Via Casalmonferrato 20.
Roma.

J. A. VALSTYBĖSE:

K. Bradūnas,
1127 Bayard St.,
Baltimore 23, Md.

J. Degutis,
1740 - 23rd St.,
Detroit 16, Mich.

J. Karvelis, Co.
3322 So. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

V. Matikiūnas,
2247 W. 23rd Pl.
Chilago 8, Ill.

'LAIMA' — B. Jacikevičius,
335 Union Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.
V. Rorevičius,
1892 Lampson Rd.,
Cleveland 6, Ohio.
Vl. Šoliūnas,
6536 St. Bell Ave.,
Chicago 36, Ill.
Vikt. Vaitkus,
85 Arnold St.,
Waterbury 8, Conn.

Užsakymus siųsti ir atsiskaityti šiuo adresu:

ATEITIS,
916 Willoughby Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

NAUJI GARBĖS PRENUMERATORIAI 1955 M.

Kun. J. Supšinskas, Albany, N. Y.
Kun. dr. J. Starkus, Bayonne, N. J.

Garbės Prenumeratoriai 1956 m.

Dr. V. Šmulkštys, jr., Waterbury, Conn.
Kun. P. Patlaba, Cicero, Ill.
Kun. V. Katarskis, Dayton, Ohio.
Kun. V. Slavynas, War, W. Va. (25 dol.)
Kun. dr. J. Starkus, Bayonne, N.J.
Prel. P. Juras, Lawrence, Mass.
Kun. V. Karalevičius, Elizabeth, NJ
Kun. T. Narbutas, Brooklyn, N. Y.
Kun. J. Šupšinskas ,Albany, N. Y.
Kun. J. Pakalniškis, Brooklyn, NY.

O. Jankevičiūtė, dirbanti New Yorke, Šv. Lauryno seselių namuose, atsiuntė 10 dol. "Ateities" prenumeratai Vasario 16 gimnazijos ateitininkams: V. Birietai, G. Dubauskaitei ir E. Neimanaitei. Jų "Ateities" prenumeratą ir pereitais metais ji buvo apmokėjusi. Administracija geradarei nuoširdžiai dėkoja.

PRAŠO ATEITIES

Vasario 16 Gimnazijos Ateities skaitytojai, Vokietijoje, jieško geradarių, kurie jiems užsakytų Ateitį 1956 metams. Ateities administracija, norėdama palengvinti geradariams ir užsienyje esantiems skaitytojams, ir ateinančiais 1956 metais Ateities prenumeratą skaitys tik 3 dol.

To paties laukia ir Saleziečių gimnazijos Ateities skaitytojai Italijoje.

Ar jau įsigijai prof. St. Šalkauskio ATEITININKŲ IDEOLOGIJĄ, kurią penktojo ateitininkų kongreso proga išleido prel. P. Juras? Ją galima gauti Immaculata Press, R.F.D. 2 Putnam, Conn., Ateities administracijoje, 916 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. ir pas Vl. Šoliūną, Chicago, Ill.

EKSTRA TELEGRAMA STUDENTAMS ATEITININKAMS

Stud. At-kų S-gos Centro Valdyba, norėdama pagyvinti ideologinį susipratimą ir įsisąmoninimą, Kalėdų atostogų metu rengia ideologinio pasiruošimo kursus. Jie įvyks Kennebunkport, Maine Tėvų Pranciškonų vienuolyno patalpose. Ši vietovė suteiks dalyviams geriausias sąlygas susikaupti ir įsitraukti į darbą.

Kursai prasideda antradienį, gruodžio 27 d. Suvažiuojame visi pirmadienį po pietų. 5 dienas uoliai dirbsime, nes stovyklos pirminis dėmesys skiriamas lavinimuis. Liaisvalaikis normuotas, gi užsiėmimų bus įvairiausių. Stovykla baigsis Naujų Metų dieną per pietus, kad suspėtume grįžti į savo kolegijas.

Stovyklos programa jau suplanuota ir visa medžiaga dalyviams bus perduota pagal naujausius metodus. Kursuose kalbės Federacijos vadas prof. S. Sužiedėlis, Sąjungos dvasios vadas tėv. J. Kidykas, S. J., prof. kun. S. Yla ir kt.

Kas domisi šiais kursais ir norėtų juose dalyvauti, tegul kreipiasi į draugovių pirmininkus; pavieniai gyveną ateitininkai gali rašyti tiesiog Centro Valdybos pirmininkui V. Kleizai, 903 West Illinois, Urbana, Illinois. Skubėkime užsiregistruoti, nes vietų skaičius yra ribotas.

SAS CENTRO VALDYBA

ALp(LKA)1786
1955, Nr.10

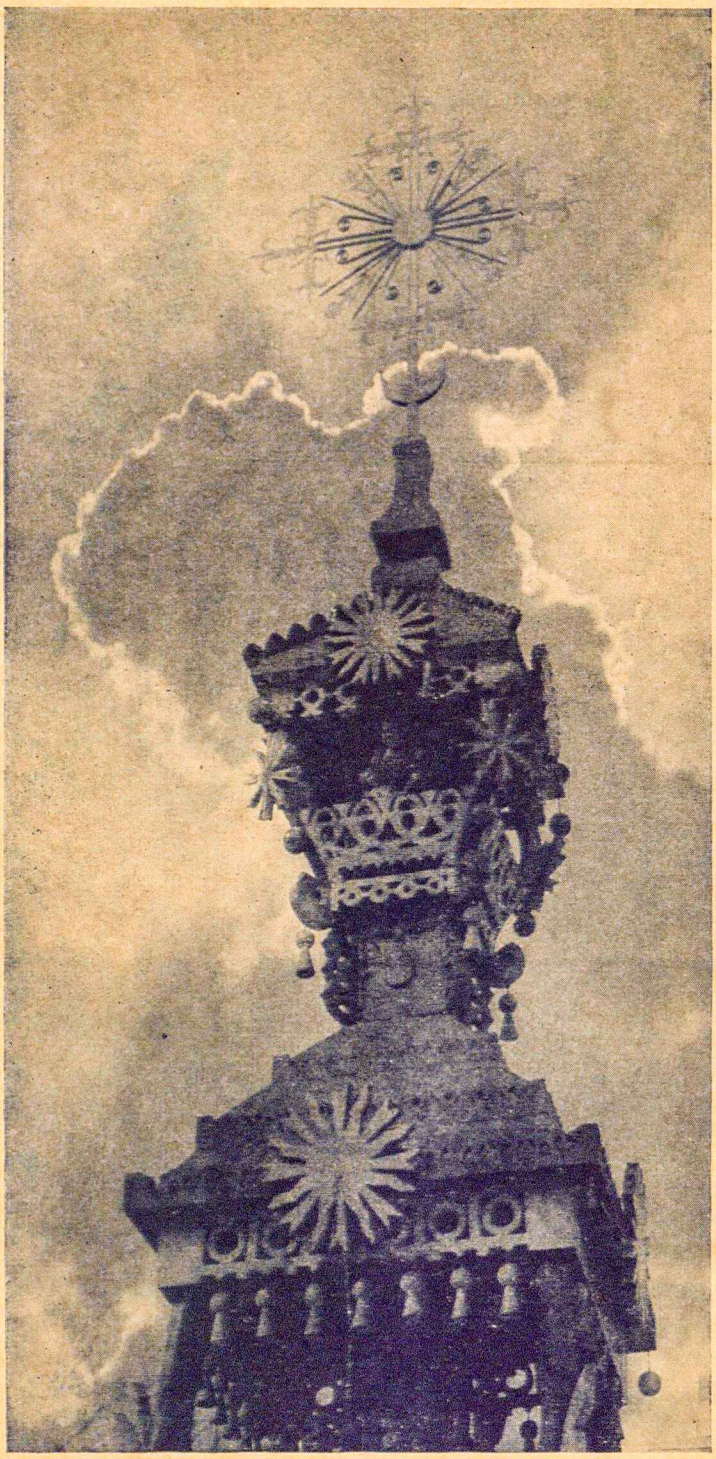

LIETUVA

V. AUGUSTINO

LIETUVOS VAIZDŲ ALBUMAS

LIETUVA

jau baigtas įrišti

❖

Visi **Ateities** skaitytojai kviečiami albumą užsisakyti

ir savo draugui jį pasiūlyti

V. AUGUSTINO

LIETUVOS VAIZDŲ ALBUMAS

LIETUVA

yra geriausia

KALĖDINĖ DOVANA

❖

Išleido:

ATEITIS,

916 Willoughby Avenue,
Brooklyn 21, N. Y.

KAINA 6 DOL.

← KOPLYTINIS KRYŽIUS
(Iš V. Augustino "Ateities" išleisto albumo Lietuva)

ATEITIS, 1955 M. NR. 10.

30, 725, 135